

Lesznai Anna

**Köd előtttem,
köd utánam**

Válogatott versek

A válogatás Lesznai Anna munkája

TARTALOM

Hazajáró versek

Mi az öröm?
Sötétben, mélyen
Ballagtam az úton
Dédanyám
Félek tőlük
Őszi válás
Gesztenyehullás
Tavaszi Isten
Ezeregyéjszaka
Imádság
Koldusnóta
Elmulás
Mért oly hosszú
Napok
Tündérvárás
A bokor
Tükör előtt
Másfajta szívemről
Vártalak
Elviharzott május
Későn érkezem
Látogatás
Édenkert
Ajánlás
Ébredés
Szerelmes ajándék
Nyári nap
A pillanatok nyoszolyáján
Éjjel
Egy távoli esküvőre
Tudom, hogy vagy
Szolgáljon néked
Mohó kérés
Ajándék
Őszi szavak
Levél
Visszavárás
Halk kérés
Játék
Szüreti kis nóta
Egyszerű dal
Napszálltán
Várakozás
Estvéli álom
Régi sor
Japán dalocska
Ezeregy éj után
Rigófütytyre
Hosszú őszi vers
Visszhang
Az asszonyok párja
Bánataltató

Szombat estén
Hazavágyás
A kert
Falusi harang
Apám dicsérete
Ezer lelkemről
Furcsa mesedolgok
Sírversem boldog napon
Búcsúzom az iramodástól
Gyümölcs-csendélet
Dolgok öröme
Örökség
Esti orgona
Alkonyi szavak
Próféta-várás
Darabos imádság
Isten asztalát terítem
Ima

Eltévedt litániák

Szavaim anyja
Szavak paripája
Gyermekrejtvény
Mese-mese, mesd el
Búcsú
Pici, félénk, tavaszi szó
Esti csendélet
Sárkánykert
Testvériség
Meluzina dalol
Idegen testvérehez szól Meluzina
Bolyongó Meluzina
Meluzina alázatos imája
Megtérő Meluzina
Már-már hamvadó régi varázsének
Mindig és máma, váró makáma
A mozdulatlan Rajpoothoz
Szerelmes varázs
Szezám, zárulj
Hívás
Te vagy testvérem
Erős a szeretet
Egyiptomi Mária éneke
A vád litániája
Miatyánk

Köd előttem, köd utánam

„Árdeli hold”
Rémület
Asszonydalok
Nóta
Tavaszelő
Körforgás
Szarkaláb
Szeretés

Tanítóm
Altató nóta
Rádolvasás
Szerelmes vers
Búcsúztató
Ittfeledt holmi
Éjjeli várás
Októberi rózsafüzér
Szürkület
Bécsi alkony
Cigaretta
Metafora
Szilveszter hídján
Tavaszi játék
Ondovaparton
Napraforgó
Őszi falu
Hazajáró lelkek
Az öreg cseléd
Fáradt vers
Tárgyak teste
Kancadal
Könnyű lenne
Könyörgés
Kéthangú ének
A jó orvos halálára
Közelről
Halk nóta
Vendéglátás
Sánta padkán
Ma még
Őszi varázslat
Napló
Hazatérés
Jegyenye
Vallomás
Rossz tréfa
Kutya-könyörgés
Dalol a dzsin
Ifjúságom képeskönyve
Egyszer, még egyszer
Rigmusom kántálom
Nyári éj
Mádi bor
Lelkem ne vesztegelj
Ünnepi korholás
Régi honvágy képeskönyve
Félelem
Végső szó
Táltos remény
Készülődés
Boszorkánydal

Lesznai Annáról

Hazajáró versek

Nyugat, 1909

Mi az öröm?

Mi az öröm? Szép nyári reggel,
A rét még harmattal teli,
Tizenhat év, fehér ruhával
Vidám falusi reggeli.
Napos tornácnak, lágy kalácsnak
A régi népes ház örül:
A pázsitot holnap kaszálják,
Ma még zöldell körös-körül.
- S a szerelem? - A mesék könyvét
Elejti lankadtan a kéz,
Még tegnap, tegnap más világ volt,
A könnyű szív ma oly nehéz.
Futó percek, halk lámpafénynél
Pírban izzó találkozás,
Mi tegnap fakadt, máma nyílik,
Nehéz kehelyben hervadás.
S mi aztán jött, csend és magány volt:
A szürke órák és kemény
Szavaknak fájó horzsolása,
Hosszú napok, kevés remény,
Az ólmos keblű szürke éjek,
S a nehéz, tehetlen kezek!
Szívembe' fájva bontakoznak
Lehulló rózsalevelek.

Sötétben, mélyen

Sötétben, mélyen, föld alatt
A nedvet, mely dús kincset ér,
Gyűjté bús öntudatlan csöndben
A szívós, színtelen gyökér.
De jó a nap, tavasznak napja,
Mikor gyökéri vad erő
A kemény kérget megrepeszti
S fakad a rügy, az ébredő!
Ó százszor áldott, az az első,
A hősi, csodás, zöld levél,
Mely a földnek terhét lerázva
Napfényre és életre kél.
És nő a szár, a gyors szökésű,
A hosszú, karcsú, ingatag
S buggyanva szárból szent tökélyben
Nagy, illatos virág fakad.
Övé a földnek lomha álma,
Kelyhében úszik barna csend,
S a rügynek hangos lobbanása
A bíbor leplen megjelent.
Karcsú termője égre szökken,
Az egész bokor benne él,
Kelyhében száz virágnak sorsa
Szunnyad, duzzad, fakad, remél.

Ballagtam az úton

Ballagtam az úton keskeny sírok között,
Ahol csöndben nyugszik a sok elköltözött.
Ezer nyíló rózsza, melyet napfény fakaszt.
Pirosan hirdeti a megújhadt tavaszt.
A tavasz hevétől bimbók kelyhe vérzik,
A tavaszt a hideg sírkövek is érzik.
Érzi lenn a föld is - barna öle reszket,
Mikor napfény önti el a sok keresztet.
Odafönn a napfény tisztán, forrón ragyog -
Istenem! bocsásd meg, hogy oly boldog vagyok.

Dédanyám

Ösmeretlen temetőben sok idő járt el feletted.
Emléket sem hagytál reám - dédanyám, rég elfeledtek.
Merre laktál, milyen voltál? Csak azt tudom én terólad,
Hogy étedet hegyek mögött, fehérfalú házban róttad!
Talán boltosasszony voltál, nyirkos, sötét, kicsiny boltban
Éldegéltél liszt közt, bors közt, pántlikák közt, füstben, porban.
Házatokban, mint rendesen, korcsma is volt a bolt mellett,
Két kezednek, szorgos kéznek bizony sürögnie kellett,
Kenyeret kért a sok gyermek, altattad a legkisebbet.
Bölcs számítás a kis boltban, a korcsmában víg szó kellett.
Élted így telt, sok nehéz nap, munka közt és gondban éltél.
Álmaid tán nem is voltak, szerelemre rá sem értél.
Terólad nem regél senki, örökséget rám nem hagytál
Egyebet, mint a sok álmot, amiket elmulasztottál.
Sötét, nyirkos, kicsiny boltban, a szívednek rejtekében
Édes öntudatlan álmok összegyűltek csendben, szépen.
Illatos szerelmi vágyat, amely tán lelkedbe' támadt,
Elzártad az ünneplőddel - „jó lesz majd az unokámnak”.
És én, késő unokája ösmeretlen dédanyámnak,
Örökségül örököltem régi álmot, régi vágyat;
Rég elfeledt tavaszoknak rózsafája nyit szivemben,
Ösmeretlen dédanyáknak ifjúsága ébred bennem.

Félek tőlük

Félek tőlük, kiket szerettem,
Tőlük, kik érteni búsak voltak,
Mindnyájuktól, kik jönnek, mennek,
Kik meglöktek és meghorzsoltak.

Most túl a hegyek kéklő láncán
Egész nap híves ködben alszom,
Csak alkonyatkor gyúl ki arcom
Piros léptű sugarak táncán.

Határtalan varázskertünknek
Fala neszfogó meseköböl,
Szűrő szitákkal fenyők szűrnek
A vágyat ki a levegőből.

Itt alszom, alszom, szempillámat
Korállkelyhek sejtése járja,
Óriás muskátlifa lombja,
Minden sóhajt elfojtva, nyomva,
Borul le az álomvilágra.

A földből tömjénpárák szállnak,
Körülöttem vánkossá válnak,
Meginogatnak és megtámasztnak,
És kinyújtanak csendre halva,
A buja virág ravatalra.

Ha én itt alszom ezer évet,
És ha én sosem vágyom vágyra,
Úgy testem lassan szentté hervad,
És bémúlok a mennyországba.
Alszom, alszom sok kúszó inda,
Testem, lelkem bénára fonta.
...De míg egészen holt nem lettem,
Félek tőlük, kiket szerettem.

Őszi válás

Mikor szüret leszén Lesznán, honnan messzi
Szállhat a tekintet erdőn, hegyen-völgyön -
Idegenben járok félelmes gyönyörrel
Ellenséges, bűvös, varázslatos földön!
S míg lágy szeretetnek két kezétől messze
Állok én majd akkor, házak tengerében
S reám tekint ezer tátott szájú ablak,
Híves esték szállnak Zemplén vármegyében -
Sárga aranylombok, rezgő zizegéssel
Porladnak az őszi gesztenye-fasorban -
Én sok csudát látok: tornyos csipkeházat
Szarvas, karmos szörnyek ülnek rajta sorban;
Látok hosszú utcát, vége-hossza nincsen
És félelem fog el, ha eszembe ébred
Körülöttem mennyi nyüzsgő szenvedés van,
Mennyi éhező vágy - rettenetes élet!
Ennyi élet között kell átmennem nékem,
Idegen lehelet csapja meg az ajkam,
Idegen lelkeknek hullámbabja kél fel -
Ágaskodik, dagad - áthömpölyög rajtam.
Minden ébredéstől, érintéstől félek
És most minden élet tömegében állok -
Testemhez simulnak, hajamba szövődnek,
Karomra fonódnak az életvirágok.
Nagy idegen Párizs, életed nedvével
Hadd teljék el lényem minden egyes íze,
Ujjaimba szálljon tapintásod kéje,
Szemembe a napod s tömegednek színe,
Zsongásod fülemben - annál jobban halljam
Odahaza alvó napjainknak csendjét,
Puha tapintású pázsit suhogását,
Kasza után hulló kalászkoknak rendjét.
Annál jobban lássam, hogy az almafákon
Piros, kerek napok himbálóznak lomhán;
Jobban lássam fecskék ijedt ívű reptet
Nap tallérhullását diófának lombján.
Messze azért menjek, haza jobban vágyjam,
Ősszel azért menjek, hogy térhessek nyárban,
Szép, szép térés legyen, telve nappal, kedvvel,
Érettebb kezekkel, szentebb szeretettel.
Ha idegen fénytől káprázik még szemem
S csengő ifjúsággal régi úton járok,
Szépen, halkán lépjek, fel sohase keltsem
Az otthoni csendes, egyhangú világot.

Gesztenyehullás

Mióta hazulról elmentem
Hány rózsza nyílt künn a kertben?
Hány fecske rakta puha fészket
Hol barnán szeli az ég kékét
Az ereszt a tető alatt.

Hány pillanatot mulasztottam,
Amelyben durva héja pattan
A gördülékeny gesztenyének.
És szára hajlik, magva válik
Koppanva hull a kert faláig.

Hullása körül a kis kertben
A lomb közt alvó csend meglebben,
Gyíkok zörögnek, madár rebben,
S az idő, mely már-már megállott,
Mint mutató, ki ritkán zökken
Egyet halad... s a percek múlnak.

Tavaszi Isten

Te nagy tavasz Isten, te szent tavasz Isten
Kinek hatalmában nem eleget hittem.
Jaj, bocsáss meg nékem - hiszen megszenvedtem
Sok zöld rügyet bontó gyilkos kikeletben.
Ó! könnyörülj rajtam!

Alig ösmertelek - ellenségem voltál.
Kicsiny gyermek voltam - már igádba fogtál -
Labdával játszottak a leánypajtások.
Hogy kikezdett engem a fájdalmas átok!
Ó! könnyörülj rajtam!

Fekete hárs gallyán te csapdostad éjjel
Ablakomnak rácsát - Te repesztéd széjjel
Csendes álmom burkát - fájó késszúrással,
A szívembe mártott madárdalolással!
Ó! könnyörülj rajtam!

Szédítő magasra te lökted hintámat!
Szénaillat borral részegítéd számat -
Ha a réten jártam, üldözőbe vettél
Éles sikoltással mellettem termettél.
Ó! könnyörülj rajtam!

Házba menekültem. Az anyámhoz bújtam
Üvegszemű bábum felé félve nyultam.
Merev bábum kékes üvegszeme megett
Rám villogott gúnyos varázstekinteted.
Ó! könnyörülj rajtam!

De én dacos voltam - fellázadt a lelkem,
Könyörtelen kezed, vad varázsod ellen,
Ökölrel bontottam fájó öleléseid -
Dacba meredt testtel fogadtalak téged!
Ó! könnyörülj rajtam!

Nagy birokra keltünk. Mint ősi regében:
Óriás és ember, úgy küzdöttünk éppen -
Küzdöttünk sok éjjel, küzdöttünk sok nappal
Véres, tépett sebbel, fájóbb diadallal!
Ó! könnyörülj rajtam!

Hol itt, hol ott lelünk hirtelen egymásra,
Kelő mosolyomat bontod zokogásra,
Szépség mérget szórsz el, bárhova én lépek -
Minden virágszállal titkos rontást tépek.
Ó! könnyörülj rajtam!

Tovább nem bírom el, küzdelemben fáradt
Testem letapossa győztes, gyilkos lábad.
Két karom se tépi, töri már a láncot,
Dalolva jársz rajtam győzelmi táncot -
Ó! könyörülj rajtam!

Hívó, megtört lettem. Ó! könyörülj rajtam -
Tudom, nagy isten vagy, tudom vétkezes voltam -
Két szent karod erős, hatalmas az ajkad -
Én is azért lettem, mert te úgy akartad.
Ó! könyörülj rajtam!

Jaj! mert mi lesz vélem, ha elfordulsz tőlem?
S itt hagysz eltiporva a tövismezőben,
Prédál a nyárnak, zsákmányul az ősznek,
S kapok fehér telet hideg szemfedőnek!
Ó! könyörülj rajtam!

Istenem, letipróm, így ne hagyj el engem,
Egyesüljek veled gyilkos szerelemben!
Váljak porló földdé, fénylő ködpárává,
Én magam is gyilkos tavaszi varázssá.
Ó! könyörülj rajtam!

Ezeregyéjszaka

Gyér meseszálon függ piros élte,
Az első hajnalt rettegte, félte -
Te, ki kezekben
Hozod halálom
Hajnal, ne jöjj el,
Mesélni vágyom.
Szép dús a hajam
Gyöngyszín a testem,
Tizenhat évvel
Sosem szerettem.
Csak ne legyen hajnal,
Csak legyen még éjjel.
Nagy Szultán, mulatlak
Ezeregy mesével!...
Seherezáde századik éjjel
Tartja urát, a szultánt mesével,
Mesél alélva
Álomra vágyva.
Sóhaját fojtja
Szőnyeges ágyba.
Allah, segíts! Hogy
El ne felejtsem.
Kusza fonalamat
Most még el ne ejtsem.
Egy kis erőt adj még,
Csak egy napra valót.
Csak ma el ne hagyj még!
Seherezáde ezredik éjjel
Tartja urát, a szultánt mesével.
„Ezer napom terhét,
Alig, alig bírtam,
Két szép fiút szültem,
Sok szép könnyet sírtam
És bár fájdalomban
Görnyedtem és féltem -
Ezer bágyadt éjen
Sok mesét meséltem.
Pihenni, pihenni!
Nem szólani csókról,
Csengő gyönyörökkel
Megrakott hajókról.
Pihenni, pihenni -
Nem félni a reggelt
Elaludni napom -
Míg az idő eltelt.”

De ha kifogy a mesejóság,
A nehéz pallosú valóság
Napot neked vajon még ad-e,
Szegény Seherezáde?

Imádság

Istenem, nem hallok jól az imádságom!
Vágyódás, óhajtás elhervadjon bennem
Mi szívemben duzzad, lohadjon le lágyan,
Lelkem hadd pihenjen, testem hadd pihenjen.

Kértelek, hogy puhán hullass az ölembe
Apró örömöket s ízes boldogságot,
Melyet feloszthatnék, jusson is, maradjon,
Mint karácsony esti bőséges kalácsot.

Annyi vágyat kértem, teljék csókra, dalra.
Könnyű szárnyú szívem kóborlásra termett,
És te küldtél nekem nagy, nehéz csudákat,
Sziklakőbe vágott oszthatlan szerelmet.

Olyan kényességgel verted meg a szívem,
Fáj, ha messzi kertben új tavaszok érnek,
Piros vérem serked, mikor kelyhe pattan
A rózsaszín ajkú zsenge gesztenyének.

Perzselnek az esték, hajszoznak a percek,
Szörnyű ajándékok alig-alig tartom...
Meggörnyed a vállam, félek, hogy elégek,
...Tévedtem Istenem, játszani akartam.

Koldusnóta

Hitvesed lenni nem szeretnék,
Lelkem kérges lett és kemény,
Mint fának törzse tépett ágak
És letördelt gallyak helyén.

Szeretőd lenni sem szeretnék...
Mert szegény és szemérmes lettem,
Mióta többé nem ragyog
A gyermekkor napja felettem.

Áttetsző néma lánggal égve
Oldaladon miért is járok,
Nincsen vágyam, nincsen reményem
Mire várok?...

A bűvös pillanatra várok,
Amely megnyitja néma ajkam
S elmondom mind, mit réges-régen
Én néked elmondni akartam.

S te meghallgatod a beszédem,
És meg sem fogod a kezem;
S ahogy beszélek serked vérem,
S előmlik bánat, vágy, szemérem,
Nehéz csöppekben életem.

Elmúlás

Hogy leperereg, hogy múlik minden -
Nem marad más csak a nagy félés,
Hogy még többet lehet veszíteni.
Mért törjem fel a tenyerem,
Tíz örömváró puha ujjam,
Hogy kívájhassam kemény sorsból
Azt, ami holnap gyatra játék.
Sok minden eljött, amit híttam,
Eljött s nem lelte azt, ki hitta,
S ott álltam gyötrellemmel lesve
Az örömléket, mely eltévedt,
A fészektelen csókmadárkát,
A semmire szállt harmat vesztét.
A meddő napsugár pazarlást.
...Sok minden nem jött, s nem is fáj már,
Hiába verem homlokom,
Hadd érezzem, hogy még sajog,
Tavasza ütötte zúzódáson.
Már nem fáj, nem fáj, csak a máért,
A mai kincsért, mai kínért,
A hűs halálíg éber gondért,
Hogy még többet lehet veszíteni,
S a máat is el muszáj veszíteni.

Mért oly hosszú

Mért oly hosszú az út a szívtől a szájig,
Hogy lüktető lelkem sosem jut odáig,
Hogy a mindenségtől úgy el vagyok zárva.
Csendes békés szerrel nem jut napvilágra.
Életemnek fáját erősen rázzátok,
Hadd hulljon gyümölcse ujjongva reátok.
És mint dió burka, mely hull napos ágról,
Repedjen meg szívem a nagy boldogságtól.
Törjétek fel zárját az énálmódásnak
Hogy elepedt lelkem od' adhassam másnak,
Másnak, másnak, másnak, ki megváltsa tőlem
Aki rezgő hangszert formázhat belőlem,
Ki valóra váltson, megitasson vérrel...
Megetessen könnyes szerelemkenyérrel.

Napok

Képeskönyv máma a világ,
A város felett kék az ég,
Sietnek setét emberek,
Nem csuda, van dolguk elég.
Sok tarka csokros kirakat,
Telt virágoknak kelyhe tárt.
Látok koldust, ruhája rongy,
Látok selymes, népes bazárt.

A tarka jelenéseken
Nem botránkozik meg szemem,
A sok „miért” felesleges,
Minden, minden természetes,
Mebámulni mindent szabad,
Kevés szöveg sok kép alatt.

Ma kristálytisza könnyű kedvem,
Ma színekkel rakott napom.
Meglapulok Isten ölében
Ki a könyvet tartja kezében
S az életet lapozgatom.

Holnap, tán holnap a világ
Felolvad mámoros zenében.
Elömlik örömmel és mézzel
Emberszívem a mindenségen.
Érthetetlen vad mély nyögések
Minden barázda szerelem.
A világ szép, mert szülni kell,

A koldus bús, mert élni kell.
Anyám is csak azért szeret
Méhében viselt engemet,
Epekedésben, szenvedésben.

És néma borzadály fog el.
Mert minden rögben ott az Isten:
És mag terem minden tövisben.
Imádságos zengő viharban
Fejem fölött harsogva száll
Egy fellelegnyi bús vágymadár.

Itt állok meztelen szívemmel
Az élet puszta homokán
És piros szívem messze fénylik
Elébe a sok vágymadárnak
Ki fészket keres mindahány.
Ők biztos szárnycsapással szállnak...
És nincs menekvés, nincs menekvés.

Tündérvárás

Százráncú kendőbe, a fázékony testem,
Neszfogó párnákba szememet temettem,
Lestem, hogy az árnyak lassan megindulnak,
Fagerinces bútortestek eltompulnak.
Csokrok lobogását, két szürke kezével
Puhán oltogassa a közelgő éjjel
- Testem legyen máma áldozati oltár,
Keljen piros lángra, ami érett, holt már,
Párologjon szívem letelt szenvedésen,
Mint párolgó illat izzó medencében.
Mélyedő szobámban teljék meg az éjjel
Füstölgő áldozat tömjénes lehével,
Ma a tündért várom.

Tündérem, ma hivlak! Jöttödet ígérted,
Minden sóhajtasom elküldöm ma érted
Máig, mostig vártam, mert megláttam nyáron
Részeg hírnöködet mézvérű virágon.
Téli éjszakákon elevenné lettél,
Mesekönyvek fonnyadt lapján hitet tettél...
De tovább nem várok.

Mélyedő szobámban megtelik az éjjel
Füstölgő áldozat illatos lehével.
Minden elpárolgott, szegényre pihenten
Édes semmiségben fürdik meg a lelkem.
Mindent odaadtam, mindent kifizettem,
Megint mezítelen, vágytelt gyermek lettem.

Kihasad az ablak új tavaszi napra,
Újabb ébredésre, újabb virradatra.
Ott künn szellőszárnyon új hírnökök járnak,
Üzeni a tündér: még egy kicsit várjak,
Csak egy madárdalnyit, csak egy embercsóknyit.
...Várjak, várjak, várjak...

A bokor

Eljött a nyár és halkán, csendben,
A gyors szellő mely tova lebben
A nyíló bokrokat megrázza.

A gyenge szirmok szerte hullnak,
Soha többé ki nem virulnak,
Porban feküsznek megalázva.

De ezalatt már észrevétlen,
A gally üde zöld rejtekében
Érő gyümölcs reményét rejti.

S a bokor örül gyümölcsének
Hajló ága édes terhének,
Lehullt virágát elfelejti.

Néha, ha alkonyszellők járnak
És duzzadt magvai a nyárnak
Új lét felé konyulva csüggnék,

Felnyög a rezgő bokor mélye:
Hova lett lepkeszíne, kéje
A sok bimbónak, a sok rügynek.

Tükör előtt

Mind jó volna: az üres órák
A csend, magány és unalom,
Csak szemem tája ne ráncosodnék
Sosem fonnyadna két hús karom.

Mindent túrnék, csóktalan éltem,
Öleléstelen nyoszolyám,
Csak ne hullatná sűrű fátylát
A közelgő őszidő le rám.

Vállalok ezer hideg éltet
Ha néha, titkon, tükör előtt,
Láthatok testet, sima fehéret
Mely vágyba boríthat szeretőt.

Szeretőt - jöttét én nem kérem.
Silány és szegény mindahány,
Csak várni, várni örök díszben
Kincsekkel rakott éjszakán.

Másfajta szívemről

I

Ne hajts az én szavamra
Ha szépen szólok s lágyan,
Ne higgy a vergődésben
Ne bízz a vágyódásban...

Mert jobb szeretem nálad
A zöld lesznei tájat.
A tarka díszű kertet,
Melyet mint rakott tálat,
Dús gyümölcessel kevertet,
Sokszínű dús virággal,
Nyújt ég felé a domb.

Mert jobb szeretem százszor
Nézni, mikor kigyúl,
Este zajtalanul,
A piros szemű házsor,
Mint szeretem a vágyad.
Jobban, mint két szemed,
Kívánom rám hajolva,
Látni a kék eget.

Ha tér, az esti porba
Konduló bús kolomppal
Kavarva felleget,
...Többet ver fel a csorda
Az élet szent porából
Mint amit rám olvashatsz
Szegény emberszavakkal
Mint amit rám csókolhatsz
Szegény emberajakkal
Az élet mámorából.

És számon kérném egyszer
Keserű kinnal én,
Amit tőlük elvettem,
Hogy tereád szeressem
Szerelmünk reggelén.

A meg nem lesett fűszál
Szellőben reszketését,
Két bús fekete felhő
Közé szúrt sugár ékét.
Mulasztott arany estem
Kiket a dőre testem
Könnyű csókokra váltott.

Széljárta tetőn támadt
Száz tündérpalotámat
Mind számon kérném tőled,
Kik mind a sárba dőlnek
Tompá teljesülésben.

Ó, ne vágyj külön válni
Az édes mindenségtől
Amely szívemben szunnyad,
Hadd szeresselek együtt
A földdel és a széllal,
Az örökifjan térő
Halhatlan falevéllal,
A nappal és a dérral
Mely fűrészi a fákat.

Az örökifjú vággyal,
Mely most átjárja testünk,
És összeköt a léttel.
Mint anyaméhben alvó,
Bűvös álomba hajló,
Kicsinyke magzatot
Táplál szülője vére...

2

Ha most tereád nézek:
Éltet és Istent érzek
És százarcú a testünk.
De ha egyszer elestünk
Bús, fukar szerelemben,
Akkor mindennek vége.

Mint túlérett gyümölcs
Mely őszi esten ég,
Porlad már, míg piroslik
És leválik az ágról,
Úgy hull az életfárról
...Alig vágy, máris emlék...

Nehéz nedvébe lankadt,
Bús, betelt érzelem
És ifjak csak az alvó
Öntudatlan csírák,
Az el nem csókolt csókok,
A ki nem nyílt virág.

Vártalak

Úgy vártalak, úgy vártalak,
Mint nem szabadna várnom jöttöd,
Mert nem szeretlek - nem kívánlak!
- Vártalak sápadt forróságban,
Mint meglapult gubbasztó állat,
Ki ösmeretlen árnyak jöttét
Lesi kíváncsi borzalommal.
És imádkoztam, hogy eljőjjél!
Szerelmesem légy - az, kit várok,
Hogy szép légy te - s én elsápadjak,
Erős légy te - s én elpusztuljak,
Mint szétmorzsolt rög bivaly útján.
Hatalmas légy, kacajra hajló,
Szívedig mégis felszeressél,
Mint virágot, kit gyepen lelnek,
Kit magasra nyújtott karokkal
Illatos oltárra emelnek.
Imádkoztam, hogy eljőjj végre -
Imádkoztam, hogy ne légy mégsem
Az, aki eljő néha napján.
...Most köszönöm, hogy itt az este,
Most köszönöm a hosszú várást.
Köszönöm édes alázattal
Hogy így tudtalak várni téged.

Elviharzott május

Be jó, hogy már lehervadt
A gesztenye virága,
Kopár kocsány mered
A sűrű lomb között.

Viszi már az idő,
A fürge díszletes,
Virágos szőnyegét...
Május elköltözött.

Május, be jó, hogy elmulsz!
Gyötrelmes ünneped
Öröklétszomjazó,
Száguldó pillanat.

Most tisztább lesz a menny,
Sötétebb lesz a lomb
Lassúbb a szívverés,
Az árnyas fák alatt.

Dús sátor a fasor már
Nem bűvösen lefoszló
Fátyol, melyen köröszkül
Vakítón néz az ég.

Csalogánydal-átszötte
Vergődő éjjeleknek,
Nem kell többé viselnem
Csalánször köntösét.

Melegség dől a napból
A magbavált világra,
Nem szitálnak szívemre
Szűrő fénygyöngyszemek.

Gyors fészű virágok
Nyomán nem kell sietnem
Kábult processzióban...
Békén pihenhetek.

Oly nehéz a tavasz,
Virággal és halállal -
Jöjj már foszlós egeddel,
Reszkető nyári dél.

Mikor megáll a nap,
S egy nagy szent pillanatban
Örök életre eszmél
Fűszál és falevél.

A légben mozdulatlan
Csügg pehelyszárnyú lepke,
Lelkem üvegharangján
Alélva csügg a lét.

Minden termékenyült már,
A vergődő világra
Reá teszi az Élet
Nyugtató nagy kezét.

Mintha szava eredne:
„Íme, minden megérett,
Íme, minden betellett,
S le még semmi se hullt.

A kék most megfogamzott,
A dal most el nem hangzó,
S egymás mellett fakadnak
A jövő és a múlt.”

Későn érkezem

Hogy hazatértem egy-két éjen át,
Hallottam még a csalogány dalát:
S hogy harmadnapon örömváró füllel
Lestem hangját az énekes bozótnak,
A csalogányok némák voltak!
A tavasz végdala jutott nekem -
Ez életem!

Mikor engem ringatott a karján,
Nem volt fiatal asszony már anyám,
S hogy nőttem, gond és teher tért a házhoz,
Anyácskám gyakran így szólított engem:
„Vigaszt keresek nevető szemedben,
Ifjúságom búcsúja vagy nekem
Én gyermekem.”

Gyerekléptekkel sok oly házban jártam,
Melyben azóta csend s magány van.
- Sok olyanba, mely már aludni készül,
Udvaraikba víg virágok keltek,
Melyek nevei nótát énekeltek:
Százszorszép bokor - égő szerelem
Nyílott nekem!

Hosszú uzsonnák a hársfa alatt
Megrövidültek. Az idő halad.
Nappal eloszló tarka pipafüstben,
Kiket kertünkben együtt ülni látok,
Megöregedtek mind a jó barátok -
Újak nem jöttek. Ím, megértem, -
Egy kedves világ végét értem.

Látogatás

Ma eljött hozzám a dadám,
Ki bátyámat dajkálta s engem
És dajkált, nótás türelemben
Amikor én még kicsi voltam.
És göndör hajú csinos voltam
És nem volt semmi, semmi gondom,
Csak tíz szál babkaróm a dombon,
És két szelíd kicsiny kacsám...
Ma eljött hozzám a dadám,
Kopott kabátja, fodra bő
Fején kis gyűrött főkötő,
Mint repedt törzsű vén akácos
Az arca sűrű, sötét ráncos,
És nem tudom már, mért szerettem
Titokzatos bő rokolyáját,
Mért óvott meg rossz szellemektől
A lobogó köténye csücske?
Leült mellém az én dadám,
„Jól van-e, lelkem, kérdi tőlem
Nem hül-e meg a rossz időben,
És nem fagy-e meg kis kacsója,
Vigyázzon rá, hogy jól megója.”
És nem látja meg a dadám,
Hogy én megnöttem nagy keményre...
És kérdi tőlem a dadám,
Hogy sok-e még a fürge béka,
A kerti kútban, úgy, mint régen.
„De mélyen azért be ne nézzen,
Mert széle, partja síkos annak.”
És kérdi, a rózsák hogy vannak,
És él-e még az öreg János?...
S én nem merem az én dadámnak
Bevallani, már nem tudom,
Hogy most a békák mit csinálnak;
S a pázsit szegte kertúton
Tömjénkelyhét hány rózsza bontja.
Kicsinyek lettek a virágok,
És nagyra nőtt a máma gondja.
A kedves udvar bérbe már most,
És rég meghalt az öreg János.
Ott él már csak gyerekkorom
Színesen, ragyogón és szépen,
Egy egész képeskönyv világ
Dadám öreg fonnyadt fejében -
Későbbi forró ifjúságom
Is hervadt már, foszlánya csüng

Uttalan erdőn, bükkfa ágon,
Virágkelyhek mélyére szórva,
Belétaposva rögbe, porba,
És elfeledten és lezárva
Holt butorokba és szobákba...
És telnek, telnek lomha évek,
Álmos télvégi délután
Ellátogat majd egyszer hozzám
A mai hitem is talán.
Meglátogat, mellém telepszik,
Reám tekint úgy, mint dadám
Simogatón vénült szemekkel
És így szól: Nem ösmersz reám?
Engem szerettél a világon
Legeslegjobban és ruhám
Szentelt szegélye, ha érintett
Mesét zümmögő csendre intett,
S kifogott a gonosz varázson.

Édenkert

Kner, 1918

*És kérdelek, most már hová vezetsz?
Hozzád vezetsz vagy elvezetsz magamhoz,
És lesz-e mindig mélyebb ébredés?*

Ajánlás

Enyémek a lobbanó kertek
Enyémek a koccintó kelyhek
Enyémek a csudálkozó csókok
A kereső szárnyú ima.
De tiéd gyümölcse a kertnek
A kas, hol a csókok pihennek
Tiéd a kelyhek bora
Tiéd a hála imámban
Jóízű béke a számban
Boldogult vágyak tora.
Tiéd az élet sebére
Bizalmunk balzsamos bére
Szerelmünk mákonya.

Ébredés

Éltem aluvó asszonyéltemet
Testem nem volt más: minden nyarak teste,
Hajam a fáknak kusza lombja volt,
Szívem a nappal leáldozott este.

És nem volt más álomra nyílt szemem
- Hiába hajlott ködfejtő betűkre -
Mint minden víznek és minden egeknek
Egymásba mélyedt magalátó tükre.

Bús eremben télvégi harmat gyűlt meg,
November hóban őszi pára ült meg.
Mindenik maggal kipergett az éltém
És lenge lelkem lebegett a szélben.

- Te eljöttél és kiváltottál engem,
Te csudahántó megváltó szerelmem.
Hogy gyökeret vert tebenned a lelkem
Én fölsikoltva önmagamra leltem.

Az én karom reszket ölelve téged,
Az én szívemre verődik beszéded:
...Sebzett lelkem a nyaraktól kiválott
Most talpig saját fájdalomban állok.

Szerelmes ajándék

Meredek lépcső, ó foka rokkant,
Záporos nyáron, tükrödző fagyban
Megcsúszott rajta gyermeki lábad.
Nehezen nyílik nyikorgó ajtó,
Mogorván szidtak, mikor kisiklott
Nyirkos kilincse kicsiny kezedből.
Meztelen fényű a magas ablak.
Sötét tapéta, széles virágú,
Kúszik a falra, idegen ábrás,
Amelytől régen gyermeki fejjel
Szorongva féltél, nézni se merted.
Lesütött szemmel etted az ételt
Nagy ezüst villa tompa fogával
Titkon lyuggatva abroszod szélét,
- Senki se nézett, senki se szólott
Anyai feddő szapora szóval
Mikor feledted elbúsult szájjal
Kikanalazni a teli tányért.
Szigorú atyád rettegve hallod
Szavad nem érti, s nevető kedved
Megtöri komoly, kemény beszéddel.
Az öreg inast szólítja fennen,
Mikor az ki s be hordja a tálat.
Gömbölyű fejed búsan lehajtod
Eltelve némult csonka örömmel.
- Éjjel is féltél a hideg ágyban,
Recsegő zsalu szűk repedésén
Lested az első nyugtató napfényt:
„Jaj! talán egyszer Isten haragszik
S nem enged többé világos reggelt.”
Ezalatt lombos lesznei kertben
Vígan topogott döcögő léptem.
Utamon bőven hullott a morzsa,
Puha kaláccsal kövér marokban
Széles mosollyal a kerek arcon
Figyeltem számos tarka madárnak
Víg lakomáját.
Telimerítem két tenyerem ma
Elmúlt örömök tiszta vizével,
Kezemet feléd osztozva nyújtom.
Tenéked úgysem adhatok mást -
Másé a testünk - s lelkünket holnap
Ki tudja, merre űzi az élet.
Azt adom néked, ami a legjobb
Mit te nem kaptál keserves útra
Útravalóul: gyermeki kedvem.

Nyári nap

Párom ma jön: ajándokul
Bíbor szerelmet hoz nekem
S hogy édes legyen benne bíznom
Messziről jön és idegen.

Ugye, azért késtél soká,
Hogy harmatos kín hamva lepjen,
Hogy nyári napok forró lázán,
Mézzé vált vágy verje ki testem?

Csudálkozva nézem karom,
Mint hajlik ölelésre íve,
Mély gyökerű gyönyörök íze
Gyülemlik csókká ajkamon.

Bő fényözön csurog a kerten,
Sok izzó kelyhű tárt virág:
Én és a kéklő szilvafák
Állunk, várunk napfénykeverten.

Nem is akarunk más gyönyört
Elég lesz, ha duzzadva éled
Érett testünk - és ha teveled
Kemény szívem gyengére tört.

A pillanatok nyoszolyáján

Te másé, én meg senkié.
Egy kedvre ketten nem születünk,
Egy bölcsőt nem táplál a testünk,
Nem termettünk egy ölelésre.

Nem volt csókunk és nem volt ágyunk:
Összeborult útverte lelkünk,
Örültünk, hogy egymásra leltünk,
Nem telt idő játékos vágyra.

Este volt bennünk és a kertben...
Egymásba mi pihenni tértünk.
A dús gyönyör, mit el nem értünk
Mint síri rög hullott le ránk.

Elporladtunk, megsemmisültünk.
Nem folyt idő, ahol mi álltunk:
Így lett örök találkozásunk
A pillanatok nyoszolyáján.

Éjjel

Szédülve sorján fekete szónak
Szaporán nézek könyvet és képet
Levelet írok, fölösen buzgó
Gyerekes gonddal.

Járok és kelek éjjeli csendben
Aprózó renddel rakva ruhámat
S nagyfogú fésűm áthúzom sokszor
Sima hajamban.

Fáradtan fekszem puha pihébe,
Vánkosba rejtem reszkető ajkam,
Számolok százszor „egyől a tízig”
Halkuló hangon...

...Nehogy eszembe hirtelen jusson
Hogy te ma itt vagy, itt közelemben
S tűrhetlen éles hévvel hasítson
Belém az élet.

*Amilyennek hívtál, lám, olyanak leltél
Milyenek akartál, olyanak öleltél
Meg is megtanultam asszonymesterségem
Kedved nótájára hajlik táncra vérem*

Egy távoli esküvőre

Majdan, ha más lesz minden, mint máma,
Tudom, hogy eltér tőlem az utad,
Tudom, hogy elmegy hozzá, ki nincs még
S hívod magadhoz.

Egyszerre itt lesz ő, ki ma nincsen.
Lány lesz, és néked nyílik az ajka,
Gyenge kis térdén rakja majd fészkrét
Megtérő vágyad.

Boltíves, békés mennyezet csendjén
Híves redőjű falusi vásznon
Áldottan álmos hitvesi ölben
Pihen a tested.

Reggelre kelve, járod az udvart,
Figyeled felhős fodrát az égnek,
Kiáltasz lomhán lebzselő népre
S alvó ebedre.

És delet érve rakott az asztal,
Hosszú folyosót hangosra kelti
Fürge futása gyermeki lábnak
S csörren a tányér.

Majd kora este árnyalja kertet,
Gyűjti a ház már fáradt lakóit,
Kis ágyat bontnak, gyulladó gyertya
Hinti a fényét.

Most jön az asszony - melléd telepszik,
Kíváncsin kérdi napodnak sorját:
Sok apró tettnek kelti meséjét
Kutató kedvvel.

Hangos beszédtek növeli naggyá
Mindazt, mi történt surranó csendben.
Tarkul a napnak szürke szövése
S tudod, hogy éltél.

Kezedben egyre súlyosabb a hírlap,
Eszedbe ötlík holnapi reggel
S álomban, furcsán illanó emlék
Gyermeki korból.

Én nékem nem jut hely közeledben
S mégis tehozzád viszen a vágyam.
Népes lesz szívem velük, kik téged
Elvettek tőlem.

Keresem kertet, féltem a házad,
Hitvesed léptét követi álmom.
S örülök néha - sejtve, hogy lágyan
Veti meg ágyad.

Tudom, hogy vagy

Tudom, hogy vagy: és megállok az éjben.
Állok az esőszagú kertközépen
És kinyújtom két áldott, dús karom
Tudom, hogy vagy: tudom, hogy élek.

Nem kereslek, és mámort nem remélek
Tudom, hogy vagy: és megállok az éjben.
A lombos kertnek minden szála rebben
És elmerül tengernyi tárt szívemben
Tudom, hogy vagy: és nincs többé a kert.

Az ég boltja csillagfénnel kevert,
Tudom, hogy vagy: s a halk csillagok gyűlnek,
Szerelmem fáján virágként megűlnek
Dalos virágok dűs szerelmem fáján
Tudom, hogy vagy: és elhalkul az éj.
Nincs fény többé az égi mezők táján,
Testem fénylik, mert vágyad pihent rajtam
Tudom, hogy vagy: s nincsenek csillagok.

Belém vésődött csókod nyoma, ajkam,
Karom sem más, csak bontott ölelésed,
A föld sem más, csak hely, amelyen álltál.
Tudom, hogy vagy: és beléd ömlik minden
Gazdag tejútja a százkeblű létnek.

És utolsónak bevonulok én is -
Hála néked, hogy nem kell lennem nékem
Én édes, áldott, boldog megszűnésem,
Nem kell lennem többé: te vagy.

Szolgáljon néked

Szolgáljon néked kezem és ajkam,
Virágos réten meghajló térddel
Rózsát és mámort gyűjtsek ölembe
S adjam tenéked.

Szemem a kelyhek mélyébe nézzen,
Legyen a tükre sokszínű kéjnek,
Szomjazzak vágyban s harmattal mosson
Téged a könnyem.

Törje fel érett magvát szívemnek
Reá verődve százféle szépség:
Tenéked megnyílt alázott kincsét
Bomolva ontsa.

És áldás rájuk, kik miatt sírtam
Szavuknak ízén lágyult a csókom.
Megadón fejjük karom le rólad
Majdan ha elhagysz.

Mohó kérés

Ásd oly mélyre kútját a kéjnek,
Hogy álmaim mélyét ne leljék.
Kérdezzed némára az ajkam,
Hogy hangja többé sose teljék
Se szóra, se dalra, se versre.

Örömed sarlói tarolják
Testem virágos bágyadását.
Kedved csikói legeljék le
(Tikkadás napját sose lássák,)
Friss serkent hajtását a vágynak.

Sápadt arcom verje veresre
Dacot tőled tanult szemérem.
Mondhassak „nem”-et végre néked
Szabadjon a percet megélnem
Mikor betellett ajkam kéred.

Mintha gyümölcsöt, mely nem érett
Fel-felcsapódó karcsú ágról
Tép szomjas, mohó siheder:
Félőn, hogy talán el sem éred
Egyszer tépd erővel a csókom.

Ajándék

Ajkamba szállott pirosuló vérem,
Hogy közelgő ajkad jöttére érjen,
Szemeim körül udvara támadt
Királyi csókod kívánt nyomának.
Hogy minden vágyad magába vesse,
Megnyílt karom lágy ölelése.
Szent aranyserleg lett az én testem,
Hogy kelyhébe téged szomjún vehessen.
S testté lett lelkem, beszédes lelkem,
Hogy csókká válva megváltód lehessen,
Hogy vérré válva vehessen néked
Egy cseppnyi-percnyi üdvösséget.
De a te szemed nem pihent rajtam,
Iramló ajkad nem lelte ajkam
Szent aranyserleg bántotta tested
Játszódó patak medrét kerested.
Mint csörtető szarvas erdei ágat
Ugy tépett engem rohanó vágyad.
S mint vérrel rontott bíbor ivónál
Szép kényes szarvas horkanva retten:
Riadó göggel, meglepetten
Sebzett lelkem partján megálltál.

Őszi szavak

Mert nem vagy nálam: ajkamon
Súlyosan érnek csókjaim,
Sok ágon feledett gyümölcs
Magánossá piroslott kertben.

Mert nem ölelsz meg: két karom
Belefojtom száz semmiségbe
Mint télen fázó rózsátőt
Fáradt lombok mélyébe rejtnek.

Mert elhagytál: a perceket
Álmatagon ejteni a földre...
Sárgult tenyérnyi levelét
Juharfánk így hullajtja halkan.

Levél

Mert néked írok híves papírra
Csókkal szorítom simító ajkam
Ölelő ujjal tartom a tollat
Szombati kedvre gyulladó oltár
Kelyhe a szívem.

Jusson eszedbe szememnek színe
S minden, mi bennem nyugtató lágy volt.
Türelmes vágyú térdemet lássad
Bölcsőt, amelyre súlyos gyönyörrel
Hajlott le orcád.

Idegen csókot ringatott testem,
Azóta kérdőn ámulva látom.
Tudta-e, mit rejt reszkető ölben,
Tudta-e, kinek pihen meg kedve
Könnyteli kéjén?

Tudtam-e akkor csókkal és vággyal
Kinek az ajkát illette ajkam?
Féltem, ha kértem s féltem, ha kérdtél:
Mert más az, kit kérnek, s másé a válasz
Tétova nyila.

Hiába nyílnak ünnepi szívek,
Ölelő karok hiába nyúlnak,
Buggyanó meleg cseppekben vérünk
Idegen szentély süket kövére
Hiába csordul.

Sohase lesznek eggyé, kik ketten
Indultak egykor rejtelmes úton.
Kereső testük sűrű homályban
Véresen veri falát a létnek.
Mint gyenge csecsemők puha karokkal
Tétován nyúlnak egymás szívéhez...
S melléje kapnak.

Visszavárás

Kertünkben nem járok. Hársfák lombját a dombon
Nem söpri ruhám most.
Az ösvényt, az őszi álmost
Nem riogatja síró sietésem.

Fonnyasztó sóhajtás nem kísérőm nékem.
Hol bú les rám orvul
Megrebbent léptem fordul:
Másfelé hajlik szemlesütve orcám.

Nagy forró bánatból kikelek fehéren.
Szívemről lerázom
A könnyet. S gyakran fázom
Mert könnyű derű fedí csak a testem.

S azért, hogy utamon (mint más, én is) elestem
Nincsen csúf sebhely rajtam.
Balzsamos örömtől tisztul az ajkam,
Haragvó, féltő kintől eltérít a szemérem.

Látod, mosolygok most is, békélt szóval mondom:
„Nem sírlak vissza, párom,
Sebhetlen szívvel mosolyogva várom
Hogy vándorlásod visszatérjen hozzám.”

S csak ha ölelve vállal megint vállad
És térdem megint játszóhelyed lenne,
És csókos kezéd bátor meztelenre
Vetkezi gyáva szívem: - Majd akkor sírok nálad.

Halk kérés

Szerelmesem, ma el ne hagyj.
Fáradt ma csókot ringató karom;
És mellyel sebes szívem takarom,
Hogy meg ne lássad sok szavad nyomát,
Bágyadt kezem ma ölembe hanyatlott.

Szerelmesem, csak ma ne menj.
Elült a vágyam és hívón utánad
Nem nyithatom ma ellankadt pillámat.
Könnyharmat nélkül kemény lesz az út,
Mely kedvesedtől elvezessen téged!

Kérlek, mint kérne anyád:
„Szebb időben tartsad utazásod,
Ne indulj ma - sötét az éj - látod.
Szívem mécsén ma fogytán az olaj.
Nem vethet fényt távozó utadra!
Nem lelnél vissza, ha majd visszavágyol.”

*És úgy akarta titkos rendelés
Hogy távolban is te fogjad kezem.*

Játék

Ma egész nap hómellű dombokon
Nevetve hordoztam neved
Sikló kacajjal, szívdobbanva hordtam,
Mint dévaj gyermek drága serleget.

Elvittem álmos arcképek közé
Kik ülni s élni dédapáim látták,
Felgyújtottam szobámban és szívemben,
Mint félénk estén biztoslelkű lámpát.

Bebűvöltem bő ráncába ruhámnak,
Könyvek lapjára szedte a szemem,
Magamba szíttam étkek illatával,
Megsimogattam bútortesteken.

A te neved volt minden igenlésem,
Mellyel a napnak ma igazat adtam,
S mint régi bölcsék ifjú bölcsessége
Úgy bújt meg titkon képcsokros szavakban.

Betűrejtvénybe kerekült világom,
Kedves neved körül játékba fűzött.
S mosolyogva néztem mély kíváncsiságod,
Mellyel szívemben magadat betűzöd.

Szüreti kis nóta

Kedves a tavasz, jó a nyár,
Ki tárt kehellyel magra vár
S a szél, a szelídült betyár
Selyem topánban sűgva jár.

De édesebb az őszi est:
Mint ért gerezd, úgy zsong a test.
Szüreti vért szűr a határ
Legédesebb az esti pár.

Ó esti illat, őszi kéj,
Szívem zengő serleg, zenélj.
Búcsús örömmel szerteszét
Ontsad dalos nyarad delét.

A nyár már elég régen áll
A csattanó fürt kiabál:
„Hamvadó piros lomb között
Vetkezd le, nyár, dús köntösöd.

Ringj bíbor égen meztelen
És lágyan, érten, nesztelen
Feletted, halk felleg halad,
A sors ölébe ejtsd magad.”

Halljad én mézem, kedvesem
Alkonyízú szerelmesem
Koccintsunk össze két szívet
Egy tüzeset, egy részeget.

Értérés, teljesült fohász
Magba szökkenő őszi nász
Zamatos, sűrű halk öröm...
Hörpintsd föl szívem, s eltöröm.

Egyszerű dal

Hogy engem lássál nézd meg, kedves, a kertet,
A lombosat, árnyasat, rejtőst a domb ölén.
Bizony, mert én is lombos, rejtős vagyok.

Ha engem szólíatsz, kedves, szólítsd a szellőt
A sietőt, suhogót, susogott titkok tudóját,
Mert bennem is vagyon sok suttogott kérdésre válasz.

Ha testem kívánod, úgy simítsd az illatos földet,
Ő alszik és hűvös, de viselős izzó kehellyel.
Aluszom én is, bennem is nyílnak virágok.

Ha ölelni óhajtsz, úgy öleljed hársaim törzsét.
Erősek, szívósak, égnek, tülekedők.
Köztük megállok, hajamban játszik a nap.

Ha bírni akarsz, úgy hintsd be maggal mezőnket,
Mert azé a föld, ki terméssel áldja meg őt.
Ki holnapom hordja, én is azé leszek.

Ha ismerni vágyol, úgy némán messzire nézzél,
Mert tágas a völgy, a szélén hegyek hevernek.
Tágas a lelkem, de valahol otthon vagyok.

Ha szeretni szeretnél, úgy tárd ki szomjas karod,
Borulj a fűbe a nyilazó napfény alatt,
Ott játszik csókom minden sugár nyomán.

Ha jó akarsz lenni hozzám, simogasd meg ebünket
Mert hű ő szegény, és nem tudja megmondani, mi fáj.
Jaj, tudni szólni szemérmes szívnek nehéz.

Ha el akarsz hagyni, házunk kapuját tedd be,
Léptednek nyomán arannyal porzik az út.
Örökké nyílik a kert, de viszont sohase látod.

Napszálltán

Kedvesem, enyhítsd a csókot: ejtsd el a tört.

Nem látod, estbe borult a bíbor határ.
Nem látod te, ki szembekerültél velem:
Sok kicsi ránc gyült néző szemem köré,
Fáradt őszbe vegyül már gyűrűs hajam.
Kedvesem, enyhítsd a csókot, ejtsd el a tört.

Már eleget sírtam bódult hársfa-fasorban.
Már elegendő téptek belőlem rezgő sikolyt.
Jobb lenne halkán ülni az ablak előtt
Gyermekek táncát lesve az alkonyaton.
Kedvesem, enyhítsd a csókot, ejtsd el a tört.

Jó lenne pihenni, bizton nyugodni már,
Mint testvér a testvér egy ölből fakadt ölen.
Bízni, hogy máma és holnap s örökkön-örökké
Kiváltja, megváltja hangod visszhangzó életemet.
Kedvesem, enyhítsd a csókot, ejtsd el a tört.

Ne higgyed, ne várjad, hogy sokfelé viszen az út.
Mert delelőt látott, aludni száll már a nap.
Hiába ösztöklöd, szítod érett szívünk:
Aranysúlyától telten csak hazahull.
Kedvesem, enyhítsd a csókot, ejtsd el a tört.

Most olvad mézbe a végső, véres sugár,
Hadd leljen karodban az édes alkonyi tűz,
S rögzítsen engem sorsod ércserlegére
Rózsás zománcként az izzó esti kohó.
Kedvesem, enyhítsd a csókot, ejtsd el a tört.

*Megtérve hoztam arany bánatot
És mondtam: áldott bánat, mert övé.
Mindenekre szelíden száll szívem:
Szentelt ajándék, áldott, értelen.*

Várakozás

Jaj nékem, szedetlen hervad számos gyümölcsfám
Szőlőkertem tövén hány fonnyadó gerezd!
Nem jön, ki tépné rólam a könnyet, a csókot.
- Kedvesemért mennyit szenvednék még örömet.

Ne sirj, asszony, mert gazdátlan hervad a szőlőd:
Mindenik szemét számon tartja az Isten
Öblös tenyerében borra erjed aszúja,
A sohasem sajtolt borban veszendő soha sincsen.

Elszórt magvukat Isten megkereste:
Feltámad majdan minden napod teste
És minden elsírt órád rügybe zsendül.

Mely áldozati szentelt borra érett
Bízó kézzel kínáld szerelmeses véred
A kedvesnek ha utadon eléred

Csózkodban ezer csóknak kelyhe csendül.

Estvéli álom

Bágyad már, bágyad a hársfák sora
Süllyed már, süpped a hegylánc, a rét
Terjed és telik a pára s az est
Nyalja a barnult ház fedelét.

Tágul az udvar, mélyed a kert
Aranyszín mázzal tarkul a lomb.
Lombtarka alkony teríti szét
Százráncú leplét: s tűnik a domb.

...Nem a mi házunk többet a ház
Cípusfa árnyat ringat a fal
Olasz tüzekbe olvad az ég
Káprázott tenger habjaival.

Zengő a hullám, langyos az est
Álomszótt parton villa lapul:
Illatos csalfán víg menedék
Bágyadt betegnek szolgál lakul.

Tördelt terasznak márványkövén
Szerte a székek, üres a hely,
Olasz úrhölgy ura s szeretője
Itt voltak mostig, most mentek el.

Szép csendben ültek csevegve hárman,
Hisz úgyis mindegy - közel a vég,
A szerető elment - a férj benn a házban
Az asszony még künn vár - langyos a lég.

Kedvese elment, ura kísérte
Róla beszéltek - közel az éj
Nem fáj a búcsú. Rosszabb a mámor,
Élesb a kínál százszor a kéj.

És béke a kerten és béke a szíven
És minden jól van - közel a vég.
És leszáll az éjjel s oltja taposva
A fáknak a falnak tarka tüzét.

...Hirtelen hallik esti harangszó,
Élesen ver ki érces imát.
Falusi lámpa kislelkű lángja
Hasít a borús árnyakon át.

Hűvös szellő bontja a lombot
Nyirkos a harmat a bokrok tövén
Fejkendő lányok hordják a tálat
Zörren a kancsó tornác kövén.

Felcsendült zajon ébred az udvar,
Cselédek járnak. Meggyűlt parázs
Buta rakását rázzák a konyhán.
Vasajtót csapnak - eltűnt a varázs.

Bennem is sercenve gyullad az ösztön.
Serked a kedvem, lobban a vér
Zsarnok egészség gyötörte testnek
Drága lett újra a kéj s a kenyér.

Lemondó búban nincs maradásom,
Búcsúzó béke nem részem nekem.
A kívánság útját kell sírva járnom
S csüggeni szívós életemen.

Régi sor

„Ingyen és futva merem” - Íme, találom régi papíron - Róttá reája rég vásott irón - Mosolygó ajkkal újra leírom - Bár érteni mama sehogy se bírom - „Ingyen és futva merem” - E mondat álmom - Szívem hasztalan keverem - Miért volt? Sose lelem - „Ingyen és futva merem” - Sietve átterelem - Szóbarány seregem - Sok nyíló emléken - És máris dereng a nap - Mint dombi bikkfa hadak - Ha lebben a ködkelep - S a fényár délnek halad - „Ingyen és futva merem” - Így szóltam kedvesemnek - „Ha a csókok letelnek - Hol élnek a szerelmek?” - Kedvesek csak ölelnek - Kérdésre nem felelnek - De felelt a szívem - „Nem bánom, bármit terem” - Hűséget nem várok - Szeszélyed és kéjed - Örvénylő árok - Egy, kettő, három - Játékos nyáron - Indulok, párom - Szemem lezárom - Kedves, kacagj keblemen - „Ingyen és futva merem”.

Japán dalocska

Találkoztunk a kertben, és megöleltük egymást
Hajunk körül tenyérnyi piros juhar didergett
Az őszi napsugárban, találkozásunk napján...
Hej, haj, azóta eltelt jó háromszáz esztendő.

Az első száz eltellett. Találkoztunk: te mondtad
„Nem azért járok erre, hogy öleljelek téged,
Csak mert kerteden által vezetett épp az utam.”
Hej, haj, akkor én sírtam... És telt még száz esztendő.

Piros juhar didergett, és ujjaimra hullott.
Én egész reggel vártam, én egész este vártam,
Zöldszálú őszi égen a vadludak vonultak.
Hej, haj, de te nem jöttél... És tellett száz esztendő.

Találkoztunk a kertben, a juharnál megálltunk:
„Nem azért jöttem erre, hogy öleljelek téged
Hej, haj, de minden utam a te kertedbe nyílott.”
Hej, haj, én mosolyogtam - mert enyém minden utad,
És van még sok száz évünk!

Ezeregy éj után

Kacagva csókol húgom, Duniazáde:
„Seherezáde, ezeregy éj letelt!
A szultán felkelt szőnyegnyoszolyádról,
És téged kegyben elbocsátott.
Tiéd most már balzsamillatos Bagdad:
A kincses napba kevert város
Ezer utcakart nyújt feléd.
Mindeniken sietve járnak
Fátyolos kéjek, asszonyok
És harci ménen hercegek.
Ítéletaltató kezeddel
Most ablakod rácsát kitárjad:
Fénylőn borul porba előtted
A kalifátus és a menny.
És ezer piheszárnyú nappal,
Ki mind biztos és eljövend,
Mind hósín galamb, száll feléd
És nem kell félnünk a haláltól.
Seherezáde, ezeregy éj letelt!”

Jaj nékem, jaj, ezeregy éj letelt,
A szultán felkelt szegény nyoszolyámról,
S özvegyen hagyta legbölcsebb mesém.
Mint gyermek, ha dajkája menni készül,
Úgy markolta eddig szavam redőit.
Ki száz asszonyt ölt, juhászott előttem.
Én asszonyállat, ezer dzsinné nőttem
Ha vágya tündérkertté öntözött.
Mindenik nap ítelt Seherezádén,
De minden éjjel felmentette csókkal
És mesemondó szókkal.
Ezer ajándék volt az életem.
...Most egy éltem lesz ezer éj helyett,
Bíbor rabnő helyett hervadt királynő
Bagdad maradt meg ezeregy meséből.
És lészen sorsa szegény Seherezádnak,
- Ki nem hajt orsót s nem hajlítja tánc,
Csak tud és elmond ezeregy mesét -
Hogy karjaiból a férfi kiépül,
A tett testet ölt, a kaland kihajt
Kelnek valódibb csókok és csaták.
Bennem fogant vágy elrepült felettem...
Én tépett szálú mesegubó lettem!
Jaj nékem, jaj! Ezeregy éj letelt.

*A Földnél taposottabb rög a szív
Ha kedvesének útjába kerül
Szuronydöfésnél élesebb a csók
Kéjben fakadva forró kínba fur.*

*A tusa társas, magános a vágy
Teljes medrére sehol sem talál
A szülés mélyebb titok a halálnál.
Ennyi a dal az asszonyi csatáról.*

Rigófüttyre

Sikolt a rigó repeső füttye a lomb közt:
„A tavasz, a tavasz, már másé, már másé, már másé.”
Illatos hajkoronájuk díszében ragyogván
Jönnek a mások.

Érted-e?... delet dobbanó szívvel megállni kék kikeletben
Érted-e?... mást szólít már szállván a tavaszi szél.
Lobbanó fürttel az orgonabokrok nem néked
Ontják a vérük.

Nem sorsodat rejti a rügy már; zsendülő lombon
Nem néked kell általtörnöd vérző ajakkal.
Nem néked fonódik új kéjek töviskoszorúja!
Nem téged hívnak.

Te állj meg, te állj meg, te állj meg, sohase mozdulj.
Arany nyaradért fizess meg minden tavasszal!
Keskeny a nyár pallója s hídja a délnek
Ingó szívárvány.

Állj meg keményen, mint őskori templomi szűzek,
Szent serleget hordva bűvös márványkarokkal.
Ha sűrű örömmé erjed nedve örömnék
Meg ne inogjál.

S ha néha tűzpiros alkony pillangószárnya
Illó olajjá sepri a serleged színét,
Te állj meg, sohase fussál dalos sikollyal
Neki az éjnek.

Megtudtad: ez a tiéd, a kéjeid kertje.
S mert kerted van, nem lehet kerted az egész világ.
Áldott elézés ára érett megállás...
Nincsen tovább már.

Mint őskori templomok lánya alázatos márványkarokkal
Hordozzad szíved: számodra szíved az egész világ.
Keskeny a nyár pallója, de vezet végtelen véghez.
Keskeny a sorsod, de rajta Istenek járnak.
Állj meg, ne mozdulj.

A tavasz, a tavasz, már másé, már másé, már másé.

Hosszú őszi vers

Békébe burkolt az este, viseli őszi virágát.
Becézi kései kését a sokat szült asszony: az év.
Megérlelte sorra a magvát, zsenge szálú mezőit
Szúró kalászbba szököttlen küldte a kasza elé.
Gyümölcsöt osztott a gaznak, mely rejtezve útszéli sorban
Vándormadár szárnyára bízta a magzatait.
Almái kerekre forrtak, súlyosan csüggnek az ágon
S terhüket sorra elejti a terhes anyai gally.
Jól tudja, hogy bennük a kincs, a talizmán céljába érett,
Mely örök életet adhat s immár teljesek ők.
A fészkek új fészkekbe váltak, s telehintették dalukkal
A nyaraknak fáit és szárnyal a vándor ősznek egét.
Anyja emlőit bökődve szívja az idei bárány
Búzáját behordta az ember, s hitvesi ágyban pihen.

Csak nékem nincs őszöm ez évben, mert tavaszos serkedt a vágyam
S éber tavaszi kínom nem érlelte csókká az év:
Úgy állok az ősülő kertben, mint az, akit itt feledtek
Szívem még meztelen május - nem öltözi teljesedés.
És szólok a kerthez, a fákhhoz, a liliom őszi sorához,
Hogy jöjjenek vissza értem, s ne hagyjanak magtalanul!
De ők sietve csukódnak, magukban hordják a kincsük
Asszonyi szerrel és sorssal mit sem törődnek azok.
Jaj; rajtunk nincs rügyi kényszer. - Ajkamnak vágyát idén már
Nem sűríti csókká az év s nem bontja lelankadt karom.
Véletlen asszonyszerelmet nem vezérel védőn az évad,
S íme bezárta előttem gazdag magházát az ősz...
- Idegen, érett kertben, ittfeledt kikelet kedve,
Egyetlen tavasz az őszben, most főlemelem a fejem!
És vallom: hogy jönnek még évek és ősök, kik díszbe ruháznak,
Leszen még este, mikor csókokba öltözködöm,
S a percek szent fasorában elébe megyek az Úrnak,
Ki ölelő kedvre és magra énnekem rendeltetett.

Visszhang

Gyötrelmes, csókos kényszert mért ránk megint az évad,
Mert régmúlt ősvilágban egyszikű pálma alján
Ilyenkor fogantatta anyáit a tavasz.

Virágok illatától íme, felsebzik az ajkunk,
Mert messzi dús vadonban nyíltuk jelzé a szűznek
Hímek barangolását buja bokrok alatt.

Dalok húznak a légben, vadludak balga serge,
Mert fájó víjjogással, dalos nyújtott nyögéssel
Kereste, leste párját a nőtény bús heve.

Mesék kelnek, mert hajdan halálos hit derengett.
Bölcsességünk is táltos visszhangja régi rímnek,
Mely vad varázsvéréssel sújtott le víg vadászt.

S ha mondjuk „így kell lenni”, az ős ámen sikolt fel,
Melyet torzult ajakkal egy őseember üvöltött,
Kit tigristestet öltve téptek szét szellemek.

Az asszonyok párja

És nincs maradás az asszonyi csók kikötőjén
Ma itt, holnap ott leli kedvét és párját az ember.
Könnyelműn hívja, majd hagyja, illanó percben
Kedvese keblét.

Néki, ki fukar a szívvel és préda a csókkal
Sok vagyon párja és sokhelyt várják a jöttét
Osztózni kell örömében, s osztózva hal meg
Mindenik asszony.

Mégis a másvilágon (mert oly szegény az élet,
Kell lenni másvilágnak, amely pótolja bérünk),
Mégis a másvilágon feltámad mindenik asszony
S kéri a párját.

Ha turbános mozlem volt ő, kit most esengve hívnak,
Allah annak ítéli, ki legtöbb csókkal borítá
Lankasztva viharzó testét hurihoz méltó karral
Mézes gyönyörrel.

Igazhitű zsidónak az lészen örökös párja,
Ki legtöbb gyermekét szülte és óvta a házát,
Szép puha földbe temetve kéz-kézben alusszák
Örökös álmuk.

Ha Jézus szent nevével békélten halt meg az ember,
Azé lészen lelke, ki érte legfájóbb könnyeit sírta.
Az lészen szíve vivője, s tisztára mosva könnyel
Nyújtja az Úrnak.

S jaj ott is az Égben azoknak kik legjobban semmit se tettek,
Kik húsen adták a csókot és gyéren szültek és sírtak
Mert sorsunk sírni és szülni és csókolni ezernyi csókot.
Azok kik mulasztottak ott túl is, mint lent a földön
Hiába várnak.

Bánataaltató

Párás a domb,
Szomjas a lomb,
A hegyhát fehér,
Köd a berekben,
Ernyedt ereken
Aludni tér
A vér.
A könnyem is
Könnyen
Rejtem szememben
Ringatom rengeteg
Emlékmagom.
Vajon kikelnek?
Kehelybe kelnek?
Mézzel is telnek
Új tavaszon?
Kedves kezedre
Hűtlen szemedre
Vajon még meddig
Szállok híven?
Vagy szállok a napnak
Hol fénydarazsaknak
Fiai laknak
Égmézt harapnak
Zizegve kapnak
Engem szíven.
Új kelő nyáron
Bomló határon
Ne keress, párom.
Rózsád szétszórva
Szerte virul.
S ki tudja, majdan
Ki szedi egybe
Csokorba kegybe
Örökös jegybe
Kinek pirul?

Szombat estén

Bevégezetten, épen áll
Szerelmem biztos palotája.
Most mert a gazda jönni késett
Kezem a hús kaput bezárja.
Mi parancs volt, talány, hívás
Már kőbe váltott szent alázat.
Lankadt a test, mely sose lázadt
S hűséggel ácsolt erős vázat.

Fölös tettek porát lerázom
Szombatra díszítem magam,
S mint ki a rendelést bevégzi
Mosolygok s mondom: vége van.
Megülöm minden dolgok estét
Csókok vérnyomát sorsomon.
Lelkem kelését és elestét,
Múlt fájás virító keresztjét.

Szorgos szerszámaim elejtem,
Palotámra már visszanézek
Másnak épült, kinek? felejtem.
Elvégeztem: már idegen.
Kész örök: nem lehet enyém.
A teljesült ma peremén
Vágy, munka, kín a múltba hull
Ki teljesít, megboldogul.

És én, aki csak egyé voltam
- Ki volt ő? kinek építettem? -
Most egyé leszek mindenekkel
És mindenek részese lettem.
Csudálatos ütembe váltott
Egyensúlyom olvadt öröm.
A bűvös burkot feltöröm
Nem vagyok már: lelkem szüretjén
Testem kehely, minden enyém.
A föld felkínál tenyerén
S az ég lenéz rám nagy szemekkel.

*Lám: elkísér az elhagyott falu
A föld eljön velem.
Szépanyáim bennem ébredt szíve
A régi házhoz mindig visszahúz -
Nincsen eltávozás.*

Hazavágyás

Mért nincs számomra kékebb, mint a Vihorlát kékje?
Mért nincs más zöld, mint a zizegő Ondova völgyé?
Hol suhogó sarló nyomában a darázs duruzsolva száll.
Ott örömet lihegő dombon kemény makk cseperedik tölgyé
Ütemre tavasszal az ember illatos méntát kaszál.
Játszódó gyermekek futnak, visongnak ciripelő gyepten
Gereblyés lányok inge, ingó fehér virág.
Meredek, harmatos úton nyikorog a kocsi fékje
A gazda csikaja torpan, fűrjfi riadva rebben.
A föld zöld csipeje reszket, az ég kék sátora leng,
Völgyek citeráján feszülő sugarak húrja peng
Fellegek hátán tapodva a nap, magosra hág.

De szomjazom utad porát is lesznei megyei mezsgye,
Faluvég, forduló, kútgém, pocsolya, fürdő kacsák,
Akácok illatos árnya, nyújtózó topolyák...
Már pirkad, a templom tornya rőt csőrrel fűrődik az égbe
Ó! mennyek lelketlen derűje, fekete lombú fák!
Dudvás kiskert kebelében kirívón kacag a mák!
Hunyorgó viskók lesnek, a fahíd dobogva reszket
Hazairamló szívem, gyermeki futásnak eresztlek...

Egyszerű formáknak háza, kertje egyszerű szónak
Egyszerű vágyak, rátok szomjazva vágyom:
„Friss vizet szeretnék inni.” „Harapni foszlós kalácsot.”
„Hevernivalótól délig lavendula illatos ágyon.”
„Este a fenyves alatt, hol fűrtyülnek vidám pírkok
Csókolni akarok váltig sok kerek jóllakott csókot.”
...Így volt ez rendjén: ősszel drágábbak a kertek
Ha bimbós kacajjal a nyárnak magtermő ölében heverték.

Én régi magam - úton útfélen elémbe bukkansz
Jaj! szomjasan futnék feléd - de íme dőbbenve megállok.
Ki a kurta rokolyás kövér gyermek? Kik a furcsa leányok,
Szép sorban virító varázsos fasorra verődtek?
A kisebbek, csukott szemükkel (térdig gyökér még) a földbe nőttek,
S van, ki a testét már pompás vérző magányba tépte.
Ki az ifjasszony ottan, gyermeki álmod ringat ölében
Aluvó szemekkel ütemes rendre illeg a lépte?
Testvér ő fákkal, magával soha szembe nem nézett!...
S ki vagyok idegen, idegen mostani énem?
Múltam képébe búsan csodálva látok:
A visszatérés áldott útját elállom magamtól.

A kert

I. Ajánlás a kertnek

Amit tőled kaptam: mások kérve kérik.
Amit másutt vetnek: mind tebenned érik.
Amit láttam, tettem, tanultam és adtam,
Mind körülém gyűlik a lesznai napban.
Ha kertem nem volnál, bizony én sem volnék,
Néma hullámokba nyomtalan omolnék,
Futó homok lennék - de te átöleltél,
Védtelen pusztából dús karámba szeltél...
Ha tükröm nem volnál, magam sose látnám
Vágyam záporára vagy színes szivárvány.
Csudáim és csókom mind tebenned termett
Ágaidról téptem a mézes szerelmet,
Bölcsőnkbe a bimbót is vágyadról szedtem
- Amiért ím híred hálás versbe szedtem.

II. Nyári bál

Illatok lihegve szállnak
Zsúfolt zsályák kiabálnak
Virágok gyümölcsbe válnak
Kering a nyári bál.

Rigó ring zengő ágon
Méh zizeg mézszirmú vágyon
Tücsök szól éber gyepágyon
Édeni élő a kert.

Úgy szomjazom gyönyörű kelyhét
Száz élet ajaka kell még,
Hogy kedvem véled beteljék
S kiszívja szíved borát.

Ha megérett pillám bezárul
S a tarka életbazárrul,
Mely annyi jó csemegét árul,
Csendesen eltávozom:

Tebenned, ragyogó kertem,
Kiben kacagva hevertem,
Itt marad lombodba keverten
Lelkemből egy falat.

Tudom, ha újra térek,
Ha új életre élek,
Egy leszek ismét véled,
Kedves örömkarám.

Talán rügyeddé válok
Tán árnyékos akácod állok
Tán lágy fészkedbe szálllok
Rövid füttyű rigó.

Tán fű leszek a dombon
Rezgő hang halk kolompon
Vagy dús szellőddel ontom
Sóhajomnak dalát.

Tán rög leszek az úton
Tán csillag a tejúton,
Mely kilesve a mennyről
Édes mélyedbe lát.

III. De ha ismét...

De ha ismét vágytelt asszonyi öl örömében
Rakja lelkem a fészket s létre szakadva
Létre szakadva mennyei álmom szűz szövetéből
A földi rögre emberi sorssal kerülök:
Te leszel ismét kertem minden kertek közül!
Akkor is vajon, illatos dús indulásom,
Elűzől-e engem, s kergetsz a kedves felé
Elűzől-e engem, mint gyökér kergeti szárát?
„Rabszolgám, szökkenj, vidd vérem a napnak, viríts.”
Elűzől-e engem, mint gubó küldi a pillét
Mint ahogy teljesedésbe űzi tettét a vágy?
Elűzől-e engem, mint gyermekkor űzi az embert
Mondván: „Siess, feledj el, ölelj, teremjél!”
Mert elűz a bölcső, a tavasz, a kezdet, a forrás:
Idegen kedves tárja ki karját a szűznek
Idegen mennybe érik minden gyümölcs.
A tettek lehullnak a fáról, a csókok az ágról;
Ki hazulról indul: száműzött céljai házán...
Vagy ha ismét vágytelt asszonyi öl örömében
Rakja lelkem a fészket s létre szakadva
A földi rögre emberi sorssal kerülök:
Idegen lészen talán bölcsőm helye?
Idegen úton szomjú terel feléd
Feléd én kertem, kit bízón sejtek enyémnek
S a kedvesre lelve, lelek boldog reád.
Benned piros gyümölcsöm ágára ébred
„Enyém vagy” mondja a magnak a békélt gyökér
Virágom repesve önnön szárára száll...
Mert áldott a szűz, ki száműzött sejtő, bolyongott
S asszonnyá érve kedvese kertjébe ér.
Kedvese keblén ébred lelke magára
Kedvese keblén ébred kertjére ő
...Kedvesem, kertem, egyek leszünk-e végre.
Teljesedettek minden kertek közül?

IV. Zápor előtt

Messzi mezőket süvöltve csapkod a szélvész,
Imbolygó hullámba hajolva zúg a vetés.
Zsúpok félve lapulnak, mint nyulak eb csaholásán.
A torony felveti csőrét. Cseng az ijedt harang.
Zokog a vihar, gomolyog lombja a fáknek
Jajongó tenyerük nyújtják kékellő vadgesztenyék
Tövük közt arany zsarátnok, küszködve száll le az alkony
- Ott messzi, ott messzi, ott messzi virít még a nap-palota.
- De a hegyek párába hulltak, borzong a völgyeknek bőre,
Felleg közt ferde holdat kerget már rohanva a szél.
Csecsforma dombunk csudálva mered ki a nyár viharából
Fenyői némán vonulnak, vándorok esti egen.
„Uram, itt vagyok” harsogják hangtalan dallal a törzsek
A dús televényből, s szívemből rózsákat vérzik a vágy.
Juharfánk rozsdás gyümölcse csörögve cseppen az ágról,
Súlyosló almák hullnak, rebben a szárnyas madár.
Most egy vércse visított, siető gesztenye koppan.
A lombok örvénylő árnya elnyeli őket... Setétlik.
Két felleg összezsapódott - csattan a mennyei csók.
Én kertem, kulcsolt kezekkel hullok gyepedre
Gyökered husomba markol. Szent esőd mossza a lelkem.
Földedhez sírva simulok: oldja fel könnyem folyása
Oldja fel záporod testem virítani vágyó rögét.
Üdvözlégy, kertem, dombom! áldott keble a földnek,
Kiből szívemre édes feloldozó szépség csurog.
Mesének mágnes hegye, iszonyú, boldog erővel
Vonzottad magadhoz eltévedt, tarka hajómat:
Már feledés habjával repesztéd sóhajos bordám;
Kitépted belőlem keservek acélszögét
Szétzúgtad vázát szűkös emberi sorsnak:
Örömbe törve, kéjbe hullva halok beléd!

Falusi harang

Kéklő úton nyárvérű fű virít
Kökény habja kacag.
A tiszta légben eljövendő
Cseresznyék cseppje cseng.
Ring az áprili csend.
Harang nem ring, összetörték...
Néma máma, néma holnap,
Néma meddig, néma meddig?
Csend.

Kis soványka harang hangja.
Szűz, susogó selymes lepkék
Szólnának úgy, ha szólnának
Néma hímes lepke szárnyak
Dalt zizegő hímmel lepnék
El az égnek néma leplét
Csendülne a csend.

Kiskoromban, est'koromban
Hajnalt, terhes déli hőben,
Őszi, őszi friss időben
Mindig szólott reggel, este
Reggel, délben, este-este,
Néma máma, máma néma
Csend.

Kék útú, nyárvérű, kökénnyel habzó falu felett
- Kicsike békepihe, kit a harc közöttünk feledt -
Néma máma, máma néma,
Csend.

Régen kékben, lenge légben
Csendülve szökkent az égben,
Mennyei mag elvetőben
Isten felé sietőben
Reggel, este, reggel, este,
Reggel, este, déli hőben...
Csend.

Mielőtt belehullott a csendbe
Hamar hadarva sikoltott:
„Örvendjünk, örvendjünk, örvendjünk az Úrnak...
Övé a csend.”

Apám dicsérete

I

Mért nem nevet úgy senki már körültem
Mint te nevettél, napszemű atyám?
Harsogva hajoltál hajdan bölcsőm fölé.
Mikor szűz voltam, nevetve néztél -
Büszkék, bízók, szentek a jóllakottak!

Víg kacagásod, étvágyad, mámoros lelked
Ugye, én apám, sohase bánod meg odalenn?
Örölsz mindennek, amit dúsan cserélve szerettél,
Örölsz mindenre prédált, drága magadnak -
Termékenyek, szentek a jóllakottak!

Mert adni jó és kapni jó a jól születettnek
Ki nem fél önönmagától és bízón rogy halálba.
Teljesen éli le éltét: kerek hibátlan egész;
Nagy alkimistája ő a létnek, kezében minden arany -
Dúsak, drágák, szentek a jóllakottak!

Szépen mondanak le, kik érettre éltek,
Elmenni szépen csak az megy, ki nem éhezett:
Mert egy ő a léttel, örök sajtárja a sorsnak:
Mesének hőse, új életre hal ő bizonynal -
Tiszták, szüzek, szentek a jóllakottak!

A sors örök serlege, tértél az égbe, apám.
Kipergett bűnnek, hibának nincs bánata ott.
De magba szökötten virul fel minden öröm,
Melyet az élet lomha rögébe vetettek -
Bőkezűek, szentek a jóllakottak!

A hazatérőt elnéző vidáman fogadja az Isten.
Tenyere lüktet a léttől, mint tenyered homlokomon.
Kérdi-e vajon, mint kértded: „No fiam, hogy mulattál?”
Érkező bánat csillogó pára lesz ott vajon? -
Megbocsátók, szentek a jóllakottak!

Vagy másképp lesz ott: készül nagy elszámolás
Mérése a jónak, szűkös végső ítélet?
Akkor is szép volt úgy élni, amint te éltél
Százkezű, százajkú, áldott osztó örömben -
Erősek, bátrak szentek a jóllakottak!

Akkor is szép volt úgy halni, amint te haltál:
Ünnepélyes, hazatérő hajó
Gyertyafénybe hamvadt karácsonyest
Ékesebb este hétköznapi napoknál! -
Megadóak, szentek a jóllakottak!

Mondád: „Nem búcsúzni akartam, csak kívánni jóéjszakát.”
És bezártad halkan gazdag szemed tavát
Melyben megfürdött a véres világnak
Minden szépsége boldog akarásban -
Bölcsék, hívők, szentek a jóllakottak!
Hálásan hordom emléked palástját,
Mely megoltalmaz bánatok sebétől,
Mely megvédelmez közönyök porától
S a te lányod, szólok kulcsolt kezekkel:
„Legyenek áldottak a jóllakottak.”

2

Apám, örökké élsz: mert erősen álltál
Szétvetett lábbal a domború, dobbanó földön.
Kedvedet vésted sok termékeny női ajakba,
Kebleden érlelt szívek magba szöktek.

Apám, örökké élsz: mert meleg tenyeredbe
Az elesett ember keze nyugodva zárult.
Reccsenve törtek előtted kemény karámok
De gyenge vesszők életre virítva nyíltak.

Apám, örökké élsz: mert utad elibé
Örvendőn simult az Úr rátarti világa.
Mint ki a nemlét öléből éretted ébred:
Számodra szemelt szolgáló, néked mosolygott.

Apám, örökké élsz: mert mély gyökereddel
Nem váltál le soha az élet szent gyökeréről.
A teremtés szomjas szíve felsírt előtted
Tehozzád bízón kérlelt: „Vigy el magaddal.”

Apám, szabadjon nékem nyomodban járnom
Te örökkön élő, sejtéd, merre az Isten.

*Mikor lesz nyár, mikor lesz este
Mikor lesz ámenes teljesedés?
Tavasztól őszig sohasem érek
Hajnaltól estig egy élet kevés.*

Ezer lelkemről

Jaj, én sokféle lelkem, kik belém szorulva zsibongtok,
Ezer útra húztok és szomjazztok ezer vizet.
Mindenik vágyamat féltve, ha végül fáradtan levetném
Felsír az egyik lelkem: „Ne vesd el, ne vesd el; ne még.”
Ezer csáppal falánkan környékezek, ezer élet
S csapódik egyszerre ezer csorbító csapás le rám.
- Jó azoknak, kik csak sírnak, s megalszik lelkük a könnyben,
S nem csiklandja szívük sírván is csábos csalóka gyönyör.
Jó nékik, kik örömben hálnak széthulló szirmos ajakkal
S nem éber bennök semmi, ha táru a csók.
De ezer lelkem virraszt s váltogatva egymást
Nem hágy elhalni engem s betelni az élet ölen.
...Szeretöm nem lehet: kéjben ős testvérség íze fakad fel,
S szerelmes borzongást hintve hull rám a testvéri ajk.
Gyermekem embernyi pajtás, vetékedő kedv kél közöttünk,
S kit sújtanom kéne, mert bántott: azt sután sejtem fiamnak.
Ezer lelkem enyémnek fájlalja mindenek őszét
Ezer vajúdás kínja tép bennem véres sebet.
Őrült gyökerem reszket és meztelenre meredve
Lihegve gyűjti magába nedvedet, ezer hazám.
Ezer libbenő ágam (mert enyém mindenik menny is)
Sok mohó mennynek adózva, kifosztja öngyökerét.
Jaj nékem, ezer lelkem, ezer darabra téptek!
Pozdorjaként hullok szerte, nincs törzsöm, nincs sorsom nekem.
Sírván kiáltok utánad, Lelkek Marokszedője,
Fogd össze ezer kalászsom, hogy békélt kéve legyek.

Furcsa mesedolgok

Ó! öröm, öröm furcsa tánc,
Melyet járnok csak úgy szabad
Ha részegre táncolom magamat.

Ó! boldogság, boldogság, furcsa ház,
Melyben laknom csak úgy lehet
Ha visszafojtom lélegzetemet.

Csend, csend különös köntösöm,
Mely vállamra csak úgy borul
Ha álmat szürcsölök óborul.

Béke, te béklyós nyoszolyám,
Melyben pihennem úgy lehet
Ha gúzsba kötözöm lelkemet.

Ó! bizalom, bolond botom,
Mely támaszt csak úgy ad nekem.
Ha ködben kapkod a két kezem.

Akarás, te táltos kenyér,
Melyből ha szelek egy karéjt
Két karaj kerekszik egy falatért.

Ó csók, ó csók, csudás gyümölcs
Csak akkor táplál s teljesít
Ha szívemnek húsába hasít.

Varázsvesszőcske életem
Keskenyke gally, törékeny ág
De véged végtelenbe vág.

Teljesedés, titkos kapu,
Melyet átlépve semmi sincs:
A kívánság, elhervadt rabbilincs.

Ó érték! drága furcsa pénz,
Mely úgy érsz csak kincset nekem,
Ha éretted eladom életem.

Tér! bűvös szőnyeg, tarka kert,
Csak addig tart, míg két kezem
S végére sohasem érkezem.

Ó idő! társam, szent folyam
Ki mindig mellettem halad
De mögöttem mégis mind elmarad.

Tündérnyílveessző: vágyutam
Ki pengve messzeségbe szállsz
Haza úgy érsz csak, ha célt találsz.

Ó szeretés, bűvös kohó
Formámat úgy váltod valóra
S úgy lesz belőlem szentelt érem,
Ha másba öntöm termő vérem,
S pazarlom magamat rosszra, jóra.

Ó én! ó én! kis csodató
Titokzatos hívogató
Örök csepp, mélységes meder
Mennyek kútját merő veder,
Mely ha magában elmerül
A mindenségben teljesül.

Sírversem boldog napon

Az élet rakott asztalánál
Sokszor jóllakva laktam én,
S ha meghalok, leszek elégyült
Maroknyi rög a föld ölén.

Napfényben, könnyben, csókban jártam,
Friss életek fakadtak bennem.
Betelt szemekre zárul pillám
Majdan, ha innét el kell mennem.

Nem múlok el koldusszegényen,
De úgy, mint hálás őszi esték,
Mint ünneplátott gyermek napja
S magok, kik termő földbe esnek.

Búcsúzó az iramodástól

Én, féldolgoknak félénk ölelője
Fáradt fejem lefektetem
A megszűnés lágy vánkosára.
Nyugodjék meg lelkemnek tője
Termésbe törte délidője.
Aludjon, míg pihentetője,
Kinek várását szeretem,
Eljövend érte ő, ki teljesít.

Mert az, mi másnak érkezés,
Melynek napján lomhán betelten,
A mások boldogan delelnék,
Számomra szelíd gerjedelmek
És minden könny és csók nehéz.
Nagy katedrális-építő
Sóhajos, súlyos terméskő -
Szerelmek voltak a rám mért szerelmek

A boldogság szent sürgetés volt.
Vérverő futam, rendelés,
Kéjeknek zúgó fasorában
Kulcsolt kézzel szorongva jártam
És féltem, hogy erőm kevés
S a napos végre sosem érek,
Hol hőben himbálódzva érnek
Célbaszökötten sorstestvérek.

Pirkadó hajnal öröméből
Enyém csak a hús pernye lett.
Féltem, hogy meddő marad éltem,
Féltem, hogy terhét ki nem hordja:
A szép ma a szebb holnapot.
És lobogó jelen helyett
Szívem dermedt múltat kapott.

Szegény szívem vágyban loholt,
Mikor megállt, már múltban volt.
De biztos és enyém a múlt,
Melyen az élet elhaladt.
S teljes csak az, mi elmaradt.
Mi volt s mi nem lett, nem halandó
Az szentelt öröklétbe hullt...
Öröklét! tiéd a nem-lelt s a múlt.

Gyümölcs-csendélet

Fekete selymet gyűr most a körték
Mézsínű teste, tojásdad súlya
S lilaszín fürtök hervatag bújja
Zuhog az árnyból.

Sokszemű ablak, homályos ajtó
A fehér napfényt százsínre törték
Lángoló pírral nyalták, gyötörték
Az öblös tálat.

Hátrább ó-kendő pompája hervad,
Bár rajzán rózsza s tulipán bomlik
Most egyre szürkül. Lankadtan omlik
Nehéz redőbe.

Áldott gyümölcsök lomhán hevernek
Meztelen arccal, semmit se rejtve.
Virágok nyílnak mézcseppet ejtve
Rózsás ajakról.

Lehullt ma mind, mi szent kegyes köddel
Fedte a tárgyak kíváncsú testét.
Szerelmesként, ki várván a párját
Vágyteli kézzel oldja ruháját
Ma minden forma lehántja leplét
S fürdik a fényben.

Dolgok öröme

Megállok az éjben, hazatérő holdnak vizében:
Itt van a fák lúdbőrző ága, feslett csillagok nyílnak.
Burjánzó gazocska szálán fontoslik minden pihécske
És külön kerek fészkek kelnek örök jogon...
Nem kérdem gyökered miértjét, karcsú karú juhar
Utatok hováját nem kérdem, súlytalan csillagzatok,
Föld, kebles halmaidat illetem öblös tenyérrel
Televény, elér tehozzád, megpihen rajtad kezem.
Tér nincs köztetek s köztem: világ gyümölcsei, dolgok,
Tér nincs, viszony nincs, csak boldog egymáshozérés.
Biztosan állunk helyünkön: játék-iskatulának
Kirakott házai, fáai, barmai zöld fatalappal.
Egymás mellett a sorsunk, önnön talpunk a rend.
Ősokból célba feszített emberi élet
Sziszegő abroncsod íme szívemről lepattant.
Szivárvány íve a kéjnek, izzó arany íve a vágnak
Behorpant a testek édes terhe alatt.
Imák és csókok fátyla megtért ajakamról levásott,
Gyermekek úgy ez ismét: a dolgok szűz öröme.
Köröttem oktalán béke, nem nyúl semmi belém,
Hogy kitépve engem magamból sodorna mások felé.
Ó! formák biztos világa, keményhéjú kerek:
Magamban épült templom, benned megállok.
Körülöttem a dolgok tartályai külön örömeknek
S mindenikünk kebelében mégis egy szív dobog.

*Győztesen hágya éltem grádicsát
Eljutok-e oda, hol nincs tovább
Mert eggyé folyva én és az utam
Belétorkollunk Isten tenyerébe?*

Örökség

Mit hagyjak rátok, picinyke bimbók
Hajnalt vagy alkonyt, hajnalt vagy alkonyt?

Hajnali szívem most kél ki a völgyből
Piros és duzzadt delek levével.
Nem tudja hol járt, sejdíti mit hoz
Csupa ajándék, csupa öröm.

Alkonyi szívem pihen a dombon
Piros és párás könnyel és vérrel
Ösmeri mézét mindenik útnak
Elhintett mindent, csupa öröm.

Mit hagyjak rátok, kicsinyke bimbók
Hajnalt vagy alkonyt, hajnalt vagy alkonyt?

Mondjam: ne kössön se házunk, se kertünk,
Csak utunk vagyon szebb delek felé?
Mondjam: ne kössön se bilincs, se ékszer
Szállhatunk bízvást szívünk nyomán?

Mondjam: lám, vagyon házunk és kertünk
Taposott ösvény, meghitt szobák?
Mondjam: lám, voltak ősök és álmok,
Kik jártak előttünk s rótták a kast.

Mit hagyjak rátok, picinyke bimbók
Hajnalt vagy alkonyt, hajnalt vagy alkonyt?

Mondjam: riadjunk, induljunk a nappal
Kacagva fussunk feszült inakkal
Kóstoljunk idegen kupából mézet
Idegen egek mosollyal néznek?

Mondjam: lám, csend van aranyos estben
Terített asztal és kulcsolt kezek.
Üljünk meg halkán, mint aki hálás
Learatott s ím megérkezett?

Mit hagyjak rátok, picinyke bimbók
Hajnalt vagy alkonyt, hajnalt vagy alkonyt!?

Mert hajnal vagy alkony mindenik élet,
Az ember választ, s lehajtja fejét.
Ám igyátok ti is, mint részeg anyátok
Hajnali musttal az alkony tejét!

Álljatok ti is tétova lábbal
Táncoló szívvel a föld peremén,
Legyetek ti is rezzenő mérték
Százízű vágyat ringató csésze
Játékos mérleg Isten kezén!

Reátok hagyok, kicsinyke bimbók
Hajnalt és alkonyt, hajnalt és alkonyt.

Esti orgona

Aludtak a kertek,
Gubózva a berkek
Ködszálú szövetbe keverték.
Párás és piros dombok arcán
Tarka fellegek heverték.
A naplemente izzó táján
Ott, hol a napgyümölcs felpattan
A harangok bágyadtan
Messziről hozott dalt vertek.
S fényes harmattal kivertek
Voltak a rétek és mezők.
Néma és feledt temetők
Közeledni látszottak az estben.
A bokrok megett lesben,
Mint rajzó méhek dúlt méhesben
Furcsa és ijedt rebbenések keltek.
A rigók éles füttyel énekeltek
S nagy árnyak fekete falatot szeltek
A gyeptől. Kis céltalan fénypatakok eredtek.
Dermedt, könnyű ágon felettek
Bimbók csüggték, rügyek meredtek.
S minden, mit hordott a gally
Jövőbe nyíló tavaly
Mag volt és terhes titok.
A hársfák körül kutató illatok
Kehelylebbentve jártak,
A fenyők felneszeltek
És vártak -
Várt, várt az egész köd-valóság,
Hogy eljőjön valami rejtett Jóság,
Mi valódiabb lesz mindeneknél
És megengedi, hogy a bokrok
És berkek és tornyok és hársfacsokrok
És bogyók és rigók és temetők és rétek
Elfeledjék, hogy éltek!

Alkonyi szavak

1

Ó pompás, lusta nyári éj
Az ég kék serlege mi mély.
Belőle mély kortyot iszom
Mint régi gyermeki napon.
Keskeny hold kél hegyek megett,
Melyek mint félig elfeledt
Kamaszkori kalandos tervek
Lelkem határain hevernek.
Rájuk fél vágyak fénye hull
Félénken, ha a hold kigyúl.
Emlék ma minden énnem
Tücsökszegte ösvényeken
A múltam futkos szerteszét
Burgonyabokrok, buja rét
Lombzizegés, ebugatás:
Mind megannyi látogatás
Gyermekkoromba elvezet.
Ó furcsa fájó élvezet
Halványan és mégis híven
Átélni azt, mi élezett
Törként hasította szívem
Tizenhatéves éjeken.

2

Simogató szelid a „volt.”
Ma lágy a táj és halk a hold.
S kik ráncigáltak, mint zsineg
Az út, ösvény, patak, sinek
Ma ellapultan mind pihennek
Jóllakottan aludni mennek.
Énbennem is az ezer út,
Célt kereső álomtejút
Mind egy csóknyi tóba szakad.
Egy pohárnyi könnybe befér
Maroknyi mag, pohárnyi vér.
Az életszüret ennyit ér.
Ami több volt, hiába lett
Aszúszem hervadt törzsökön,
Mit a vincellér elfeledt.

3

Mégis hová lesz, ami nem lett?
 Az úttalan út hova ér?
 Hol terem a meddő gyökér?
 Mikor a szívben sajtolt bortól
 A sors kimért kupája csordul
 A drága csepp, a drága vér,
 Mely öröklét ölébe tér?

4

Csillagok az álmos égen
 Füzér táncot járnak
 Dalolják kis dalát
 Eltévedt sugárnak:
 Csepp, csepp, csepp, csepp, csodacsepp
 Minden elmúlt élet
 Angyalok játszó kezén
 Gyöngyburokban éled.
 Száz élet egy szálon
 Egy én csodaszálán
 Sorakozik sorra mind
 Gyöngyfüzérbe válván.
 Égi játék, földi vér
 Varázsod rózsafüzér
 Végtelenbe érik s ér
 Mindig önmagába tér.
 Szem szem után sorra éled
 Minden álom életté lett
 Teljesedett álom
 Száz élet egy szálon...
 Hát a sok szép füzért
 Vajon merre rejtik
 Soha el nem ejtik?
 Mennyországi kertek táján
 Egy-egy füzér Isten fáján
 Barka csak, kit rejt az ág.
 Minden apró én-virág
 Isten ölében fakad
 Tőle el sosem szakad.
 Égi játék, sorsfüzér
 Ki eltéved, hazatér...
 Csillagok az álmos égen
 Füzértáncot járnak.

Próféta-várás

Bús kamarák kapuját látom kinyílni
Bezúzott ablakon bíboran csurog a menny
Megdöfött hordók levével mossák a padmalyt
Karukat szétvetve várnak fájó keresztek
Magdolna térdre zuhanva bontja a fűrtjét
- De sivatag szentje, téged sehol se látlak.

Szemük is elszáll, lelküket messzire húzza
Felhasadt utakat köveznek emberi testtel
Új jajok csóvás üszökkal süvöltve hullnak
Robbanva vájják a szívet piros gödörré
Felfakad minden s ontja magvas belét!
- De sivatag szentje, téged sehol se látlak.

Véres a várás: az üszkös hajnali sebből
Mikor kél tisztán az érett déli legény?
Drága kosoknak a szügyét meddig döfödjé a késünk?
Testvér, mit kell hát kitépni tépett magunkból
Milyen bőr börtönét kell még sírva lehátnunk
Hogy próféta hangja hasítson végre belénk?

Darabos imádság

Tudom Istenem, nem a te hibád...
Én voltam az, ki elbuktam előtted.
Volt hivatásom, de én elmaradtam,
A kérdezőnek tévedt szót feleltem
S egy cseppel mindig kevés volt a vér.

Bár érdemetlen vagyok, Istenem
Tudom, hogy van ut, mely célhoz vezet
És bűnös az, ki el nem érkezett.

Istenem, tudom, hogy van helyes válasz,
Mely úgy illik a kérdések sebére,
Mint konyult porzó ajka tárt bibére.

Istenem, vallom, vagyon teljes mérték
Igaz serleg, amelyet színig töltve,
Biztos kézzel feléd nyújtani, érték.

Hogy minden kín, csak: éretlen öröm.
Szűnnék minden kín, hogyha szűk szívembe
Világod beférne, mely mérhetlen nagy.

...S azért, hogy végesbe tört gyenge vágyam
Tudom és köszönöm, hogy végtelen vagy.

Isten asztalát terítem

Mióta elejtett engem titkos ágom,
Mióta a buja barna földet hágom,
A tejízű álomburkot szívós ajkkal feltöröm,
S elindultam Isten felé,
Gyenge gyermekkorom óta
Ő volt szomjóm s örömöm...

Kerestem a napnak pengő lépte táján,
Égnek tülekedő bikkas lajtorjáján,
Tükrös kékjét mély kutakban,
Éj erdejét felkutattam.
Rám borult a déli réten,
Térdig tüzes lóherében,
Buzgó boldogságom.
Menny harangja zengte: „Hála, hála néked,
Ki öledben ringatsz tenermette néped,
Ki szent köldököddel ezer eget táplálsz,
Magot, szárnyat, lelket tenyeredben számlálsz.”
Tüzes lóherében így enékeltem:
„Te, ki bennem reszketsz, pedig benned keltem,
A verőfény rajtam a te olvadt tested,
Benned fürdő orcám színörömrre fested,
Tizenötöstendős nyári aranyalma,
Legyek asztalodon ujjongásba halva
Isten csemegéje.”

Kenyeret az Úrnak, mert az Isten éhes
Férfivágyódásra, asszonyszerelemre,
Ölelések malmán ő feléje ömlő
Áldozattá örölt csók gerjedelemre.
Magját elhintettem utam barázdáján,
Első füve serkedt anyám csókja táján,
Hajnalt lestem, bimbók kelyhüket hogy oldják,
Madárfészek bújva tanultam meg módját:
Hogy telítsek fészket pici puha testtel,
Játszó szeretettel, ki fájni se restell;
Szökkenő mezőkön szemet szaporázzak
Hült csók hava alól új tavaszba fázzak.
És amiért magam alázattal adtam,
Ajándokul öröm örlő tenyerének,
Bennem kalász keljen, életszemmel teljen
Örök arany mára Isten asztalára
Valóság-kenyérnek.

Hogy szüretre értem, szőlőhegyre tértem
A szívemet piros Kánaánban értem:
Néma töke tövén szóló szőlőfürtöt.
Nedvemet facsartam felhők játékából;

Ereimbe bíbort arany égikürtök
Ontottak riadva, hol az alkony lábol.
Színem szegfűveknek színsujtásos leplén
Kisarjadzott vérem mindeneknek testén
Kezemnek nyomából mustot serkentettem
Ajakam szavából mámort merítettem
Dolgok öröméből, magam mélységéből
Édes boritalul a lelkemet mértem
Isten asztalára.

Melyik édenkertben gyűjtöttem a mézem,
Dolgok édes szívét sejtő méheimmal?
Mikor szomjuhozva önmagamba néztem
Láttam, hogy a szívem ezer szívet mímél.
Ember, állat, növény s a kövek, a holtak
Százszirmú szívemben egybefogva voltak.
Százszirmú szívemnek zengő rózsájában
Ezer harmatcseppben ezer képük úszott.
Bennem hazajártak, bennem hazagyűltek,
Csöppbe kerekedtek, eggyé édesültek.
És mert én is, én is mindenekben alszom
Íme, minden küldött, hogy feleljen rólam
Szívem trónusához egy-egy drága túszt.
...Létre riogatva ezer álomlepkét
Kibontom most szívem százszín rózsaleplét
Ajándékba virult nyílás örömében
Szívetrejtő szívem száz szíromra tépem,
Szívsirommal hintem az Úr asztalát én
Isten abroszául.

Még egy kicsit várok, a nap erre járjon
Aratás térdeljen megérett határon.
Még egy kicsit várok, delelőre érjek
Áldozatra édes teljességgel térjek,
Orcám kivirítson békés belátással,
Könnyem keljen egybe minden vágyódással,
Építsem önmagam szeretettel épre,
Akkor két kezemet mosom tiszta szépre
Bizalom tejével, tejjé olvadt vérrel
S felemelem őket áldó mozdulattal
Rakodt asztal felé, melyet terítettem,
Melyre lelkem adtam, melyre testem tettem
S ráolvasom halkán csekély imádságom:
„Isten, ki leszálltál, nékem testté váltál,
Testeddel etettél, véreddel itattál,
Ne tagadd meg tőlem áldott éhességed,
A szívemnél állj meg, asztalomhoz térjél,
Fogadd szolgálódat, aki szólít téged
Szerény lakomádul.”

Ima

Isten, te mindenütt vagy, nincsenek utaid.
Nézz le miránk, kik vándorútra kelten
Nem tudjuk, mi az, biztosan megállni.

Isten, mindenttudó vagy, előtted nincs titok.
Nézz le miránk, kik titkok erdejében
Tétován járunk s nem tudjuk, miért.

Isten, te végtelen vagy, merő határtalanság.
Nézz le miránk, kik mindig végét érzük
Kinyújtott karunk koszorús körének.

Isten, te halhatatlan, tiéd minden öröklét.
Nézz le miránk, önvérünk lüktetése
Méri és mossa életünk határát.

Isten, te vagy a minden, kívüled semmi nincs.
Nézz le miránk. Minden kívül vagyon
Az emberszivek piros börtönén.

Isten, te önmagad vagy, azonos mély öröm.
Nézz le miránk, sok forrás fut belénk
S önmagunkhoz sohasem juthatunk.

Isten, egész vagy, tömör teljesülés.
Nézz le mi ránk, sebzett részek vagyunk
Egésszé nem érik életszemünk.

Isten, te szent szabad vagy, vétkezned nem lehet.
Nézz le miránk, minket gördít kezéd
S ha hullva hajlunk, mégis vétkezünk.

Isten, Isten - feléd kérdve kiáltunk
Hadd igyuk válaszod áldott borát
„Miért”-ed balzsamát ontsad le ránk -
Ne tudjunk mást, csak hogy kellünk neked.

Eltévedt litániák

Bécs, 1922

*Kemény szavakkal van ajkam kiverve
Mint arany szeggel szegény dús koporsó
De ha feltámadással hint kezed
Frigyláda lesz a koporsóm sivára
S tanúságot tesz lepecsételt zára
Hogy illetetlen őriztem Neved.*

Szavaim anyja

Furcsa szavak, szivembe merről nyilaztok
Mint ölekeztek játszva pillangós ajkamon?
Miért mondom: „Rózsát és vágyat vérzik a dombunk.”
Hisz barna földből duzzadt a hús halom
Rajta a virágok többől teremnek
S kit összebogoz velük kusza szó:
A vér s a vágy, lüktetése eremnek.

Zöldnedvű zsenge májusi füvet tapodva
Mosolygok bolondos hervadt őszi szavaknak:
„Múltamnak magvát hintem búcsúzó daruhadaknak.”
S ha foglyot és nyulat rejtő csalitos parton
Érett szederrel telíti november a markom,
Fejem csóválom a szókra, kit májusi kedvem kevert el:
„Tavaszkok tejét szíva szívem kacagva hevert el.”

Mert édes szóim szülője nem vagyok:
Életem varázskapuja alatt
Idegen vándor karaván halad.
Végtelen ősöknek bogárzó kedve
Nyerít soraim dobogó zenéjén,
S még eljövendő napsütések kéjén
Zsendülnek szóvá sallangos betűk.

Gyökérző ősök, csillagzó utódok
Testvéri párzás hangja zsong belém
S fák, füvek, felhők párás képzetén
Rovódik révült emberi beszéd.
Szószirmok hullnak halk lelkem havába
S daloló csőrét hajnalszín flamingó
Mártja meg vérem ringó hab tavába.

Zengést küld reám zengő Avalun
Hol szól a lomb és cseng a déli csend.
Szeretkezés kincseitől hasadva
Rózsazáport lövell a föld a napra
Hímporos lepkeszárnnyal szótt az ég
Hívó hegyeknek színe kézzel ég
S keblébe ölel - vár reánk a kék.

Ott mennyen húznak megnyílt szemek
Énekes rögben szívek vérzenek,
És szó, szem, szív, mind áttetsző üveg:
Mögöttük ég az ég, mögöttük égek én
Én szóló mécs, fénylő ige az Úr kezén.

Szavak paripája

Titkos zárra rejtve, sejtve
(Köd előtte, köd utána
Énelőttem is titok)
Bús zavarra szívem várán
(Lelakatolt bíbor mélyén
Kel ezer riadt szivárvány
Kelnek kóbor alakok),
Táltos ajkam rászorítom:
„Szűz szavak, szakadjatok.”

Nem enyéme, nem vetésem
Nem én könnyem, nevetésem
Mellőlük én tévetegen
Hol boldogan, hol betegen
Lankadtan lemaradok.
Nem enyéme, nem vetésem:
De pihenni értők késem
Létre mégis őket vésem,
Szenvedésem éles késem:
Sebes sorsból sebzett résen
Kemény létre meleg vérrel
Szívemből patakzó érrel
Szűz szavak, szakadjatok.

Nem én sírtam piros napban
De keljetek, mert tavasz van
Rőt sugarak szintre szívnek
Orgonák oltárra hívnak
Szűz kelyhetek csordulásig
Mézzel teljesül dulásig.
Fecskeszárnyak fenn hordoznak
Szóló szellők feloldoznak.
Engedelmes paripátok
Én reszketve várok rátok;
Lobogó, hívó sörényem
Inam is feszül serényen
Leszegem nyakam szerényen
Mert nem vagytok én erényem:
De rám szálló arany átok.
Tündér kezek megnyergelnek
Fagyal fehér vesszők vernek
Varázsútra úgy kergetnek:
Rajtam járó üzenetnek
Nem én kellek, ti kelletek
Szűz szavak, szakadjatok.

Jó magamat nem kímélem
Utatoknak porát élem.
Ha tévedek, ti találtok
Énekeltek, ha kiáltok.
Rohanásom megtéréstek
Vesztőhelyem dús éréstek
Sallangotok vad szemérem
Sarkantyútok vak szerelem:
Ha bágyadtok, ha kiálltok
Lágy szügyembe magam verem.
Kedvre edző táltos érem
Pereg rátok piros vérem.
Szűz szavak, szakadjatok!

Hanem mikor holdfényhóba
Tértek varázs várajtóba
Vágyatokat behajtóba
Hol tündértej édes föle
Fűröszt s tündérlányok öle:
Belőlem ott, jaj mi lészen
Ki most állok útra készen
S általszelve ezer vészen
Ha ti tőlem játszva váltok
Ott majd kimerülten állok.
Állok térdig holdfényhóba
Reszketegen várajtóba
Árnyam merül hinártóba
S felhorkanok hébe-hóba.
Lágy szénába, szügyig jóba
Ki kerit ott istállóba
Kinek almán nyughatok?

Elballagok akkor búsan
Sántikálva járom utam
Gödör szélén leheverek
Ellepnek kis kéklő legyek
Két nagy szemem lecsukódik
Kemény inam megoldódik
Nem horkanok, nem nyerítek.
Rúgva rögágyat keritek
S ki ezer mértföldet mértem
Ezer földkéz nyúl fel értem,
Mégse leszen kár énértem!
Mégis az lesz, amit kértem,
Mégis értem jó miértem,
Mely alátok szegi vérem
Szűz szavak, vad lovasok.
Engem kóbor felleg ellett
Elpusztulok, ha betellek
De ha szóba, szívbe halok

Haláltól rejtők a dalok.
Rímek befoglaló vérttem
Térő ütem öröklétem
Végtelenem mérték köre
Mély értékem képek öle.

Valamikor Éden táján
Hol fakadtam Élet fáján
Hamis néven szólítottak
Magamról leszakítottak.
De ha nevem megtalálom
Sok halálom csupa álom.
Hazatérő indulásul
Lelkemnek valódibb másul
Létre kelő Isteneknek
(Körükben testvér vagyok)
Én kellek, ha énekellek:
Szűz szavak, szakadjatok.

Gyermekrejtvény

I

Gyönyörű gyömbérgyökér
Szívben terem, ajkig ér
Ajkon terem, szívbe nyit
Gondolkozz csak egy kicsit.
Ki lehetek? Ha kiejtesz
Többet tettél, mintsem sejtessz.
Vagyok dalos kalitka
Képeskönyv meg muzsika
Pergő orsó, cimbalom
Rejtő-tárna, szélmalom
Kilincs, bilincs, drága kincs
Szerem nincs, se számom nincs.
Mindenekké én válok
Mindenkit megtalálok.
Ki lehetek? Ha idézel
Feneketlen kútba nézel
Ha lefektetsz fehér ágyra
Megfelelek távol vágyra
Csengő utam illó pára
Mégis vagyok multak vára
Oldó, szerző, szerződő
Veszejtő és megőrző
Keltegető, igéző
Semmit be nem tetéző
Senki sebét nem érző
Mindennel együtt vérző.
Nem fért belém soha semmi
De belém kell mindent tenni
Nincsen ujjam, nincsen szemem
Mégis sorsodat szemezem.
Könny vagyok és nevetés
Börtön, halál, születés
Csók-zálog és csalogány
Tárt kapu és zárt magány
Koporsó és ébredés
Minden vagyok, de kevés.
Ki lehetek? Minden vagyok
Ha bennem más szíve ragyog
Ha mögöttem más nem áll
Vagyok hamvadt gyufaszál
Kevesebb a könnycseppnél
Melyet értem ejtettél
Kevesebb a fuvalatnál,

Mellyel engem fuvogattál
Szived nélkül kiaszó
Ki volnék, ha nem: a szó.

2

Arany béklyó, jegygyűrű
Játék labirintsűrű
Eltévedtek pántlikája
Ki nem ejtett szavak szája
Elkerítő kerítő
Párokat felderítő
Vers szegélyén drága hím -
Ki volnék ha nem: a *rím*.

3

Örök vándorút eredben
Tüzes pöröly kebeledben
Bölcsőd billenő ringása
Sárga lombok sóhajtása
Szellő fodros hullám felett
Hűséggel térő kikelet
Dolgos órák ketyegése
Kisdedeknek pötyögése
Vándorludak V-betűje
Halk misének csengettyűje
Hajnal pünkösdi ébredése
Szívedben holt csókok kése
Csillapodás emlékezet
Kezemben a kedves kezéd
Kezedben a jövő tettek
Ajkam imája felettek.
Teljesedő nem tervezett
Jövő-menő elérkezett
Gyűrűs folyam szerelem
Kiben fogom kegyesem
Kiben fogan kisdedem
Kiben szívem fürdetem
Benne békél tetemem
Mert befogad kegyesen
Isten vére: szent *ütem*.

4

Öletlen ölben ringani jó volt
Én voltam a föld, én voltam a mennybolt,
Alakom száz volt, dallamom egy volt
Névvel neveztek: Édenem megholt.

Ki az, ki nevem leveszi rólam?
Szárnyamat bontja gubózó szóban
Szivem celláját feltöri kézzel:
Ömöljék egybe mennyei mézzel?
Nevet az hamvaszt, ki lobbantja méccsé
Gubót az bomlaszt, ki megszövi késszé
Cellát az repeszt, ki formázza épre
Színig dús mézet hordván a lépre.
Te is, ha vágyad *versbe* kerítéd
Falatnyi szíved teljesítéd
Leválna rólad, mint szilva a gallyról
Szabad elérés kötött sóhajról.

5

Ezer szónál kipróbálom
Valót melyik csókol számon.
Segítsetek, szavaljátok:
Oldó-e vagy kötő átok?
Mert ha tán én kiejtettem
Anélkül hogy megsejtettem
Köztetek van az, ki sejti
Szívének fészkébe rejti.
Nevemnek megtalálója
Néki leszek szolgálója
Ki sok útját véle rója
Termése takarítója
Barátsággal takarója
Üdvössége akarója
Ki magától is megója.
Te, ki nevem megtalálod
Megszépülök, majd meglátod.
Ha elkallott nevem kerül,
Orcám mosolygósra derül
Eszembe jut, merről jöttem
Ki parancsa, hogy küldettem
Ki királynak lánya vagyok
Csillagházam merre ragyog.
Szeretőm is megösmérem
Ölembe ölelni merem:
Mert magához hittél nevel
Igaz névvel ő nevez el.

*Kit ölsz meg ősz
Ha én már nem leszek
Halandó élők sorában?
- Az Úr borából aranycsepp
Lesírok akkor is rőt avarodra.
Zsenge csírás almon
Lesznai nászos halmon
Gerjedve ragyogok.
Add, Isten, hogy sohase üdvözüljek!
Szabadjon örökké
Terjedve kelnem és halnom
Kalászos barna fiaddal.*

Mese-mese, mesd el

Este van már, este, csend az estek teste
Szürkülő határba lóg az eső lába.
Már a nyár is őszt vár, künn a mezőn csósz jár
Szőlőtőke reszket, rejti a gerezdet.
Dézsmáló madárnak seregei szállnak
Lejebb párás völgyben, odvas törzsű tölgyben
Mókus karikázik, farkával cicázik.
Kemény makk is koppan, túró disznó toppan
Gyep harmatban ázik, késő virág fázik.
Árny fordul avarra, kanász jobbrul balra
Subájában alszik, hortyogása hallszik.
Még lejebb a réten, bujdosó setéten
Ugat jó kutyája küllös karikára.
„Jaj, de mély az árok! Kocsis, merre jártok?
Leszna arra vagy, hova vágyom nagyon.”
„Ne szólíts hiába, lóg az eső lába
Sárga villám lobban, hadd sietek jobban!”
„Állj meg kocsis, állj meg, hazatérőt várj meg!”
„Dörög már az ég is, utasom elég is.
Benn ülnek az ősök, búsan nevetősök
Benn ülnek a holtak, mind kik Lesznán voltak.
Viszünk sok cókókot, mosolyt, könnyet, csókot,
Hét kosár emléket, nótákat, meséket
Legelső kérődet, feledt szeretődöt
Régvolt játszótársod, sok elhalt pajtásod.
Viszünk érett múltat, derültet és dúltat
Sok lehántott éved szekerembe téved.
Holló száll magasba, nincsen hely a kasba
Lóg az eső lába, ne szólíts hiába!”
Este van már, este, csend az estek teste
Elhallgat az eb is, beheged a seb is.
Kit oly szépen kértem, visszatér majd értem -
Lóg az eső lába... szemem könnybe lábad.

Búcsú

Lesznai rét, ó régi rét
Kinek bontod majd szerteszét
Virággal varrott dús díszét
Táltos nyaradnak?

Kit les a halk erdőszegély
Susogása s a seregély
Ki játszva hív, ha bújni vél
Kinek kopácsol?

Bús bagoly danáján ki döbben
Csillagod mely álomba csöppen
Mikor a nap méhe kiröppen
Mely szívre száll?

Izzó keréknyomában délnek
Selyemszál-uszályán a szélnek
Kinek ösvényi keringélnek
Lombos halom!

Ki neszei fel mókus zajára
Ki bámul álmos almafára
Ha szüretnótás nagysokára
Megért az ág?

Kinek szeme csügg a gerezden
Kinek szíve csügg a kereszten
Mely fordulónál szűz-meredten
Szomjaz imát?

Illatod szárnyát kibe zárod
Egednek színe kibe árad
Ki fizeti meg vággyal árad
Föld öröme?

Ó földem, ha engem elűzöl
Gyönyört kinek szaván betűzöl
Sugár, kinek szívébe tűzöl
Kit ölsz meg, ősz?

Pici, félénk, tavaszi szó

1

Este van, este van, este - hervad a láncfű a réten
Tavasszal hervad a rózsza, mandula, tulipán,
Tavasszal kelyhek temetnek
Szirom száll szétszórt szemetnek
Csörög a barna magház tüzelő serleg nyomán.

Este van, este van, este... mi lesz a nyáron a réttel
Mire lesz gondja a gallynak borongó őszi setétell?
Este van, este van, este... mi lesz a gyommal a télen?
Ki áprilisban teljesült
Teljes szívemben elmerült
Mi lesz a gyommal a télen?

2

Nem szólok, mert bizony őszi lenne a nóta
Mert ősszel őszi az ág, de tavasszal őszi az ember
S virító meggyek havában száll rá a múltak hava.
Tavaszok duzzadó dombja hantol el boros novembert
Csalogány csőrén csattog búcsúzó csókok szava,
Ím, szedem ősöm, szelíden záporló almavirágon
Megtérve sorstalan estre, gyűl rám a vágyak hada.
Mert szédülve szökken az ösvény, de immár, én utam, megértél -
Állok az alkonyi csendben s tudom, nem értem haza.

Esti csendélet

Csillog a kert, mert
Gyökerkereső eső
Mosta zöldre képét
Csámcsogó fiatal földre
Frisset csapkodott.
S lám most
A fecskék sarlószárnyú népét
A tiszta lég
Könnyű magasra emeli.
Teli violaszórú muskátliágyon
Hever az alkony:
Napot kérődző ősi arany barom, heves pirossal.
De táncol a tejszínű kecske,
Fekete szeme szapora lyukat ver
Égi kéken.
Régi fehér udvaron
Sugáros legelő-pásztot tereget
Honlelő, hősi zajjal térő kolomp.
Ott, hol jobban reszket a lomb
Lompos fürtű érő szilvák közt
Kenyeres párját hívó gerle bujdokol.
De barna karon, tenyeres juharon
Halkan kalimpál
Szárnyas karommal a magvas gyümölcs
Kirívó arany rigó ringó bölcs ütemén.
S a hársak sorban álló, napfaló társak
Csorba villás ága remeg, mert rajta
Remekfajta, tarkabarka harkálycsőr töre villan.
Illan a pille szivárványszárnya
Hímporos bársony farka
Kövér rózsára hullva, illatba múlva ér.
Már vár
És hímes hírnöknek meghasadva nyit,
Márvány belit kitárva,
Ölet az öles rózsavár.
Alatta kölesszemre kukorékol
A karakán kakas
S lifegő nemre-gőgös tarajjal piroslik.
Szájtáti robajjal lihegő karaván,
Itókás libák, kerek kék leső szemre fogják:
„Mi leszen itt, mit teszen, mit eszen
A cafrangos, parókás, karmantyús kán
Ki nőstények hódolatán sarkantyús kéjjel gázol?”
De éjjelárnyú ereszen
Ösztövért szárnyú, bárgyú denevér
Körtéje csüggedve csüng

S köréje kört vonva
Széjjel-teregetett varázs-leve erejével,
Éhsége tudós szóttésével
A jós pók szövi be.
Tölgy tövibe, mélyes gyöpübe
Hangosló tücsökdal heve erjed.
Terjed a szürkület
Kéjes diadal díja csalogánydalt csattog a sűrűn.
S a völgy ölibe,
Arany csat a láthatár kék övibe,
Égő égi köpübe
Köröszkül ezer égő gyűrűn
Pőrén gördül a nap. Izzó bőrén
Dörén tépett szerelmes bíbor sebek.
S ki tegnaptól habfelleg szórén hunyva holt;
A hold kilépett
Égi bált sejtve
Tengernyi rőt fényfátylat rejtve
Gyűrt képe alá.
S a nappal túrt szolgái
Esti urak, a fura békák
Édes kuruttyolással, negédes nagy ugrással
Teremnek a hasadt tornác kövén
S az éji veremnek dongás vedreiből
Zsongás kél.
Félrebillen az árnyékbogrács-födél.
Fekete élő bogarak
Furcsa holt fények ömlenek egyre
S már bagolybegyre került
Az első félénk madárfiók.
Vonuló völgyre, hasaló hegyre
Egyre szorosabban szorul
A fekete rend varázsgyűrűje köröttem:
Sötétség, tövis, kő, örvény, kizmet, kétség.
Ismét messze a reggel s emberi arcom...
Csak egy puha lépés nesze az árnyak közé még
S lelkem levetkezé emberi bőrét.
Ragadozók csőrét, hullók siklását
Esetlen csírák bomló nászát
Sírom serkedve magamban.
Nyakamba szívós szíjú, kerítő éji kéj kerül:
Külön hiú szeszély a lélek
Látásba révült lázadás,
Örök csak az édes éji láz
Bő, vak adás.
Testem falat falánk fűvön,
Szem a földnek testén,
Boros kehely
Teremtő düh úrasztalán,

Élet-szülő szőlő,
Talán párzó pille
Isten mutatóujján megülő
Remegő hímpor.

Sárkánykert

Sáfránszín mezsgyék mérges pántlikája
Sallangos zöldre fénylő réti pengét,
Cifra veretül patak róva rája.

Hej, kék acélon fesztelen ezüst!

Gyilkoló díszben, óriás kardot
Ki döfi estenden a karcsú partot
Gyöngyös láthatár omlatag szügyébe?
Hej, esztelen düh, csattanó csata!

Riadtan a roppant sebnek remegő szélén
Viola csontú borzas hegyeknek élén
Vastag rőt rémek esnek neki a napnak.
Hej, meztelen fény, mohó fellegek!

Ott bíbor ajakkal csurgó vért harapnak
Közelébb kihülő hullós lanka ölébül
Tolongó toronnyá harcosok sora épül.
Hej, nesztelen növés, hízott hadak!

Fennen dagadva setét pára kovászán
Fekete juharok harmatot izzadó bőrrel
Pikkelyes púpot tolnak vertrezes égi bástyán.
Hej, dúlt szivárvány, szivárgó homály!

Legelől ösztövért pillér lengő ibolya légben
Fejérlik kormos torkát tátva a kémény
Szikrás parázsikrás kígyó kuszik szegélyén,
Hej, éber kígyó, ásító hodály!

De felette, a kemény kémény ormán, a gólya
Tus szárnya rója a holdtemetőt. S éppen mint kínai képen
Piros lakk csőrrel szúrja szíven fészket kellős közében.
Hej, szűz borzadályt dobban a szívem!

Nézz szét, édes, a kegyetlenül dúló mese-csatán:
Kegyetlen kínjait látod halódó színeknek.
Ezt bámulom már ezerszer ezer este alkonyatán.
Hej, régi révület, ódon varázs!

Látod, végtelen éles, negédes csudaátok
Sorakozó esthajnalok teste kerít el előled
Védtelen kezem remeg, nem bont fel gubódzó fátylat.
Hej, válj el tőlem, édes, hiú bátor hívásod!

Rád a tejút laktató vályúja vár:
Meríts belőle csillagcseppű Léthét
Már szürkületszálba bomlik a béna határ.
Hej, ölelni mertünk, de lángra gyúlni fáj!

Ki mer itt ölelni, hol álom az élet és árnyék a táj
Válj el - édes - tőlem s feledd mély tegnapok
Térdén terített borzongó Sárkánykert létét.
Hej, válni, hagyulni, hej, múlni muszáj!

*Sárguló dombok piruló csókok között
Az ősz szomorú.
Meluzina fázó kezéből
Kihull az emberi szív s a lombkoszorú.
Szólítja az embert az ember
S a lombot a föld:
Meluzina, téged ki hív?
Berked és várad mögötted bezártad
Tépett a szárnyad,
Hiába öleltél: lelket nem leltél
Elnyeli árnyad az őszi ború.
„Az Úré az ősz, az Úré a tél: mert Ő nem fél.
Az Úré a tavasz, mert Ő az, aki vet
Az Úré a nyár - Meluzina vár
Mert az Úr szeret.”*

Testvériség

Hogy leszen fák feltámadása
Holt virágok, mely mennybe tűztök?
Szitakötő, szíved hová száll
Pásztortüzek, hogy üdvözlőtök?
Vándorhabra hol vár feloldás
Rög, Messiásod merre késik
Izzó dél, illó páratested
Mely öröklét kövébe vésik?
Áldott ó házak ébredését
Mikor riadják harsonák?
Gyertyák boldogulttá hogy égtek,
Hol leli tűnt illat hónát?
Én testvéreim, néma dolgok
Tört tárgyak züllött, bús szeméten
Ki gyógyítja rátok kezét
Mondván: kelj föl életre készen.
Én testvéreim, látszat-lányok
Szín, szivárvány, tükör-kísértet,
Hang, szerelmes visszhang, madárfütty
A keresztfán ki hal meg érted?
Álom, te is, kit ágy ölében
Rezzent ágaskodó ideg,
Mely valóságok vérborával
Itatják szomjas sémened?
Ó néma dolgok, Látszat-lányok,
Ti emberlélektől szüzek,
Jertek, illatok, színek, álmok
Fák, virágok, párák, tüzek:
Veletek játszik kisdéd lelkem
Lakmároz dús anyag tején
Nélkületek útnak nem ébred
S a végítélet idején
Veletek száll az Úr elébe
Együtt konyulunk a kezébe:
Egy üdvösség-szomjas kehely...
Vagy könnyű, könnytelen pehely
Együtt hullunk a semmiségbe.

Meluzina dalol

Néktek megmondhatom
Kicsiny csecsemőim,
Kik keltetek bennem:
A ti véretek is
Dombi patak vére
A ti szemetek is
Báránfelhős égbolt.
A ti lelketek is
Lombok susogása!

Hétfiókos szekrény
Titkos rejtekében
A tollruhám éled.

Nektek elpanaszlom,
Mert egy töből lettünk,
Gyökérrel fogódzunk,
Légben játszadozunk,
Égnek felnyujtódzunk,
Mint a földnek fái.
Régi regős rétre,
Mint a tündérfiak
Mégis szállni sejtünk.

Hétfiókos szekrény
Mélyebb rejtekében
A tollruhám rebben.

Emberek hajléka
Nem otthonom nékem.
Gyökértelen testük,
Szárnyaszegett lelkük...
Éveknek, érésnek
Örök arany rendjét
Riogató ember
Öle, ölelése
Nem lehet a házam.

Hétfiókos szekrény
Titkos zára pattan,
A tollruhám libben.

Ereimben érzem
Ajakomon érzem
Énekemben érzem!
Testem besimítom
Rezgő tollruhámba.
Bizony, minden tollán
Még a füves illat
Kakukkfüves szaga
Messzi nyárelőknek.

Minden ablak tárul,
Távol határ tágul.
Minden tollam reszket.

Eredetünk földjén
Váró hegyek kékek
Nyujtódznak a rétek
Csecsformájú dombon
Csendülő kolompon
A delelő alszik.
Nagy eleven erdő
Ráborulva nézi
Napsugarak pengnek.

Két karom feszítem
Szálló feszületté
Én is arra szálllok.

Ember játszótársak
Rátok visszanézek,
Szerelmes párom
Feléd visszasirok.
Kisdéd csecsemőcskék!
Talán el sem szállhat
Szegény Meluzina.

Idegen testvéréhez szól Meluzina

Ember, tudd meg:
Vak szemmel néztem véred
Süket füllel lestem veszett csatád.
De hallom a fű növést lesznai dombon
Jövendő kelyhek csillogó kódét
Meglátom meztelen fák karjain.

Szemed mért sír?
Sejtem mért sír a harmat
Mért sóhajt szél sebén bogas bozót
De fájva fűzöm kerek könnyek gyöngyét:
Zárt ékkövek magányos gördülésén
Véled nem sírhatok.

Ajkad kacag!
Kacajod kése széttépi a dolgok
Végtelen, derűs, békélt szőnyegét.
De szirmot úgy bont hajnalló barack
Ha messzi mennyek zengő útain
Szent csillagok virítását dalolják.

Ember, felelj!
Mért öleltél magadhoz
Ha kérdeni kell ölelés miértjét?
Mert bús gyökérért felel a virág
Mély forrásért játszódozó hab felel
S van messziség, mert vadludak vonulnak.

Kedves, bocsáss!
Csókodba, szóba, kéjbe mért temettél
Ha két karodból van felépülés?
Mert dús magháznak tudtam a halált
A gubó selymét lepke tépi szét
De tőled térve, mindig én maradtam.

Ne tarts, ne tarts!
Mért nem leltél reám
Mikor kezédbe kulcsoltam kezem?
De dobbanó test vagyok önmagamnak
Leheletem a léggel elvegyül
S a rög lesüpped lépteim alatt.

Kínnal se köss!
Hozzád csak csókra értem.
Koccintó kelyhek halk csengése voltam
Venyigeillat bugyborékos borban
Íme, a csókok leválnak az ágról;
El kell távoznom bús embervilágból.

Szóval se hívj!
Veszejtő széllel surran
Hívásod nyila köd szívem felé,
Mert egy irányt ösmer a nyíl csupán
De ím öledből ezer útra nyíltam
S regős talizmán, lelkem rejtve már.

Hej, rejtő szél!
Rőt alma tüzel túlhan hét határon
Felette repül feketerigó
Rigó szárnyán elszállott szűz szemem
Szemem szálára lelkemet bogoztam
Felleg felkapta óperencián.

Ember, keress!
Mert túl a hűvös őszön
A zűrös szókon, letarolt mezőkön
Mert túl csatákon, könnyön, csókon, véren,
Virágon, kedven, halálon és téren
Idegen testvér:
Érünk egy gyökéren.

Bolyongó Meluzina

Megértek a csókok, sírván leváltak az ágról.
Karoknak köréből nyújtózva feslik a lomb.
Az ember lelke ellobban libegő szirmon...
Erdő, erdő tehozzád lihegve térek!
Lám derekam ismét sudáran mered a mennynek
Lám barna hajam borzolva bontja a szél
Lám ujjaim rügyre várva úsznak a légben
Meluzina felébredt.
„Jaj Meluzina, nincs térés zsongó magányba
Halk csendem alvó sövényén lepattan a vágy
Keresőt nem köt kemény gyökér a földhöz
Nincs hazatérés.
Nem állhatsz többé egy sorban a tiszta jegenyessorral
Gondtalan, boldog, barkás, tavaszi oszlop
Áldott talajból serkedt bízó torony,
Mert csókok súlya alatt mélyen hajoltál.
Sohasem járhatsz zümmögő méhek rajával
Ezernyi kéjre hasadt, ezernyi ittas kehelybe
Nem zárhatod többé pillék hímporos, karcsú uszályát
Mert két kar szűkös körébe alázva fértél.
Sohasem halhatsz lombtalan, vágytalan őszbe
Sohasem ölhet ölébe némán a tél.
Új kikelettel, újjá sohasem kelthet az évad
Mert emberi lélek árnya szállott reád.
Jaj Meluzina, már benned vérré virul a harmat
Jaj Meluzina, már benned tűzzé izzik a méz
Keserves öntudatra sajdul rajtad a termés...
Embert öleltél.”
Lobbanjon léggé lelkem, hűljön párává vérem
Földedbe szívja szomját a megtért, tikkadt ajak
Meluzina föltépi szívét, szétszórja lelkét a szélbe...!
„Nincs hazatérés.”
Elűzött az erdő, nem rendelte vissza leányát
S én fájok, magányos, bolygó, lelkes lidérc.
Jaj, ember, ember, mért nem fogtál magadnál
Jaj erdő, erdő, mért nem fogadsz haza.
Mennék: de léptem kínja tépett gyökérnek.
Megállnák: de álltam csapdája táncos bokának.
Hívnék: de önnön hangom küldi a visszhang
Ágak nem nyílnak, karok nem nyúlnak felém...
Te, ki a földben dobogsz, s fellegek szárnyán jajongva
Csapongsz a vizek felett s derülsz a mennyen
Isten, te Isten, könyörülj meg Meluzinán
Ne hadd magára!
Nyárvégi vére záporló vad viharában
Emeld fel arcát, hadd lásson fénylő Reád
Áldjad meg ágát, oldjad meg lelkét szegénynek
Asszonyi kínját fedezze megsemmisülés.

Meluzina alázatos imája

Isten, tudom:

Üdvösségért nem szállhat énekem
Megváltásod fennen repül felettem
Biztos sas útja öblös ég tején...
De engem csacsogó csalitba csuktál.
Vad fürjed vagyok zúgó rozs között
Feledt tarlón is félénk fészkelő
Vadász lépte közt fürgén futkosó
Ki kevés nessel halhat tág halálba.

Isten, tudom:

Emberi sors példás Grál-serlegébe
Sohasem öntöd életem borát:
Kavicsos medrű friss patak vagyok
Már kergetődznek tarka partjaim.
Medrem jelölted: lejtőbe simuljon
Célom jelölted: folyóba omoljon
Párom jelölted: fellegekbe vesszen
Minden hívjon és minden eléressen.

Isten, tudom:

Nincs halhatatlan lelkem énnekem
De híven hordom ujjaid nyomát
Mint hús agyag cserepesnek kezét
S hálásan hullok halk porrá, ha szólsz.
Lám, játékosul kínálkozva állok
Türelmes testem mindenkor eléred:
Asszonyalak, ha férfikarba kulcsolsz
Gyeped ölén békéit virággá válok,
Szomjas kancsód, várlak, ha kedved méred

Isten, tudom:

Szent, erőszakos szerelmed, szegénytől
Éntőlem, szűz szigorral megtagadtad.
Mohó jóságnak véres tenyerével
Nem téphetem le formáid ruháját
Hogy meztelen igyam lelked ízét.
Megállítanak kegyed leplei
És elalélok ittas áhítattal
Élő világod ékes köntösén.
Ó áldott, édes, áradó gyönyör
Nem érdemlem dicsőséged uszályát
Hogy mernék nyúlni nyílt szíved után.

Isten, tudom:

Midőn menteni őt a földre küldted
Nem hozzám szólott az Ember Fia.
Én eljövését mégis köszönöm.

Galileai derült lakomán
Én forrottam az esküvői borban
S a házasságtörő asszony erében
Kit elbocsátott, kinek megbocsátott.
Szamária kútjából engem merített
Illatos olaj voltam fűrtjein
És szőke sátor, lábára terített.
Legvégső búcsú örökös torán
Búzaszem voltam az áldott kenyérben
És vércsöpp voltam az áldott tenyéren
A vesztőhelyen, hol kereszt mered...
Ó Lélek, Lélek, Élet, Isten, Lélek,
Néma testvéred ugye megösméred?
Nem ejted el alázott testedet.

Megtérő Meluzina

Hamvadó halmok messzeje
Bukott parazsat olt
Vadrózsák véres vesszeje
Bíbor bogyót sikolt,
Az Úr millió magháza már
Pereg, üres, kiholt,
Meluzina megtudta már:
Útja hiába volt.

Vonuló vadludak szaván
Megrezzen a határ:
Meluzina, véred taván
Tollruhád habja vár.
Örvénylő kebled mélye hív
Felszínre szállni kár,
Szívedbe szállj, mert partja nincs
És kín a part, de mély a kincs,
Bukj alá bús madár.

Ne ringj, kerítő üzenet
Kísértő almafán
Ne sírj keresztút karja közt
Vándor vágyak után
Ne szállj le, hol bölcső piheg,
Riadj fel csókos ágyon:
Piros koráll szíved liheg
Szegény pirossá fájt szíved
Hószínű tollruhád.

Bukj mélyedbe, borús madár
Ott mély vigasz derűje vár,
Mert minden út szűkös határ
Dúsabb a hab, békélt az ár.
Mert kín a part és mély a kincs,
Habszívednek fővénye nincs
Nincs fővény ott, csak végtelen
Mennyet tükröző sejtelem...
Ejtsd el, ejtsd el, ejtsd el magad
S a mélység mennye elragad.

*Mert testem feszült ember ölelésén
S csókok pőrölye törte fel a lelkem,
Szentélyed elé rendeltél Uram
És parancsoltad, hogy vérrel feleljek.
De én, Uram, nem szeretem a vért
Én Éden füves kertjét szeretem...
Engedd Uram, hogy hazamenjek.*

Már-már hamvadó régi varázsének

Így szólt az ember csók közt kedvesének:
„Várákozás vagy, melyre jöttöm válasz
A te kezéd enyémebb, mint kezem
Kaláris könnyed meleg medre mentén
Istennek forrásához érkezem.
Bús tunyák temetője a világ
De te, mindszeri mécs, égsz sírokon:
Egyetlen bátor bízó olvadás
Virágozó tűz, lobbanó szírom;
Öröklétnek lehullott csillaga
Ki lebukván is emberölbe estél
És embertestből emberszívig égve
Példázod: test és lélek égi testvér.
Százképű füstje tömjénzagú kéjnek
Alázatos magadhoz vond le szám
Karjaid bátorságát fond nyakamra
Teljesítsed önnön békém reám.
Ha kebleden pihen meg súlyos öklöm
Sorsom tejútja mély kék mennyre szökken.
Mert gazdád vagyok és eloltom lángod
Árnyam befedezi a bő világot,
Ha öledben friss örömtüzek égnék
Új hitem feszül szűzre derült égnek”

A régi szavak varázsos bötűit
Most saját kezem másolgatja árván.
De kifeledve tán egy vonás kincse
Tán veszendőbe egy hangnak kilincse:
Mert nem hull le a magányom bilincse
Mert nem tárul a boldog kapu várván,
Nem szövődik az ősi kéjszivarvány.
S a fehér lapon fekete bötűk közt
Kezem is hideg, mint a síri márvány.

Mindig és máma, váró makáma

Kedves, ez a vers máma - keserves várásom köré nyers szavakból ácsolt ráma - Tompa ütemmel a beszéd-bús fába - szívem kopácsolt szeget - szapora százat - Lázat kerget belém - fájó tüverése a leső percnak - Fájó szememre eső perceg - Nem, kedves, nem vagyok igényes - kényes úri dáma - mégis hiába - fáj, fáj, békés bölcséjéből kivert - bölcs bolondsággal kevert - szívemnek - hogy sose vagy pontos. Ez nem fontos - tudom - mert minden bozontos úton - úgyis vagy elkísérlek tenbenned - vagy el kell menned - akkor is, ha elérlek kezemmel - De hiába vitázol vak szerelemmel - kába szívemben ezer fontos - hűlt örömeknek meggyúlt hamva! - Mért nem vagy pontos? Én sose kések - kések a közelgő lépések - Minden hívő csuda: tévedések habja csak - s lelkem egy szegény szétzúzott - tükör darabja csak - rabja kemény úr közönyödnek - Mint éles fűró fű a kétség - mért él koldus tied, ha nem jössz? - siet a setétség... - Itt vagy - hála, hogy itt vagy - drága válla elérem - kérem az ajkad - csügghetek rajtad - elérkezett gyümölcsöság - Ugye, vetkezett rossz szívem? - s ha gyanú rág - még megharagszol? - ...De jaj, mért nézel oly zavartan? - Ideges kézzel töröd az ujjam - nem akarod, hogy válladhoz bújjam - siető simításod eltol - s azt hadarod - míg belém vág vérem korbácsütése a szóra - „Bocsáss meg, kedves - de el kell mennem - késő az óra” - Mért, mért fáj a mell - ha kikezdi éles véső - mért kell, hogy elessen - kit tör ért éppen középen - mért szakaszt széles szakadék kábult ketté - mért szédül a homlok - ha valahol valami eldül - ami szépen fénylett - mért bomlok rongyolt könnyé én bátor - s mért lett a sikátor szeglete - kemény és rám törő - idegen kihűlt kő számban vacogó fogam. - De a hó tüzes kört font köröttem - elmentél már - elmentél már - percek kerekébe törötten - kell várnom itt - én bolond - meddig várni - holnap mikor? mondd - mindig várlak...

A mozdulatlan Rajpoothoz

Királyfi, illetetlen ülsz ívelt mosollyal,
Keresztbe kulcsolt karcsú bokád pihen
Lekonyult orcád lótosz szívedbe les...
Méhe hiába zümmög, kolomp hiába zöng,
Nem emeled fel arany homlokod
Nem számlálod előtted ballagó
Tejszín üszöid lomha tomporát,
Nem hunyorít pillesátras szemed
Ha feléd döfnek hegyes szarvaikkal
Játékoskedvű, göndör gödölyék.
Néma királyfi, bőrodön csillog a por
Válladra pipal-fának arany árnyéka hull
Aranyszín tarkód tükrén nevet a nap;
Nézz rám, kedves vezeklő, arany szemeddel
Nézz rám, válassz engem az asszonyok közül.

Mert szép nem vagyok, de arany szemed bizony
Hajnalba borítja vállam hús éjszakáját
Bizony, holdfénnel hinti tele a csókok
Szomjas mennyboltját homlokomnak.
Bizony, mondom néked, ha rám hajolsz
Ölem tavában csillag tükröződik.
Mert minek a nappal kacagó fáklyafénynek?
Sötét fűrtömbben fűrösszed szőke fejed
Aranyszín lángod marja bársonyos árnyam;
Nézz rám, engem válassz az asszonyok közül.

Mert nem vagyok bölcs: de látod lebegni számon
Színes pilleszavaknak szivárvány-raját
Reszketnek szegények, kutató szellő lengeti őket
Gyűjtsd biztos köpűdbe a rebtent könnyű hadat.
Te mozdulatlan ülsz, mély béke redői körülted
S kertemnek könnyű lebegő lakói mind
Bölcs mosolyod illatos hímporába fúlnak.
Bolyongó kéjek teljesedésed kasába térnek
S fullánkját feledve rajzik rajtad a csók.
Kaptár, ki tévelygő lelket mind hazagyűjtesz
Nézz rám, engem válassz az asszonyok közül.

Mert nem vagyok jó, de néked fátyol a jóság:
Mennyei harmatot ölvé, ég földig a déli verő
S a csillogó ekevas nem keres-e kemény, durva rögöt?
Mért szántanál erős, tiszta, biztos szíveddel
Puha, szétfoszló, párás fellegeket?
Fűszeres magvad sem hintheted sima, játszó homokba
De lépted nyomát is megőrzi formálón a hálás agyag.
Nézz énrám, s engem válassz az asszonyok közül.

Te nem markolod kapzsi kincsét a tarka világnak
De lássad, mily mohó, tudós, hogy él a kezem
Köntösöm telve édes, rablott gyönyörrel
Kifosztott kerteknek íze ajakamon
Szívemben feltörött héjú kókuszdió
Örömök tejét ontja kemény szerelem.
Kié légy isteni iccében kimért betellés
Ha nem az utadon éberen epedő vágyé?
Te rejtős királyfi, nyílt csodákra zártan tekintő
Kié légy, tiltott kincstár, ha nem enyém?

Mert koldus-kezemmel erősen fogom Indra uszályát
És Shiva fülébe szüntelen zeng-zsong kérő dalom
Brahma ölébe borostyán-inda kívánást kerítek
Vishnu hajába vágyam fészket rakott.
Lám, imám láncára fűzöm az isteneket
Hódolva álljanak nincstelen trónod előtt.
Mártsad szomjumba betelten született királyi szádat
Húsajkú ivó: tudd meg, vágyam az ittas kehely,
Italunk: bennem borra erjedt világbor
Nedve szent, áldott súlyú világ-gerezdnek.
Mert a nap, meg a hold, meg a föld is
Egy-egy szem csupán a mámoros fürtön
S mindenik szemnek tavában istenek szeme nevet.
De szemed tavából te visszatekintesz rájuk
S múlandó álmoként siklik benned a kép:
Egy világ képe ezer álom közül.
Királyfi, láss meg, láss egy álmot reám.

Szerelmes varázs

Mondják, sebek fennen sírnak:

Ám mi ketten

Réges-régen

Szembe nézünk

Egymást látjuk.

Mondják, utcák ágaskodnak:

Egymást látjuk

Szűz sötétben

Tudom, intesz,

Izzó érrel

Összeérünk.

Mondják, mi is elszakadjunk:

Összeérünk,

Kezed alatt

Szívem dobban.

Bizton bűvó

Keblem felett

Sejtem szárnyad.

Mondom, tudd meg, mind hiába:

Szárnyad sejtem

Nyugtod rejtem

Feles feled,

Szemem horgát

Nem felejtem

El nem ejtem.

Mondjuk ketten: mind hiába:

El nem ejtjük

Szemünk horgát

Feles szívünk

Szárnyak hordják.

Összeérünk

Egy a vérünk

Szűz sötétben

Öröklétben

Egymást látjuk.

Szezám, zárulj

Könnyű, ezüst hajsza
Erős varázs záron
Nyílik könnyű áron
Szerelem barlangja.

Immár ki is lépek
Tiszta őszi napba:
Szívem kincssel rakva
Kacagok a kéknek.

Drága barna barlang
Holnap melegágya
Meg volt vetve lágyra
Most hasad a mába.

Már künn sugárcú
Alkony lesi ajkam
Számon kéri rajtam
Barlang ékességét.

Testvér, hozok néked
Könnyet, mosolyt, várást
Döbbenő találást.
Látod, mennyit leltem.

Megbékélve mondom
Nincs már semmi gondom
Lankáson leomlom
Szívemet kibontom.

Felettem suhogva
Bíbor ludak szállnak
Kis fűszálak állnak
Pihenő ujjam közt.

*Mert az adakozók szegények
Kincsük fogytán más szívbe nyúlnak,
Úgy fosztják ki a bízón ölelőt.
De dúsán ad, ki kéreget!
Hisz csillaggá épül a csók
Ha kolduló tenyérbe hull.
S ki csillagot hint, mennybe száll.*

Hívás

Lássad, mert erősek karoltak
Törött jószág, limlom vagyok.
Lássad, mert tévednek a bölcsek:
Eltévedt, riadt vad vagyok.
Lássad, adakozók szerettek
Kifosztott kisgyermek vagyok.
Szentek is mellettem elmentek
Nem láttak meg, nem is vagyok.
Testvérem, te simulva bolygó
Ösmerjed meg a bízón ölelőt!
Gyengeséged gyöngéd kezébe
Markoljad testvér gyengeségem,
Fonódjunk össze, fűzfaágak
Folyjunk egybe, két halk patak
Szerelmes pillék, csókolóddzunk.
Mert gyengék szorosan ölelnek
Nem tépi szét szent tapadásuk
Rajtuk elzúgó rendelés.
Egymásba omló hab szívükbe
Gyengék gyökere mélyre száll.
Biztos lótoszok úgy lebegnek
Örök szomjú örvénye szintjén:
Hatalmas vágyú gyengeségük
Az Úrba veti erős horgonyát.

Te vagy testvérem

Ki úgy mint én is, füvel fakadtál
Bukó sugárnak szálán akadtál
Bársonybús éjek keblén tapadtál
Te vagy testvérem.

Ki szitakötőnek megülöd szárnyát
Rőt tavon téped nefelejcs árnyát
Holdbeli hárfásnak lesed a várát
Te vagy testvérem.

Ki lakod mák meleg, süppedő kelyhét
Hevered fellegek pihegő pelyhét
Szemeid mélyek, kezeid enyhék
Te vagy testvérem.

Venyigék vágyború völgye vidékünk
Ölelő álmok fűrtje nyakékünk
Mert sorsunk nincsen: fészkünk van nekünk
Te vagy testvérem.

Gyere hát, gyere már, játszódjunk ketten
Játékunk árnya mennyekre szökken
Ott nem is játék, ott nem is árny már
Bárányos felleg, fellegszín bárány.

Fehéren izzó kapu nem éget
Nyílik szelíden, ha bárányunk béget
Befordulunk rajta, bárányunk gyapján
Te is, meg én is szívszüret napján.

Arany palástartal angyalok védnek
Játékunk harmatját felméri vértnek
Csókjaink örömet felméri kinnak
Testvérek vagyunk: magukhoz hívnak.

Erős a szeretet

Mert számodra nem verset kéne írnom
Mit szóljon hozzád a balga beszéd:
Hiszen neszét veszed sarjadó sejtelemnek is.
Úgyis koldus adó néked ajakamról a rím
Mert him hívságok himén szánón mosolyogsz
S részvéttel csókolsz hitet számon, ha csalok.
Hitvány dalok néked mire valók?
Te tudod a valót, s a békét
Az illatos nekemvalót kezedből ettem
És szívemet, a boldogan halót, térdedre tettem
Te ösmered, magad, úgy senki más.
S mikor hibás és megvetetten térve
Kérve sír, el nem vered:
Gyógyító írul véreddel kevered,
Mered szeretni.
Sírul adtad magad szenvedésemnek
S lelkemnek feltámadásul
Drága másul az értem
Kereszten halt Isten fiának,
S balga testemnek bátor társul.
Ős gyötrelmű asszonyi nemnek
Jövendő, tiszta szerelemnek.
Te gyöngéd hős, gögtelen úr
Kéregetni kegyes király
Vággyá vált könnyörülő megváltás
Mellém állt, hozzám nem érő
Szívemig érő, szívemben érő kérő,
Magdolnát, ki mindig elárul,
Kéred te párul.
Rám hárul tisztaságod árnya
S szárnya nő szegény hitemnek:
- „Mert kemény a szeretet, mint a koporsó
Mert erős a szeretet, mint a halál” -
S engem is megtalál.
Legyek bár borsónyi szem magtár-teremben
Vagy korsónyi must száz-dongás veremben bezárva
Vagy hadiárva-gyermek cinteremben:
Megtalálasz engem
Te varázsos vándorlegény
Ki állsz az utak peremén
S nyújtod kezéd, mint aki kér...
De ha én megfogom kezéd
Tudom, elvezet:
Hazatért az asszony, s többet nem vétkezett.

*Sorsom tépázott orsó
Keblem álmos koporsó
Jézus!
Síríg sírnom ne kelljen
Tested támadva keljen
Jézus!
Mennybolt szirma közül
Válj ki választott porzó
Jézus!
Szent angyali üdvözetül
Küldd neved, szűzi toborzó
Jézus!
Kit sebbel hintesz üdvözül
Érj szíven Égi vadorzó
Jézus!*

Egyiptomi Mária éneke

Ma beteltem untig
Utaim porával
Hontalan házaim
Sátortáborával
Vándor vigasságok
Borával, torával,
Révedező lelkem
Révbe nem terelő
Félvállról ölelő
Révészek sorával.

Legutolsó révész
Intesz végső szóra:
Könyörülve néztél
Könnyes panaszlóra.
Nem olyan szemed sem
Mint a többié volt,
Hozzám hajló holdas
Esthajnali égbolt.
Nem olyan karod sem
Mint a többi karja
Libanoni lilium
Felém lengő sarja.
Nem olyan a csók sem
Melyet rám ejtettél
Hímporos pálmaág
Édes vesszejével
Szíven legyintettél.

Távolodó parton
Elhunyt a kolomp is
Dermedt sima habon
Megállott a komp is.
Túl a Jordán folyón
Hagyul a Libanon
Jeruzsálem vára
Csillagölbe süpped
Teljes éjszakába.

Megállott a komp is
Mégis szállva szálllok
Kezed kötelékén
Libanonon járok.
Minden földi utat
Elöl ölelése
Jeruzsálem várát
A lelkembe vésed.

Felkél az, ki gyászol
Mert a kebled jászol
Napkeleti bölcsek
Sírva térdepelnek
Ha hajammal játszol.
Balzsam tenyerembe
Öröm a szívembe
Ő, ki eljött értem
Kiben révbe tértem
Jézus a révészem:
Ő békélt ölembe.

Én édes szerelmem
Utolsó révészem
Sose vessz el nékem,
Ne bocsáss el Jézus.

A vád litániája

Jézus Isten fia
Gyermeki bölcs
Csudányi gyermek!
Mert nem szeretted a szerelmet
Kereszted néma ölelésén
Mennymagvas gyümölcs senyved el,
Véred sebbel vert rózsát termett.

Jézus Atyánk fia
Roncsolt testvéri test!
Reánk vetett szemed aszott kóróra lát
Mert megtagadtad a szerelmet
Barázdánkra árnyad borút vet
Ölünk csúfolt rögébe
Nem szórtál ibolyát.

Jézus Szűznek fia
Emberi sorsba
Gubózott mennyei pille!
Mert nem viselted a szerelmet
Szűz voltod minket bűnnel vert meg!
Mert te tiszta valál
Testvérid tompa testén
Vétek pecsétje ég!
S mert nem ébredtél soha asszony karján
Rég elhangzott ígéret meddő ugarján
Még jár a halál.

Jézus Idők fia
Öröklét jegygyűrűje
Múló kezünkön!
Jézus hangos sirámmal sírom feléd
Elfeledted földed felét:
S hidd el mennyei kedves
Ha szíved irgalmas csókra sohase váltod
Meg nem váltott Magdolnádat, a földet
- Lábadra omló arany kalásza díszében
Hiába előmlő olajos kancsó a szíve -
Magdolnád elvetetted.

Jézus mennynek fia
Sugaras bölcső
Álmoknak öble
Kegyelemzápor!
Hidd el mennyei kedves
Utad hiába tetted ha nem térsz vissza még
Ha nem hajolsz le hozzám
Vad tavaszodhoz.

Mert mártiromod rideg fáját
Ölelnem nem elég!
Nekem Jézus ajaka kell.
Láss engem! Részeg vagyok véred borától
Részeg bíborló rügylepel
Egekbe nyíló szöges kereszted sudárát
Nászos kehellyel lepem el.

Jézus ember fia
Számadó pásztor
Számvevő gazda!
Hidd el veszendőbe ejted áldozatodnak árát
Ha nem térsz vissza hozzám
Szomjas ünödhöz
Ki könnyed harmatától nyomodra csalattam
S mert ajakadról hullott
Azért legelem szavad virágát
S utánad szaladtam
Mert édes a párád
S íme tövis a pázsit alattam.

Jézus asszonyi méhnek áldott gyümölcse
Égi kerítő
Mennyei kedves!
Utad hiába tetted
Ha nem térsz vissza hozzám Testvéri Szerető
Te szolgálódhoz hozzám:
Ki test vagyok és asszony
Hét mennyed fátyolán át
Tükrös szemedbe látó
Mohó öröm-hívó.

Jézus, Remény fia
Mennyekbe szökkent földi virágszál
Drága ígéret!
Utad hiába tetted
Ha térőn nem borulsz rám
Rám, aki hordozott
Hívó karok dalával
Isten dermedt öléből
Életre oldozott.

Jézus, Mária fia
Magdolna vágya
Jegyese asszonyi kinnak!
Utad hiába tetted
Ha térőn nem borulsz rám
Énrám a buja földre
Kibe magod vetetted
Énrám a termő öltre
Kibe magad vetetted

Te ki fiam valál -
Ölelésünk beteljen
Meder habot tereljen
Hullám medrére leljen
Már kérdeni se kelljen
Áldott kéj megfeleljen
Az év nyárral teljen
Mennybolt üdvöt tejeljen
Örök örömbe keljen
Születés és halál -
Mert úgy hal a halál
Ha anyjára a testre
Megtérő szerelemben
A Lélek rátalál.
Új angyali üdvözlétül
Minden öl terhe üdvözül
Zúgnak a szívharangok
Daloló vér a hangjok
Ámen.

Miatyánk

Jézus kegyesem
Egy imát rendeltél nekünk
Hogy véle éljünk -
De Miatyánkod mennybe szökő sudarát
Sokféle folyondárral leveledzük.
Én is lombos szavak közt késem:
De ne vesd el mégsem hebegésem
Kertedben ültess el
Bár kétely hervad rajta
És lázadás lázával
Pirul szírom-ajka.
Ha mennyedbe bocsátod
Vad imámat
Meglátod:
A gyökér fanyar szerelme
Kanyargó útját megírván
- Mert Hozzád érkezett -
Édes gyümölcsöt terem.
S bűneimet melyekkel harmatoztam
Leissa rólam sugár fehér kezéd.

MIATYÁNK, KI VAGY A MENNYEKBEN

Öblös éhünk nógat Téged
Patakodon szomjunk béget.
Sokan vagyunk, kik kerítünk
Mert a kertünk Te vagy nekünk.
Látom szülém, meg testvérem
Kikkel nyíltunk azon véren
Látom szerelmes társam
Kit adatott csókkal játsznom
Látom gazdám és cselédem
Ellenük tett sok nagy vétkem
Szomszédaim közel népét
Magam távol, tükrös képét:
Közös termésünk terítjük
Jövő házunk most kerítjük
Szülő anyánk is most szüljük,
Mikor szívünk keserüljük.
Egymáshoz mi mégsem érünk
De Hozzád közösen férünk.
Kis cselédim is ugrálnak
Ruhám szélénél cibálnak
Ha kezemtől ételt lesnek
Hidd el, Tégedet keresnek
Mert gyümölcsben, lágy kalácsban

Feléd növesztő varázs van.
Szelíd barmok szagos réten
Szomjas szemök néz setéten
Tompá vágyás üli őket
Fű közt Téged keresőket.
Kancák viaskodó násza
Ten riadt véred fohásza.
Játszi rügynek piroszlása
Útját nehéz lomb közt ássa
Keskeny testét Feléd nyújtja
Bóbitásan szökken kukkra.
Gyümölcs leve, fürtök cukra
Kasok méze, keblek teje
Boros kelyhek rőt teteje
Tudom, mind kezédbe cseppen.
Néma halak Feléd buknak
Mert a habok Hozzád futnak.
Szelek szárnyas létre kelnek
Énekelnek hazaszállván
Hozzád hajlik a szivárvány
Porszemek is gyülekeznek
Feléd csúccsá emelkednek.
Mert Te ébredsz alvó népen
Te szólítasz igaz néven
Helyünk helyét Te rendeled
Ösvényünk célba tereled
Véletlenünk virág rajtad
Gyengeségünk Te akartad
Tenyereddel Te takartad
Melegedtől magba menjen
Néked szent szemet szemeljen...
Mi Atyánk, ki vagy a mennyben.

SZENDELTESSÉK MEG A TE NEVED

Bennem és mindenekben
Csírában, fűben, fában
Pötty verebekben, néma ebekben
Csonka és fáradt emberszájban
Kit nem itat lánggal neved
S immár szomjun elszárad.
Ott is, hol árad a bánat
Ott is legyen
Ki keljen Utánad
Sorsa máglyáján énekeljen.
És ha egy hősöd kél
Úgy ezer is támad:
S benne mindenek szíve feltámad.
S vigyázz Atyám
El ne vetéljen az asszony

Sem a borjas tehén
Sem a férfiak útja
S a szegény ordas hazaérjen.
S atyám, nézz rám
Itt vagyok én
S vággyal foglak
Mely bennem marasszon.
Szenteld meg, Szerelmem
S furcsa szemérmem
Mellyel örökön
El kell terelnem magamtól
A békét
S teljesülések mennyei kékjét.
Szenteld meg
Szívós vitámat
S ha eszünk és isszuk a bort
Kezünk repesve szeljen karaját
Belőled Atyám,
Mert Te vagy a bor, a kenyér
De Te vagy a szelő tenyér is
És a száj és a szem és az éhség.
Sose gyötörjön kétség:
Magunkba látó
Szemünk derüljön
Mert megváltó
Mennyed bennünk területén.
Atyám, add, ha ázunk és fázunk
Bátor és könnyű tollut rázzunk
Mint kis kacsáid
Nyári záporodban.
S leljünk magunkra
Áldott porodban
S Tüzedre borodban,
Küldj meleget magunkra
Te, ki nem hagysz magunkra
S összefonod koszorús
Játékra gyerekek kis kacsóit
S egymáshoz fonod
Borúsra, dúsra, fényesre
Az évek édes hóit
Koszorús termés kincseivel.
Az embert vállával
S a nőt csecseivel
Is egybefonod
Keserves kegybe
Kínos szomjú bilincseivel...
Mert ha keltettél és kötöttél
S lelkedből belénk töltöttél
Úgy mondom Néked és kényszerítlek

Békédbe jajjal verek éket
S erővel magamra terítlek!
Szánj és becsülj mindeneket
Kik Benned élünk,
Mert létre Te létedből szítasz
Mert elveszítsz, ha elveszítlek
S Magad sajogsz, ha eltaszítasz.
Ha rám borul a bűnbozót
Úgy én bennem Téged alá
Bús botorul a könny, a láz
S ha Tőled el kell mennem
Tenfiad szakad ki belőled
S ha nem tudok Felőled
Vakságba Te hullsz bennem.
Te Egy, Örök, Derűs, Erős,
Ha elbukok, ha eltörök
Úgy őt ölöd
Ki lehetett volna hősőd
Kit láttál volna, boldog áldozót
Lábad zsámolyánál, boránál kelyheidnek
Kiben örvidenek öled.
Ezért Atyám
Szenteltessék meg bennünk a Te neved.

JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD

Partja élénkbe ússzon
Útja felénk kerüljön
Mert fogytán indulásunk.

Jöjjön el a Te országod
Mert idegen az otthon
Félelmese a falvak
A városok félnek.

Jöjjön el a Te országod
Mert fiókák kifordulnak
Kisderek is pusztulnak
Megtalan az erdő.

Jöjjön el a Te országod,
Mert ráolvasni feledünk
Imánknak hegye tompa
Bizalmunk nem kél.

Jöjjön el a Te országod
Mert gyermekek riadnak
Kályhakuckóba bújva
Komoran lesnek Feléd.

Jöjjön el a Te országod
Jöjjön el a Te országod

Jöjjön már el a Te országod
Mert mire várjunk.

Jöjjön el a Te országod
Mert hely kell a kalásznak
Melyen magasba szökjön
Melyről kezedbe szökjön.

Jöjjön el a Te országod
Mert elvérzik a bárány
Oly legelőt epedve
Melyen nem öl füvet.

Jöjjön el a Te országod
Mert emberek és pengék
Az aratás hevéből
Hideg keresztre sírnak.

Jöjjön el a Te országod
Mert bitófákat nyújtunk
Tefeléd szűz magasba
Hogy valami elérjen.

Jöjjön el a Te országod
Koporsó kemény testem
Kopogtat rajta lelkem
Ki nem bír halni már.

Jöjjön el a Te országod
A lélek kebelemben
Megérett és megébredt
De nem tud megszületni.

Jöjjön el a Te országod
Jöjjön el a Te országod
Jöjjön már el a Te országod
Fiad fuldoklik bennem.

LEGYEN MEG A TE AKARATOD

- Vallom -

De már is tétozva vár és ver szívem,
Jehova.
Mert hova kell tennem a szám, a szó, a talpam
Azt se mondom.
Boldog szent bolondod kevés szakad
A föld köteléből
Ki előmlő vére piros levéből
Mártirhalál sajkáján Hozzád hazatalál.
Kétkedve kell lesnem, hív-e az édes Úr?
Tur kezem a rögben, túl szemem az éjben
Kínom a kéjben
Örvény a testem, mélységbe estem
Mikor emelt fővel kerestem

Hol van a Seregek Ura, az Úr!
Ha Feléd-indulásra gerjeszt bús szerelmem
Érzem eltolsz... Ellenedre kell Elibéd mennem,
Idegen ellen köröttem a táj
Adonáj!
Búbáj se hoz már hirt Terólad titkos jelekkel
Nem zúgsz a szélllel, nem szállsz madárral
Szóló kövekbe néma Neved se róva
Jehova.
S óvakodnom kell hogy el ne lopjon Tőled
Az alkonyi táj - szája van a földnek - elnyel Előled.
A zöldnek mélyén piros tüzek égnek
S elkanyarodik Tőled hídja is
A szivárványnak
Teremtő!
Nemtője se vagy már, nevelő atyja sem fiadnak
S ha kürtjeid riadnak értetlen állunk
Ha Rád látunk kövé válunk
Lelked nincs már nálunk
Őseim Atyja.
Fattyú vagyok tán a régi törzs fáján
Hogy lemetsztél Magadról?
Mért hogy Jákob boldog létráján
Álomban sem szabad hágnom Feléd?
Néked ma ember fiának kudarca kell,
Hogy fennen ragyoghasson arcod el?!
Ha erős az ember... talán ma gyenge az Isten?
S sorsom minden véres cafatját
Azért kell kicsavarnom kezedből
Ha küzdök véled
Élet:
Mert úgy véled, testedet testem izmain edzheted Urrá?
Rád nem ösmerek senki szemében
Lucifer alszik a búza szemében
Az éhség... és nem a béke.
S ha látni merek látom:
Nem a Tied a földnek népe
A föld nem zsámolya lábaidnak
Isten.
Itt lenn nem lellek: de tisztaságom
Sekély fővényén sem rejtezel
Bűneim mélyén kell kutassak Érted.
Ha szívem sérted jajom nem érted,
Uram.
Úgy van: kiragadnak kezeid rended arany köteléből
Homlokod dühödt erei homlokomon dagadnak.
Úgy van: azt akarod, bűnbe essem.
Neved elvessem: hogy ember teremjen a szemből
Szavad nevessem: hogy sarlód méltán vágjon

Egy-utad feledjem: hogy elkeveredjen lelkem
Minden utad porával.
Úgy van azt akarod: lázadás lángján égjek Beléd,
Mert tudod: kereszten szüli az ember szent fiadat
Ki egedbe jajjal hasít és Ellenedre teljesít
Atyám!
Ma még: elvetsz engem
Hogy holnap már megváltsalak.
Lázadó Messiásod öledbe kárhozom
Hozom szívem - lássad - boldog adás lehet a bűn is.
Kárhozzam el ha úgy akarod -
De legyen meg általam
A Te akaratod!

MINT A MENNYBEN, ÚGY A FÖLDÖN IS

Sok csudák rejtve pihegnek
S énreám várnak.
Én költsem őket lét melegére
Látások szerelmével
Vágynak köldökzsinórján
Én, én, Isten edénye.

Rávetem magam a földre:

„Ó édesded föld
Gondomba rendelt
Ősi örök csecsemő
Hatalmas tehetetlen,
Ölbeli óriás,
Én parancsoló gyámoltam
Nyissad ki tér szemed
S tükrözd a mennyet!
Tükrözz titkos csudákat
Rejtős, égi csudákat
Földi tükörben.”

Jaj, jaj, hiába, hiába

Vak a föld -

Nem tükrözik égi csodákat
Míg tisztára nem mos
Megcsúfolt tükrot
Csókok tisztító, ittas vizével
Asszonyi ajkam.

Csókkal mosom le
Tisztító csókkal
Csúfját a földi tükörnek;
Csókkal a férfi vétkes vérét
Csókkal csöpp újszülöttek
Gyengeségbe keverten
Ártatlan talpát,

Csókkal a vajúdó
Torz mosolyát.
Csókolom a sárban foganó
Párházba szakadt fákat
S a kérő szemű állatot
A falásra mohót is,
S testemnek testét
A földet.

Kinyitja szemét a föld:
„Immáron ölbeli óriás
Örök csecsemő
Ki bölcső és kisdéd vagy egyben
Gyökér és gyümölcs
Csókommal tisztára ápolt föld
Tükrözd a mennyet.”

De jaj, hiába, hiába,
Üres a menny
Mert alatta üres a föld.
Szomjazó tükröt hiába inna szemével:
Jaj üres a föld mert felette
Üres a menny.

Asszonyi társak, segítők
Híva hívlak!
Ha szomjas a föld és felette meddő a menny
Csecsemő jajját ki csucsugassa tejével?
Itt csudát csak a koldus vágy terem
Mert sejtő keble éhség rendjén duzzad.
Asszonyi társak, segítők, híva hívlak.
Ránk vár a föld és bizony ránk vár az ég is
Mi vagyunk a vágy.
Szerelmünk karját fonjuk kosáros körbe
S körünkben való-kenyérre dagad
A kerek világ.

Asszonyi társak, segítők
Dalolva hajoljunk magunkra,
Serkentsük létre ölünk
Bölcsős öröméből
A méhünkben alvót,
A Kisdédet
Őt, az Egyet
Mindenikünk Egyet
Isten fiát.
Isten született a földön
S égi atyjához kiált.

A mennyből derülvén
Atyját nemlétből kiváltó
Meváltó fiára lát
A megváltott Isten.
Asszonyok, alás cselédek
Ujjongjunk itt lenn:
Isteni rózsát nyitott a földi tövis
Mert fiunk született, Isten -
Isten tükröződik
Miképpen a mennyben, úgy a földön is.

A MI MINDENNAPI KENYERÜNKET

Add meg minekünk ma...
Hisz mennyed madara is
Csak úgy csattog lelket Feléd
Ha szemet lelt.
Leheletünk úgy tiszta
Ha ízes ételt ettünk.
Kerek napod fénylő felét
Templommá úgy boltozza tettünk
Ha ránk a bársony éj
Csillagemplőiből csókot tejel.
Mikor kicsink bölcsője
Benn a meghitt szobában ring
Úgy bátrabb hit kering erünkben
S ha kertjeinkben busás szüret érik
Táltos hallású ittas költők mérik
Dús emberöltők csobogó levét
Formás edénybe.
Akkor rokonmosollyal
Ifjak és lányok
Víg táncot lépnek
Néked pirulnak
Rózsát meg csokrot Néked tépnek
Öveik Érted hullnak,
Édes örömben Neved dalolják.
Ha el nem tolják szolgálád kérő kezünket
Mennyedbe nyúlunk
Mert tudjuk: Te vagy felettünk.
S ugye sose feledtünk hívni Téged
Mi asszonyok, áldott gyermekágyon.
Mert teljesedésbe váltott földi vágyon
Nő lelkünk erőssé,
Mikor korai sírt ásol, bizony vermet ásol Magadnak
Mert egekbe csak teljes tolluval suhogó szárnyak ragadnak
Csak tengermély kéj habjai dagadnak Feléd
Hűteni térded.
Mert testet kell vetni, hogy lelket arassál Isten

Mert hiába kérded a lelket tőlünk
Ha kenyérül nekünk itt lenn Magad nem adtad.
Mivé lennél Te Isten, ha embered veszni hagynád -
Magtalan Atya, kinek szemében élnél?
Áttetszőbb volnál a víznél, kóborabb volnál a szélnél
Mert szerelmünk karja öleli párád tömörre,
Himnuszaink verik csengő szóba parancsod,
Mennyország várát roppant felhők alá feszített
Hitünk szálfái támogatják!
Tulteli szivünk cseppnyi csordulása
Táplálja óceánná Istenünket!
Oltárodon terített lakoma
Vár Rád Uram:
Testünk kenyered, lelkünk szád bora
Ne szégyellj Isten, mi unszolunk Téged
Csillapíts vélünk teremő éhséget
Bizalmunk forrjon, részegüljünk benne
Mintha már Isten s ember egy test lenne!
Adva és kapva fogj Magadhoz minket -
Add meg közösségünk Úrasztalán
Minekünk a mi mindennapi kenyerünket!

BOCSÁSD MEG A MI VÉTKEINKET

Miképpen mi is megbocsájtunk
Az ellenünk vétőknek...
Ne úgy Atyám:
Mert lásd őket és láss minket
Ha csók-sebet vert
Tört vetünk a nőnek
S mérget a vállas férfiaknak,
S akik jóllaknak
Az éhes irigyre uszítanak ebet,
Nevet a szolga ha ura vérzik.
Érzi az állat is
Keserű lehünk szelét,
Elénk nem fut de elkerül
Emberül ösmer
Fogát feni ránk:
Mert gyilkos az őszünk.
A nádas is süpped alattunk
Mert léptünk gyenge fűvet tör
S mert rózsát téptünk,
Nőtt a tövis
Testünk töve is
Örökkön termi a bűnök rendjét
El nem bocsájt.
Mért engeded mindezt Uram?
Hiszen gonoszul úgy vét fiad

Ha szád szavától riad lét dühére!
Ha bűnt keresünk
Téged érjen kezünk
Mert benned vétkezünk -
S mert tetteink Rajtad nőnek,
Te bocsáss meg az ellenünk vétőknek,
S nekünk is ha Ellened vétünk.
S ha kitől kenyeret kérünk
Kővel fizetjük
Testvérünk jussát:
Te állj helyt értünk,
Hisz bővelkedik a csűröd áldott jóval.
Mi hiszünk Téged, szívedbe látunk
Mert sejtjük hogy szenvedsz felettünk.
Lásd le kell venned a fiadzó átkot rólunk
S menteni minket:
Miként mi Néked megbocsájtjuk, hogy lettünk,
Bocsásd meg a mi vétkeinket.

NE VIGY BENNÜNKET A KÍSÉRTETBE

Szamária kútjával:

Mert vándor szomju útjával

Kell keríteni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe

Közelséged szelével:

Mert kunyhók szűkös tűzhelyével

Kell melengetni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe

Liliomaid mezével:

Mert mélynyomú munkánk izzadt kezével

Kell szántani a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe

Szüzességed vizével:

Mert párzó testek párologó ízével

Kell öntözni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe

Békességed borával:

Mert tártszemű támadók táborával

Kell riogatni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe

Megadásod mézével:

Mert ébresztő éhségek vészével

Kell korbácsolni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe
Hited szálló szavával:
Mert lehullott álmok zord avarával
Kell trágyázni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe,
Szerelmed ürmösével:
Mert koldus örömök ürmével
Kell itatni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe
Az olajfák hegyével:
Mert vak töreink vad hegyével
Kell védeni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe
Kereszted mámorával:
Mert győzelmünk vérestorkú torával
Kell megülni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe
Feltámadásod kenyerével:
Mert megtöretett testünk tetemével
Kell táplálni a földet.

Ne vigy bennünket a kísértetbe
Üdvösségünk mérgével:
Mert vakmerő kárhozatunk kérgével
Kell páncélozni a földet.

Mert meg kell adni a földnek
Azt mi övé: magunkat
És meg kell adni magunknak
Őt ki miénk lett: Téged.

Földi házba lépteid kísérnek be,
De a halállal
- Kit életünk ormán roskadó vállunk vállal -
Ne vigy bennünket a kísértetbe.

DE SZABADÍTS MEG A GONOSZTÓL
Tőle kit helyetted helyeztem el a mennybe.
Én mennybe emeltem s ő elhagyott engem a földön.
Neve: Jehova.

De szabadíts meg a gonosztól: kegyetlen kegyestől
Kit tudva magamról tövissé keltek Benned.
Szeges keresztre ölel saját karommal.
Neve: a Krisztus.

De szabadíts meg a gonosztól
Ki Éden kertjét szíven szúrtam tudással,
Mennyed békés boltjára dúltam úri dühöm.
Nevem: az Ember.

Mert én vagyok ki száz szilánkra törtem
Egyetlen tükrét Magadba látó szemednek,
Múló nemekre téptem tökélyét szent tetemednek,
Szűk szókkal szaggattam szügyét védtelen végtelenednek,

Ajkam nevei száz Istent elleni vetemedtek
Ellenedre Névtelen Isten: de kelj fel,
Énemet rejtve alaktalan-ölbe ölelj fel,
Szabadíts meg a gonosztól.

Énemet sejtve teremő öledben lelj fel:
Pihenj felettem s én derengjek Benned
Első kristálya zajló tengerednek,
Szent nevednek, kiből mindennek osztol!
De különégünk bűnét vedd le rólunk
Szabadíts meg a gonosztól.

Mi Atyánk vagy, ki nemzettél
Szentelj meg köteles szeretetteddel.
Jövendő képed bennünk ébred
Legyen bár bűnös az akaratunk
Úgy mint Te vélünk, mi Véled vagyunk viselősök.
Add Magadat minekünk, mert Te is bennünk teljesülsz
És megbocsájtjuk Néked számkivetésünket
Miképen Te is megbocsájtod, hogy Ellened vétünk.
Ne vigy kísértetbe a halállal
De szabadítsd fel különégünk zárát
Mert mibennünk Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség
Most és mindörökké

Ámen.

Köd előttem, köd utánam

1923-1965

1923-1930

*Hej nem elég óperenciás a nemek szakadéka
hogy átkelve rajta királyfiakra bukjunk.
Messzebb kell mennünk sokkalta messzebb
nyárfatörzsön, őz-szemen és ebcsaholáson is át
kalász lándzsáján, kúphegyek kék kásaködén keresztül
és senki se tudja, hogy ott mire találunk.*

„Árdeli hold”

Homlokomon a felkelő napnak kereke ég
de szívemben árdeli szép hold kísértene még...
Messze menyegzős völgyek járulnak elém,
magános jajszó mennybe meredt jegenyén!
Ott bölcs tehenek estenden elrendelt jászolra lelnek,
aklok hívó szavára táltos bögéssel felelnek,
szarvuk messze világít a viola völgy süvegén,
duzzadó tőgyükből csordul illatos holdbeli fény.
Ott szent állatok nőnek: bikák, üszők, jelentős nemekkel,
kuporgón leselkednek kunyhók égő pisle szemekkel,
párállnak a halmok hajlási ízes szederszemekkel
s szénaszaggal, szerte szisszenővel, remekkel.
Túlhan a falun, a halmon, a lapuló gáton,
harmatcseppek himbálnak gyenge aranyspagáton,
a mennybéli ibolya-bársony ott sepi a földet,
a drágát, a meleget, a maggal szeretkező zöldet.
Galambok sírnak, édes és véres csőrük között
a sebzett égbolt pirosuló vére kiütközött.
Augusztus - a gólyák lobogó szárnya kereket old
s rajzó rajukra kereken, mereven üt rá a hold,
lebeg a tollak, villan a hosszú csőrök hegyén
s lándzsák felelnek a hajlongó puha füvek helyén.
Árdeli szép hold ott látott meg engem, szüzecskét, szegényt,
látta, hogy tizenkét évvel akkor láttam először legényt.
Látta, hogy láttam, látta, hogy néztem, látta, hogy láttak,
felettünk hiába fonódtak összefogódó lúcfenyő fekete ágak
- hej lúcfenyő, Luca-nap, Lucifer, régi regék -
a hold körül csillagverejték-kiverte az ég.
Homlokomon is kigyulladt az árdeli hold,
keblemben a lélek, a lenge, a lányos, kiholt,
csillagot izzadtam, fekete lombbal vertem a mellem,
lihegő szájból illanó éveket kellett lehelnem,
csomóba csapzott köröttem a rozsdás rózsalevél,
hajlongtam, himbáltam, rázott az éjjeli szél.
A juhari karról korai varjú károg felém
s íme, elmúló gyenge napoknak szűz örömét feledém:
templom - virágvasárnap - rózsás processzió -
őszök - őzek és erdők - tűzhely - zörgő dió -
fehérlettek az utak, felettem az égbolt mély fekete,
forgott köröttem a gesztenyefának kövér kereke,
gyerepad - bábu - képeskönyv - kis ezüstpohár -
jaj menni kéne! Édesanyám már aludni vár!
Károg a varjú: „korai kislány csókja sohase jó”.
- Ajtók meg falak, sikamló surló hús folyosó -
már ablakon csendül csillagos éjjel, csalóka csend,
már hűtik a testem csöbrök és csokrok, fehér vánkoso, csalóka rend,

altatják a kislányt, a rémült, révült szegényt,
ki csókkal és bókkal, keblébe mártott nehéz vágykarókkal,
éjjel holdfényvel, tizenkét évvel, először látott legényt...

Ma homlokomon a delelő napnak fénye ragyog,
de szívemben árdeli holddal megvert vagyok!

Rémület

Elsőfű fiatal csikó
lépdél virágos réteken
akár a lányka kényesen
lép át kacér kis vétkeken.
Tompóra felett göndör fűtöt
épp most hányt a buja akác
az orgona is orgonál
nászos határ amerre látsz.
A busa fejű kis csikó
szeme felszipantja a rétet
szomjas tekintete latolja
a szétterített legelőket
orrcimpája remegve csalja
ide a messzi égi kéket.
Dajkája emlőjét feledve
szimatolja mi jó van itt?
Elrúgja vékony lábait
testében ősi füvek nedve
buzog fel, nyújtózik, örül
habozva kering még kicsit
kövérhasú kancák körül.
Felágaskodik hirtelen
övé a vágytelt végtelen.
De mi történt? Megtorpan, reszket
s mint aki drága kincset vesztett
most veszi észre... keble dobban
remegve áll a felvert porban
dehogya mozdulna többet el
feszült inakkal vesztegel.
Most riadt meg először életében
a halál fürdik téveteg szemében.
Fellegek árnya vagy akácfa ága
szórta a rémet boldog iramára:
itt van s áthághatatlan nagyra nőtt!
Ezentúl mindig látni fogja Őt.

Asszonydalok

1

Emberi harcotokhoz minek lenne szavam!
Borul és kenyérül osztottam el magam.
Árnyékomba ti seregestől fértek,
hazataláltok ahogy hozzám értek.

Morzsára aprítom a kedvem teljét
belőle minden mohó bögybe teljék!
Mint fecske tapasztgatja gyenge fészket
véremmel fódok sorsok repedését.

Mit akartok hát, mihez értsek máshoz?
Csengő koccintás kell az áldomáshoz
s ha nem is küzdök szilaj csatatéren
minden késetek a keblembé kérem.

Ököltre mentek, dulakodtok?
Mi mást tehetnék: az ölembe kaplak
arra hajlok rá akit éppen vernek
az elaluvók mind hozzám hevernek.

2

Vad harcaitok semmisek előttem!
A szőlőtőke terebélyé nőtten
érzi, hogy lengedez rajt sok levél
mind rajta termett s zöld vérével él.

Búvóhelyei kapzsi szélnek napnak,
sűrű lombok susognak, összekapnak.
Hanem a gyökér gondja más egészen:
a föld tejét issza teremni készen.

Szolgáló szeretőből magasztallak fiamnak
tápláló dús tejemmel apát termek magamnak
apát termek magamnak, új Istent a világnak,
ezernyi kósza hímport ezernyi várt virágnak.

Kótyagos fürtök szőlőkertnek tőin
mind fiaim vagytok meg szeretőim!
Ölembe rejtve minden unokátok,
nem értek - érlellek s mosolygok rátok.

S ki ért meg engem? Némbert az ért csupán
ki almát szed az élő almafán,
szólást a szőlőn, csengést a barackon
az emberajkak csókja kell fakasszon.

Ki érint, ért - ki édesít, megérlel,
ki megráz és ki felemel: az ér el.
Érteni engem hiába akarnál,
ölelő kar a szónál s az öl bölcsőbb a karnál.

Ember, te kósza szellő, szellő a biztos ágon
kicsinyke szemnyi hímpor óriás örök virágon
te akkor teljesülő ha belém múlni készen
véreddel töltöd vérem és betöltesz egészen.

Akkor képedet hordom és alakod kiváltom
ajakká válott testtel a te neved kiáltom,
akkor hordozlak téged, akkor szolgállok téged
boldog bölcsőd és kerted és biztos menedéked.

Nóta

Itt is voltam ott is voltam
bő kehelyből bút bomoltam
rített rigókkal fájt danoltam
vadludakkal vándoroltam
kéz a kézben kóboroltam
csókpatakkal elomoltam
gátot, gátlást káromoltam
mindig szeretőmé voltam.

Szómat más szavába tűztem
estéim csokorba fűztem
hervadjanak csillagtűzben
minden szerelemből szűzen
térő szívem máshoz üztem.

...Most este van hűvös este
párolog a kertek teste
s ki mindig párját kereste
páratlanul leszen este.
Esik esik fellegekből
nehéz könnyű lágy egekből
hullik-hullik diófáról
őszai áldás bús ágáról
szakad-szakad emberkarból
kis égfalat vad viharból...
Leválnak a jóistenről
mint az álmos fáradt gyerek
ajka biggyed anyamellről.

Tavaszelő

Kis bimbó bontja szárnyait
s mint ha valakit várna itt
kitaszítja kócos fejét:
már kankalint virít a rét.

A sárgacsőrű fecskefi
fészke szélére lépne ki,
szárnyán még lágy pehely lobog,
kis szíve kíváncsin dobog.

Göndör bárány bég az akolban,
keresi, anyja csecse hol van.
Hosszat kortyint ha megtalálta,
kéjesen görbed puha háta.

Gyékénybölcsőben kis gyerek
langyos pelenkán hentereg,
rózsás talpát nyújtja az égnek
mint angyalkák, kik kékre lépnek.

A föld friss sugár tejét issza.
Dedó világ ez, játszi, tiszta!
A lágy sár is azért vagyon
ha elesel, ne sírj nagyon.

...Mindennek ma még híre sincsen.
Kezem ott fagy a rézkilincsen,
leheletem párálni látom,
vad szél kapdossa el kabátom.

S mégis ott lenn a föld ölében
varázsos bába-kemencében
pirítják új tavasz csodáit
s táltos vérem lelát odáig.

Ó vér, bölcsebb vagy, mint a lélek!
Mert a halál telétől félek,
s ha kókadnak a szenvedélyek,
feledem, hogy örökké élek.

A földnek szívéig lelátok,
de jaj, elér az emberátok:
a szívem mélyéig soha!
S mint akit gonosz mostoha

üldöz el a szülői háztól,
úgy rettegek az elmulástól.
Ott nincs, aki ölébe zárna...
Boldog a test. A lélek árva.

Körforgás

Mélyen felsóhajtok:
a mély partra vágyom,
hol aranyat szórón
az ökörfarkkóró
meredezik hetykén.
Az ösvényt kívánom,
amelynek szegélyén
veresbarna búza
kalászat lehúzza.
Leginkább akarnám:
olyan kicsi legyek,
kalász eltakarjon,
csiklandós bajszával
a tarkómba marjon.
Keskeny ösvény széltét
kitárt karral mérjem,
az ökörfarkkórót csakis
lábujjhegyre
ágaskodva érjem.
Előttem tenyérsyi
lepkék röpködjének,
szúnyogok mint fecskék
oly nagyok legyenek.
Ha vándor ember jó
hágjon által rajtam,
ha szekér jó, bújjak
meg az ülésaljban,
vagy a saroglyába
vetett párnahajban,
vagy még jobb: útszélre
vetett dinnyehajban.
Útilapulevél
hátamra boruljon,
bika meg ne lásson,
fölöttem elfújjon,
boci óvatosan oldalvást kitérjen,
fűvel le ne tépjen;
kotlós engem féltsen,
tollával terítsen,
gyáva nyúl a sáncon
rám se hederítsen.
Ringassam magamat
könnyű eszterláncon
mulassak óriás
vízibékák táncán.

Mulátásom közben
kapjon fel a gólya
szálljon szürkületben
velem a kék tóra,
aludjam ki magam,
pihenjek meg benne...
De mielőtt csorda
itatóra menne,
virág csajkájába
friss harmatot venne:
vigyen virradóra
kelepelő gólya
vissza az anyámhoz!
Üzenje meg már most:
készítse a vánkost,
édes tejet, csókot,
testvér ágya alatt
kihúzó fiókot.
Ne mondja, hogy nem hív,
mert én úgyis megyek:
nem bírok kedvemmel,
nem győzöm bevárni,
újra elkezdhessem
kedves életemet!

Szarkaláb

Elhímeztem és elhámoztam,
magammal ritkán találkoztam,
de másokkal még nagy ritkábban,
sok buborék-szó termett számban.

Emlékszem: egyszer kicsiny voltam,
sárból pogácsát dagasztottam
beletűztem egy szarkalábot,
sárpogácsa kastélyá válott.

Játékbábum kuckóba löktem,
szemrehányón mondta mögöttem:
„Kár bántani a szegény embert.”
Akkor sírtam egy igaz tengert.

Szép tarka csízmadarat kaptam,
csókoltam amíg megfojtottam.
Utána két napig nem ettem.
Soha többé így nem szerettem.

Emlékszem rá, fiatal voltam,
laktam virágkehelyben s holdban,
de nem fértem el egyikben sem,
eltévedtem és hazatértem.

Apám, anyám rútul megcsaltak,
két szemem láttára meghaltak.
Szeretőim gonoszat tettek:
elmúltak, amint nem szerettek.

Versenyfutó, ki befut késve,
fűrész, ki szívét rakja présbe,
késvető vagyok, kinek kése
magát önnön húsába véste.

Így pergett le sorra sok évem,
amit tanultam, megismétlem,
megismétlem, de egyre rosszabb
időm rövidebb, napom hosszabb.

Kígyóként bőröm levedlettem,
valami rontás járt felettem.
Emlékszem rá: megöregedtem,
elfeledem, hogy miért tettem.

S most itt ülök ismét a földön,
időm sárpogácsákra költöm,
beletűzők egy szarkalábat:
váljék kastélyá, arra várok.

De a világon varázslat van,
egy szarkaláb nem esik latba,
minden megmarad mozdulatlan,
dermedt dolgok fakuló napban.

Csak az a test, amelyben laktam
mutatkozik meg más alakban.
Holnap magam is földdé válok,
s belém tűznek egy szarkalábot.

Szeretés

Kisdéd világom, vágyom kék szemed elé
mert kék szemed nagyon nagy,
minden horizont benne fürdik.
S bebarangolt ifjúságom
két tenyeredbe vágyik beférni egészen
mert minden amit álmodtam
úgy játszik ott, mint gyermek a dedóban.
Ajkad... odáig el sem érek!
Soha a piros égi gyümölcsig nem jutok el,
szemem fennakad arany pillád rácsán,
ujjam hús ujjaid pálma-kertjében.
Kedvesem, messzi fénylesz buja rögömtől,
tavaszi nap Te!
Öreg gyerek vagyok már,
tudom, nem lehet megfogni a napot,
tudom, nem lehet belesétálni a szivárványba,
tudom, nem vagy szakasztott olyan, amilyennek látlak,
tudom, hogy nem szerethetsz úgy, mint én szeretlek.

Tanítóm

Te iskolám, adni tanító
tisztá szavú tiszta bőtüjű
kiskátém! Hogy világít piros szád
piros kerek pötty fehérszín arcon:
„gyer ide. Ide tett a csókod!”

Két kezed homlokomon
s szívem harmónikáján...
elfeledtem volt a dalt már
mit Éden óvodája ápolt belém
s lám tudom ismét.

Utam okát megmondod
ha kérdem tőled.
Ferdén jár tollam sorsom papírján?
Te kezem alá igazítod életünket
s rend van, édes!

Csak hozzád kell hordanom
tetteim limjét-lomját
(szeret a gyerek kincsért túrni tarka szemétben)
te csak megforgatod okos kezedben, amit találtam:
s válik belőle házacska, bábu
értelmes játék.
Amiből semmi se lett, megköszönöd nekem:
s íme ajándék.

Altató nóta

Künn március vad évszakán
tavasz sajkal az éj taván,
riadó felleg-karaván
üget a zúgó éjszakán.
Sírnak a felszakadt rügyek,
kedves, ne vess rájuk ügyet!
Te kedvesem, jer én babám
pihenj meg csókom vánkosán.

Bennem őszi derű dereng,
betelt mennybolt békén mereng,
dajkadalok danája leng,
anyai csók csengője cseng.
Itt fekszem búfeledten,
múltak csendje felettem.

Tavaszkok viharában
tékozoltam az ágam,
leráztam a virágom,
lombom a nyárba öltem,
meztelen várt gyümölcsöm
mézét szívedbe töltöm.

Mosolygó alma keblem
teneked melengettem,
szóló szőlő az ajkam
szádba szűrni akartam,
csengő barack a csókom
érleltem édes módon.

Díszem magamra öltöm
hogy rád hajolva költsem,
szüretemet ne vesd meg,
múlt fájdalmát kövesd meg,
pillantásom keresd meg.

Feledjük a tavaszt
véres bimbót fakaszt,
feledjük el magunkat
elkészt csillagunkat,
arányló földi ölbe
csitultan hullik már le
fellegek puha leple,
lágyan az őszi ágyban
pólyaruhával lep be.

Rádolvasás

Kék szemed két ikertő hímes felhők alatt,
aranyszín nyárfák viola árnyat vetnek a partra.
...Bolyongás útján, édes, kísérj el engem,
páros játszóhelyem halántékon bársony mezője.
...Hogy kislány voltam, örültem ébredni reggel,
ne hagyj el most sem, te drága, hívj magadhoz!
Kezed meztelen, mint hajdan a hajnali lombok.
Valaha szóval szóltak hozzám a fák.
...Válts meg galambom, csak néked szolgál a szó.
Öled az ifjú sarju, melyen sírva hevertem,
végtelen égen gomolygott felettünk a vágy.
...Válts ki, szűz alak, ki más adná meg áram?
Lábad lépdél, lelkem lendül nyomában,
ballagok szelíd szelindek ki senkit se bánt.
Ha nem szeretnél, tudd meg, nem kellene élnem.
Hangod messziről jön. Váltig nógattam a szellőt
mondja meg nékem, miért játszik hajamban.
Mondd meg hát párom, menyország merre van.
Te nevetsz rám kelyhek mámoros hevéből,
ne szólj meg drága, ha részegen hajlok feléd.

Szerelmes vers

Hiába, hiába mondom: „Lesznai Anna
több szerelmes verset nem ír”,
minden papír bűvölve titkos írással,
s ha örömmel vagy sírással rácsöppen kezem,
felgyullad rajta a te képed mása.
Néha haragszom hogy az egész mindenség
számomra egy csók gyűrűjébe szorult,
hisz valaha tágléptű, bátor vándor voltam,
utam mindenik fája más-más színnel borult rám.
De lám, sorsom seregei mind hozzád boldogultak,
mint a szentek kik az Úr arcát pillantva megvakultak.
Büntetés ez - vagy megváltó csoda,
nem tudom - de tudom, te viszel el oda
hová az egy-utam elküldetett.
Mert kezem és kezéd közt nincs hézag ha érintesz,
én mindig tudom mit akarsz ha intesz,
mert eleven élet, nem holt határ jár köztünk.
Két boldog meteor olyan édesded összeütköztünk
hogy egybeolvadván, helyreütöttük az ős bűnt,
az elszakadást.
Igaz - nem mást - csak szegény magunkat tüzeltük egybe,
de ki tudhassa, az ilyen kis szerelmi zsarátnok melegén
nem ége-e el egy nagy rőzse ősi átok!
S itt is, ott is, fűben, fában, csillagban, szívben
felcsillannak boldog barátok.

Búcsúztató

Nem ma, nem holnap, tán holnapután -
suta napokat számolok bután.
Hogy rámderültek a régi napok,
ágam közt dal és kék mennybolt lakott.

De bíbor nyárnak bús szüretje van.
Búcsúzon szállsz rám, kedves madaram,
száradó ágon szárnyad élni fél -
bolond nyarakon rideg tél ítél.

Erős az évad rendje: menni kell.
Gólya meg fecske tegnap mentek el,
lám, a vadkacsa holnap száll tova.
Fázós szívemen szíved tétova.

Mivel tartsalak, hisz öreg vagyok.
Esik az eső, jönnek a fagyok,
ha itt maradnál, hiába maradnál,
megtévedt madár, elhervadt nyaradnál.

Az évad rendje rendre menetel.
Ha te megmaradsz, úgy én megyek el.
Eljönnek értem, hús földre tapodnak,
hullott árnyékát fenn égő napodnak.

Dérrel fedeznek, szórnak zúzmarával,
temetnek önnön díszem avarával,
rejtegenek saját lombom aranyával,
elcsattant csókok piros zavarával.

Eljött az ősz - hát őszülni muszáj.
Csók helyett új csudát leljen a száj,
leljen búcsúsózt, lelket felderítőt,
sebes szárnnyal kék egekre repítőt.

Lombom kalitja nyíljon meg neked:
láss meg hét határt, ismerj hét eget,
hét csókos évünk feledjed el hétszer -
hisz bárhová érsz, úgyis engem érsz el.

Mert ősibb a nyár minden madaránál,
ősibb az avar a nyár aranyánál,
ősibb és ifjabb a fészek az útnál
s ha hazajutnál, mindig hozzám jutnál.

Ittfeledt holmi

Aznap is így lesz: bezárul az ajtó
- utánad nézni már ma sem merek -
de aznap nem várlak haza ebéddel,
jó puha ágyat néked nem vetek.
Lelkem abroszán elfakul a rózsza,
örömet sose tálalhat neked,
nem leszel kisfiam, se kedvesem,
nem leszek többé anyád, kedvesed.

Üres a szoba, már nem *mi* szobánk,
ittfeledt szegény tárgyak visszasírnak.
Bánatos testem hova csukjam el?
Rozoga lábú napok el nem bírnak.
Mi lesz velünk - kitől kérdezhetem?
Kívüled nincsen kitől kérdenem.
Hol sírhassak, ha nem a térdeden,
ki gyógyítson, ha te leszel sebem!

Neszt hallottam... talánha hazatértél!
Üldöző hangok kísértgetve járnak...
...Egy pár sámfa, gyűrt keszkenő, egy plajbász
egy törött senki-semmi hazavárnak.

Éjjeli várás

Tíz óra még míg hazatér...
Én szívem a reggelt hogy éred?
A tízbe minden belefér:
tíz ujja virít a tenyér -
simogatás, gyilok, kenyér -
tíz ujjal táplálsz a véred.

Kilenc még a vártányi óra!
Kilenc a titkok hordozója,
bimbózó sorsok oldozója.
A néma csíra kilenc óra
ordító kihordott gyerek,
kilenc órának rengetegjén
szívem át hogy tereljelek?

Nyolc óra... jaj, mi lesz velem!
A párnán nem lelem helyem.
A nyolcas szám varázshurok:
csuklót, bokát bénára fog.
Vergődöm benne védtelen,
ha leterítem, végtelen,
végtelen, mint a félelem.

Hét óra múlva itt leszel...
A hetes szám mit vehet el
és most e percben mit veszítek?
Hét órák, ti hét gonoszok,
halljátok meg, hogy zokogok!
A hét fő bűn ébred szívemben,
bujaság, gőg harcolnak bennem.

Hat óra... még hány pillanat
míg a hat óra elhalad?
Hatszögű a lépesméz sejtje
s hogy lelkemet kétségbe ejtse
száz méhsereg rajzik belőle,
száz almafán se férne tán,
fulladok fullánkjuk alatt.

Jöttöd öt óra hosszát lessem?
Szörnyű farkasverembe estem!
Öt érzésem: szám meg szemem,
szaglásom, fülem, lágy kezem
Noé galambja; útra kél:
virít-e már a zöld levél?...
Hánykódom itt érzéktelen.

Négy óra még! A gyertya ég,
kevesbedik, de egyre több.
Négy sziklakő szíven ütött,
négy fallal szegem árvaságom
hogy börtönömön túl ne lásson...
Te négyes szám: gonosz kabala;
bukott diákkönnyel habarva.

Három órát kell várva várnom
s miképpen a Szentháromságon
épül fel föld, ég és pokol:
lelkem, örömöm és sirásom
vágyon, váráson, csalódáson
épül szentté, gonosszá torzul,
orvul elárul s haldokol.

Kettő a szerelmesek száma
mely összeköt és egybevon.
Kettő ellenfél vagy rokon,
kettő százszorta több a soknál,
kettő minden ha egybeszoktál
s ha nincsen köz kettő között:
két lélek egybeköltözött.

Egy, egy, egy, rég volt hogy tanultam,
egy... így volt: megérett a meggy,
megérett fájáról lehullott...
Szívem szívedről most lehullott.
Egyetlen sikló pillanat:
fennakadtam a semmiségben,
sorsom sorsodtól elszakadt.

Októberi rózsafüzér

Iharlomb, csörrenő arany
smaragd vetéssel összeér
ért szőlőfürt, ledér kökény
szomjú szemet szemére kér
októberi rózsafüzér.

Órajtuk csügg piros szívem
szívem keresztjén csügg híven
szíve.

Körbe gyűrűbe, szívbe szájba
ajakam csókba, szívem a tájba
üdvözlégy Mária
malasztal teljes!

Tied a föld, tied az ég
tied a föld s a gerjedelmes
aranyáglya, mely köztük ég.
Imádkozom minden szüzért
mert minden szűz akit tűz ér
mert minden tűz a mennyből tűz
és összefűz és földre űz.

Októberi rózsafüzér
imádkozom mindenkiért
mindenkiért és magamért
mert élni élni jaj mit ér
az élet mindig visszatér
az Úrhoz el nem ér!

Piros vérű erdők tora
ősz alkony misebora
önti el Mária öled.
Riadt galambpár rí a dúc fölött
hol kék térded közé
parázsszín vércse
hamvas holdat üldöz.
Lángoló nyilat küldöz
a nap íja elébed:
te általléped. Sarud alatt
szökellő fellegek bíbor gyapja halad
hívó hangodra várván.
Üdvözlégy Mária
Úr legyen teveled
mert aranykézzel szórod
le a falevelet
alomul a jászolra
melyen ködök alatt
rejtős fiad pihen
az alvó kikelet.

Szűz anya méhed mélyén
új élet ütközött
piheg avar között
ütközött kifakadt
engem kézen ragad
búcsus szívem dagad.
Könnyek ködök burkok rügyek
fájó hurkok tépett szügyek
őrajtuk csügg piros szívem
szívem keresztjén csügg híven
szíve.
Októberi rózsafüzér
imádkozom minden szűzért
mert szűz mindenki aki szül
ki félelem kínján feszül
ki betegen görnyedve ül
szörnyűt álmodva elterül.
Imádkozom mindenkéért
mindenkéért és magamért
mert élni szülni jaj mit ér
az élet mindig visszatér
az Úrhoz el nem ér!
Kis fénylámpák keresnek
körmök és szarvak lesnek
bús keresők elesnek.
Rögön kövön rögön
kezem térdem töröm.
Kik elesnek fölkelnek
könnyeznek énekelnek.
Harangzúgás a kéken
csillagszórtá sötéten
lámpás csillagok vannak
kik húnyni nem akarnak.
Mert áldott legyen áldott
ki engem meg nem váltott
és mégis a bölcsek bölcse
a te méhed gyümölcse!
Ölelések kereszttek
csókok lándzsája reszket
de keresztben születtek
a legszebb ölelések
könnyek kezek és kések
kedvesek kik elkéstek.
Őrajtuk csügg piros szívem
szívem keresztjén csügg híven
szíve.
Októberi rózsafüzér
imádkozom mindenkéért
aki sötét, aki szegény

mert szűz mindenki kit ölön
nem hasított örült öröm.
Imádkozom mindenkiért
mindenkiért és magamért
mert élni halni jaj mit ér
az élet mindig visszatér
az Úrhoz el nem ér!

Templomi gyertyák égnek
tömjént gyűrűző boltra
gyér fénykígyót igéznek.
Arany ível az égre
nyílt kelyhű ablak ontja
sugarát vad vidékre.
Háborúk és halálok
vért izzadó határok
kelepcék és csalétkek
vermek lesek és vétkek
szemek karok és mellek
kik vérrel vezekelnek
maró vágyak és vádak
ágyékok vágyók lágyak
Ösztövért oltár kényén
mártírok el nem férnek
helyet hiába kérnek.
Gyertya meg rózsaszálak
gyermekek lányok párok
őrajtuk csügg piros szívem
szívem keresztjén csügg híven
szíve.

Októberi rózsafüzér
imádkozom mindenkiért
mert élni élni jaj mit ér
az élet mindig visszatér
az Úrhoz el nem ér!

Nem kapzsiság a vétkem
nem is harag a vétkem
nem hazugság a vétkem
nem is kétely a vétkem
csak az a vétkem nekem
hogyan szívemnek kanócsát
kezeggel meggyújtottad
hogyan szerelemben égjen
s ím jaj én kialudtam.
De téged angyal üdvözölt
veled áldott titkot közölt
szűz méhed mennyet vállalt
bús poklokért áldozatul
a tested bárányt tálalt.

Üdvözlégy Mária
malasztal teljes!
Testem hideg gyertyáján
lelkem kormos kanócán
és a te szíved táján
is legeljen a bárány.
Imádj érettünk bűnösökért
most és halálunk óráján
mert halni halni jaj mit ér
az élet mindig visszatér...
októberi rózsafüzér.

Szürkület

Megszámláltam a hársfa levelét,
a tulipánok tölcserében jég van,
a mennyországok hűlt helyében ég van,
a liliumok serlegében hó van,
fészekhagyó minden madár:
s magam is mindig indulóban.
Szárnyuk szegetten örömök és tervek
utamon halomra hevernek
és egyre nagyobb lesz a kár!
Mert milyen jó falatra várna
az, kinek nincsen ép foga...
kemény dió, kemény titok,
keményen virradó napok,
kemény a padmaly és kemény a párna.
Ereszkedik a nehéz szárnyú este,
összeborul a külön árnyak teste:
nem füzek árnya már
nem templom árnya.
Elindult minden fény az éj felé.
Takarodót fűj a sötét kaszárnya
egyenruhába olvadnak belé
a kéklő pára s a piros tüzek.
Feketék már a tornyok és füzek
fekete börtön a sötét határ,
sötétbe ütközöm, ha egyet lépek.
A démonom, ki vezetett
elengedte fáradt kezem.
Mázsányi teher lankadt vállamon
mér földes csizma lábamon
csak egyet lépek - s máris a halál.
Halotti kendő kihűlt államon...

Bécsi alkony

Ez az az óra,
mikor az utca kék,
ródlizó fiúk feketék,
árnyék szilvákat szór a
litfass-oszlop a hóra.
A köröm kék a zsebben
láb lépdél sebesebben,
ropognak szűk terek.
Tüzetes beamterek,
szűz vénleányok
kicsi kutyái most sétálnak,
szegleten setét ködbe málnak,
türelmes gazdák várva állnak,
csaholó ebet lesnek,
mert örömet keresnek:
Ó furcsa vigaszok!
Majd bolygó sziluettek
ibolyán kiaszók,
ámult kapukba esnek.
A villamosok nyikorognak,
égő számokat kiabálnak,
korgó gyomrok vak műhelyt zárnak.
Sárga ablakok gyúlnak,
mint genny a sebekben,
s a házak vére sebesebben
lúktet, ragyog.
Benn a meleg szobákban,
alkony, álom és más van,
megindulnak a pamlagok...
Jaj, hová térjek én be,
hol érjek én a révbe?
Torony is kérdi éppen,
nyújtózkodván setéten
mennyeek felé mutat!
Én eget keresek,
mely a földre esett.
Ez nehezebb eset.

Cigaretta

Cigaretta, kis lélektelenség
te véded meg önmagam ellen
mert halál a magunkba-zártság
s kóbor füstöd jelképes váltság
melyet a nagyvilágba fújok
ha gyáva magamból kibújok.
Meggyulladsz, mint szerelmes testek
kik egybeváló kéjbe estek,
emléke ős áldozó tűznek
égsz ajkamon, ha gondok űznek,
a gond eloszlik hirtelen
illatod megmarad velem.
Játszik a szám, halk élvezet
az anyamellig élvezet
anyamell gyümölcse tejútnak
kihez vágyaink visszafutnak.
Majd, ha leverem a hamut
tudom hogy testem földbe jut
mi földbe jut, egy már a földdel
rajta örök új dohány zöldell.
Végül megöllek... győzelem!
A biztos élet győz velem
idegenre szüksége nincsen
kacag az elprédált kincsen.
De (rejtve nyugtató tudás)
lényeged a megújulás
kifogyhatatlan élvezet
millió testvéred egy veled.
Ó örömdetes áradat
lelem szakasztott párodat
úton útfélen olcsó áron:
talizmán vagy kaján bazáron.

Metafora

Dologtalan órák dolgoznak bennem
hordják le házam, bontják meg izmom
hántják le bőröm és közbe szidnak.
„Régi vityilló, rozoga kaska,
kancsali kunyhó.”
Rúgják a lépcsőm - vályoga omlik,
tegnapom romlik - nem tudom vót-e
valaha emlék - mondanám elmék!
De nincsen lábam,
kuporgok, fázom.
Allegória - véled barátom -
mely elcsórja az életes formát.
Sajnálom, tévedsz!
Nézz csak be hozzám, ha erre tévedsz:
maltert és mészpórt hullat a testem,
meztelen téglá, ahol elestem
s rég elvesztettem kéményem ormát!
Ha nehéz a teher, le dehogy ráznám,
roppanva szakad korhadt gerendám
s örülök majdnem - barátom hidd el! -
ha egy kamrát elöntök porral és gittel.
Nem győzöm kedvvel, nem győzöm hittel,
lásd, ha ember lennék másképpen vóna,
lelkem vóna, aki megóvna;
nem róna rám ilyen ronda halált!
Ezért pajtás: nem keresett kép, de találó igazság
ha rozoga kunyhónak mondom magam.
Csupa ferde metafora a világ képe
s Isten népe, az ember, hol van már itt?
Sehol!
A költő - dehogy tölt ő véletlen témákat zenélő serlegbe -
nem logikázik, nem is állít,
bután áll itt, könnyben ázik.
Csak azt tudja, hogy a védtelen ember s hasonlólag minden dolgok
nem azonosak önmagukkal: például én!
Rozoga kunyhó vagyok magam,
fáj ha tagadják, de még jobban fáj tán
ha azt mondják: „kérem igaza van”.

Szilveszter hídján

Hej, lángol a rózse, dalos kandalló,
hamvadó rózse, daloló palló.
Évből az évbe karcsún hidalló
Szilveszter hídja: most általléplek.

Mit vigyek magammal az eredő évbe?
Mit vonjak magammal a révülő révbe?
Mit lökjek a lángba, mit ejtsek az éjbe?
Hej, haj.

Hej, haj! vigyem a batyum, vigyem a nótám?
Vigyem a házam, vigyem a szolgám?
Vigyem az őszám, vigyem a párom?
Mit vigyek által az ingó határon?
Hej, haj.

Elverve a terhem, elszórva a nóta
a házam is zárom, szabad a szolgál.
Ősök örökje, örökös párom
nem viszlek által az ingó határon.

Nem viszlek át téged se, te kérdő, te kedves,
köntösöm széle könnyedtől nedves.
Hej tulipiros örvény, tulipiros árok!
Túlhan a hónap, hol szivem jót kap:
Szilveszter hídján egyedül járok!
Hej, haj!

Ki szól utánam, ki int haraggal,
hangosan halló harangos hanggal?
...Istent se viszem által a hídon:
vagy megelőzött, vagy őt se hívom.

Lépteim mezők, szemeim percek,
fürtöm hevében aratás serceg,
ujjam újhodás, ajkam ajándék,
két karom szándék, térdeim halmok,
melleim delelők, csípőim alkonyok,
rokolyám tenger, lélegzetem szél,
homlokom csillag, szívem szivárvány!
Egyedül megyek át Szilveszter hídján.

1931-1938

*Istenem, te nézel reánk
legyen úgy, mint te akarod
legyen áldott minél több fészek
hányjon rügyet minden tavasz.
Hogy el ne vesszen a te néped
adj erős szívet, tűrőt, épet
sohase pereljen a föld...
öleljen minden asszonyod.*

Tavaszi játék

Mint a piros ünnep
a szürke betű közt,
bíborszín ibolya
búvik meg a fű közt.
Zöld a fűz tarkója,
barnul széthullóban
rügyek takarója.
Fenyő tobozából
akár ifjasszonyka
kecses dobozából
illatos por lebben.
Friss bimbók epednek,
haranggá repednek
kövér katicáknak
imbolygó terhétől.
A rózsatő épül
a nárcisz kitárul
arany násfát árul,
barack bálba készül,
kacér bojtok csüggnek
öreg diófárul.
Sombogyó levél közt
bokrétába fogva,
bogár szerelmével
zúg a vén törzs odva.
Almavirág keblén
mint kisdéd az emlőn
szomjas pille csámcsog,
füzértáncot járnak
az oroszlánláncok,
nefelejcs, százszorszép
is belép a körbe,
vizes árok partján
késlekedő írisz
tekint a tükörbe.
Halmok keble duzzad,
völgyek öle süpped,
gulya csülke alatt
a puha sár hüppög,
kecske gödölyével
juh a bárányával
a legelőt lépi,
hosszúlábú csikó
hol az anyját szopja
hol meg próbálgatva
az újfüvet tépi.

Napon napot lopva
ugrándoz a hörcsög,
tavasz kocsmájában
ízes rügybort szürcsöl.
Kémény körül rója
köreit a gólya,
meglebben a szárnya,
kíséri az árnya,
piros lába görbed,
kiköt fészke szélén,
négy langyos tojáson
hátravetett csőrrel
kelepel a párja.
Cikázik a fecske
kap a szalmafélén
s bogárért elejti,
kakukk fattyát rejti
s kacag a csaláson.
Rigófütty a hárson.
A nap pörölyével
végzett a télével
s a fellegek súlyát
kis pihékre törte.
A patak megáradt
minden elsöpörve
ami lomha, fáradt.
Kacagós az égbolt...
Ez tavaly is így volt,
tíz éve is így volt,
húsz éve is így volt
meg negyvenöt éve,
jaj de régen tudom
kikelet nótáját
szó szerint betéve!
Egy-egy gyenge hangját
fülem elfelejti,
szó színét veszejti,
apránként kiszorul
a tavasz belőlem,
csak odakint járja.
Betolódik lassan
a szívem závárja,
a vidám játékot
zordan kirekeszti.

Ondovaparton

Zemplén napja fűrésztött,
az Ondova vize mosott erőssé,
hol a rozs arany koronája koszorúzza a partot.
Itt lestem a csivittes szárnyú fecskemadár
gyors ki-beröptét éhes csőrü fiához.
Távolban kékllett a hegy...
hátáról vadak és álmok szálltak le éjjel:
a rőfögő vadkan hozta fűszer szagát
s a szarvastehén hímért epedő nyögését.
A sasnak borongó árnya is onnan eredvén
súrolta iszapos tükrét a völgyi folyónak.
Túlman tengeri lengeti bajsát a szélben,
burgonya tátja nedves ajkú virágít,
a kasza eljárja toborzó táncát s ütemre
boldogul rendre a betelt szemű kalász...
Szerelem itt lelt: kakukkfű kékjén, hús avaron
s az Ondovapartnak ezüstöt szóró homokján;
elébe hulltam, mint kalász a kasza elé.
Most érett a tájék köröttem: imára kulcsolt ujjakkal
keresztbe épült a kéve, pihennek a fészkek
játszi fehér evezővel szelve a szellőt
s a láncfű bóbitája úszik a légben.
Őszülök immár, de mindenik estém kicsalja
az égi pástra a kövér csillagokat.

Napraforgó

Megvettél engem, durva földi palántát,
megvettél engem és most mindent megérek néked:
szívós száram kigyullaszt száz pici lámpát,
szirmos napokkal szórom be kerítésed,
olajos magot duzzasztok dús koronámban,
busa virágom arra tekint, amerre lépkedsz,
megülhatsz tenyeres-talpas lombom oltalmában,
rólam virágos csókot sok kosárnyit téphetsz.
S mire kipattan színarany szirmom, ősz lett:
látod, magházam jóízű olaja kész lett,
télre is telik a drága szerelmi készlet.
Nem az vagyok én ám, kivel a gazda kárt lát,
kiszáradt tövem is zizegő szalmát és sercegő szárt ad,
így hát melegem pirosra fűti kemencédet,
megérett magom olajjá préseli csókod,
jóllakat téged s veled millió étkes pirókot.
Fogyaszd el békén a korsódba gyűlt eleséget,
mellettem vidul a kedved és gyógyul a náthád ha fázol,
öleld hát drágám vénülő víg feleséged.

Őszi falu

Hidegül a zsombék, bámulnak a rétek,
búcsúzik a vadlúd, berzenkedve lépked,
meglibben a szárnya,
rásiklik az árnya
a ballagó nyájra.

Pirospozsgás képét harmatozó halmon
sírva pihenteti a duzzogó alkony.
Varjak népe gyűlik,
nagy éhséggel fűlik -
a szántást megülik.

Pelyvavirág csörög a fecsegő szélben,
kukorica-csövek a kerítés-szélén.
Mögöttük a kertek
már őszbe keverték,
hűvös eső-verték.

Zsúpfedeles kunyhók hunyorgatva bújnak,
csorba kéményükből csípős füstöt fűznek.
Ágról diót vernek,
telt zsákok hevernek,
kútból vizet mernek.

Fáradt lábbal ballag haza a vén ispán,
ásít a kocsmára, de betér mégis tán.
Nyitva áll a pajta,
vénasszony orsója
vénségét sóhajtja.

Támolygón terjed szét az estharang érce.
Kakas már a létrán, nyomában a jérce.
„Hancsa, hozd a tálkát!
tejet kérsz vagy kását?”
A répát kiásták.

A pitvarajtóban csupa jézusgyermek,
gödrös testecskékkal csecsemők hevernek,
anyjuk krumplit hámoz,
gazda jöhet már most.
A tehén is álmos.

A vándor üveges, portékája hátán,
nekidől a hídnak. Még vevőre vár tán?
Éhes esti óra -
nem les vásárlóra:
tál ennivalóra.

Zsidóné gyertyája a szombatot várja.
Siralmas rekrutát búcsúztat a párja.
Hull az ökrök járma,
nincsen munka már ma,
dagadoz a párna.

Felvakkant a puli, késett dongót kerget.
Hét szilvafa alatt kis csikó legelget.
Szegen lóg a ködmön.
Pillegető ködben
te se maradj ébren.

Fehér nagy udvaron setét sürgés járja,
három szüle hajlik fortyogó lekvárra,
kever-kavar bele,
fől a szilvák bele,
üst párával tele.

„Ha nem nagyanyónak szólítottál volna,
varangyos békává váltottalak volna.”
Mese mese mesd el...
rettegni ne restellj,
végít ne nevesd el.

Ott hol bölcsőd ringott olajmécsvilágán,
akaszd föl a gondod, száradjon a kályhán.
Vesd le a topánod,
szíved is, ha fáradt...
Jó melegség árad.

Ablakod verdesi tarjuharfa gallya,
babonával tömött ágyad derékalja.
Mese mese mesd el...
Falubékéjébe
magadat temesd el.

Hazajáró lelkek

Ha eljön a szeptember
és már őszi az ember,
kótya falusi házban
ahol az órák állnak
csak szúvak kalapálnak,
különös csodák járnak.

A salugáter mozgott:
ki járt, motozgatott ott?
Halovány ködkezekben
a könyvek lapja lebben
s ők kiket látni véltél
nincsenek, ha beléptél.

A szekrény nyögve tárul,
avult illatot árul
feledt köntösök fodra,
hitted: holt, aki hordta
most mögöttes áll s némán
parancsolja: ne nézz rám.

Kopott téntatartóban
titokzatos mély tó van,
benn régi szavak úsznak.
Ha papírodra kúsznak
nem tenmagadat írod
szüleid sorsát sírod.

Az öreg ajtószárnyról
leolvasod a fáról
nyolc évvel meddig értél.
Hát tegnap ilyen voltál?
Holnap tán már megholtál
és semmit el nem értél?

Egy elfeledt sarokból
torzan elédbe toppan
legkedvesebb játékbábod,
szebb volt ő minden szépnél
de mindent összetéptél,
játékot és virágot.

Ott a divány, hol ültél,
sarkába menekültél,
szepegve ettől-attól.
Ma is ott szepegj tétlen:
a rádkúszó setétben
megrettentél magadtól.

S ha kigyullad a lámpa
- vén dajkád magyarázta -
tilos tükörbe nézni:
mert akit meglátsz ottan
halott lesz az legottan,
szemedet megigézi.

Kislány koporsót lát ott,
én meg egy kislányt látok
koporsójában, bennem.
Szeretnék ráhajolni
altató dalt dalolni,
de ezt sem szabad tennem.

Fel kell keltenem őt is,
hadd sírjon velem ő is,
hadd vegyen búcsút tőlem.
Hisz egyek vagyunk ketten,
egyedül én szerettem,
s ha el kell innen mennem:

mert eljön a szeptember
és megőszül az ember
kótya falusi házban
ahol az órák állnak
csak szúvak kalapálnak -
ő semmisül meg bennem.

Az öreg cseléd

Temetjük az öreg cselédet:
kicsiny koromban ápolt, védett...
Mennyi gondot és dolgot adtam!
Szegénykét mennyit nyomorgattam!

Bátran viselte a keresztet,
tésztát gyúrt és rántást eresztett,
vasalt, mosott, cipelt sok vedret,
amíg ilyen öreg s beteg lett.

Haja szürkült, csúf arca békült
s a múltja egyre szebbé épült:
vasárnap lett, mi hétköznapi volt,
legendák hőse, aki megholt.

Én úgy ismertem nagyapámat
ahogy az ő szavából támadt.
„Ha kiállott a ház elébe,
hódolt neki hét falu népe...”

És mennyit ettek hajdanában!
Más tűz lobogott a konyhában!
Ha vadászat volt vagy nagy vásár
„minálunk szállott meg a császár”.

- A császár? - „Tán gróf volt vagy főispán!
Nem eszmélek én már rá tisztán,
de úgy tisztelte az apádat,
hogy csak tőle akart tanácsot!”

Ez volt a tromf. Ha ezt beszélte,
áhitatossá ámult a képe,
felfigyeltek a kis szolgálók,
most tudták csak, hogy kit szolgálnak.

S ahogy meséibe szövődtek
gazdái, óriássá nőttek
s ládája óvott ékessége
egy Szűzmária volt s anyám képe.

Sorra ápolt négy nemzedéket,
bölcsőt, aggot, meg betegséget.
Ha elmentünk, ha hazatértünk,
bőségesen hullt könnye értünk.

Kevélykedett, mikor kiváltunk,
szorgoskodott, mikor kiálltunk
s bár rosszallta az „új” világot,
velünk jött, mikor emigráltunk.

Haragudott nagyon „azokra”;
de ránk, a bukott angyalokra

úgy nézett „mintha csak varázslat
verte von ezt a jó családot”.

Nagyon restellte hogy ha gond ért:
a kopott bútort, törött kondért,
s a korhadt zsindelyt, meg a kertet
melyben most tehenek legelnek...

„De másképp lesz még, édes szentem,
az úrfiak felnőnek menten,
mindenik szakasztott nagyapja!
Kinek mi jár azt visszakapja.”

Most meghalt... Itt a kis szobában,
a fiókjai garmadában
rejtik a régi élet rongyát:
tépett kendőket, használt spongyát,
törött játékot. Bús szemét
ez már, hogy lehunyta szemét
ő, kinek szívében a múlt
örökkön zöld bokra virult.

Az emlék hűséges edénye
összetörött... S akit kísérek
nem egy halott, de száz kísértet,
nem egy halott, de az én múltam
s vele együtt most sírba hulltam!

Fáradt vers

Fáradt, fáradt az ablak
sok reggelt fogadott, sok estét eregetett
sok csillag-szöveget veregetett belém
sok delet vendéget, sok éjfél teregetett rám
fényt falt, meghalt sötéten, s új fényarcot lopott
adott, kapott és elkopott.
Várva és zárva már ablakom árva.

Fáradt, fáradt az ajtó
sok vendég került beljebb
szívet szakajtó sok pajtás ment el.
Sok gond kopogott
sok bánat verte ökölrel
sok álom szökött ki rajta megrakott öllel,
fáradt az ajtó kilincse, rozsdás
ne fogja meg más.

Fáradt, fáradt az asztal
már nem magasztal kedvre rajt a rózsza
sok áldomás lakmározott
sok áldás lakozott ott
dolgozott is és drága szót hordozott
hordozott, foldozott, oldozott. Homlokom rája
bukott le fájva
fáj már az asztal, sosem vigasztal.

Fáradt az ágy is... volt nászos lágy is
tövises vágy is
s ha ma elhagy is
jó lesz már úgy is.
Ágyam se bánom
keserű mosoly a számon.

Fáradt az óra, ketyegett könnyen
ketyegett könnyel, sűrű özönnel
inog az inga, szívem a súlya
keserves súlyzó húzza le: búja
ketyegett könnyel, ketyeg közönnel
fáradt az óra
nem fordul jóra.

Kereszt a falon, kinyújtott karon
felém figyelő éber száncalom.
Szemed nem fárad, hány éve lát már?
Rámvirult ajkad sohasem lankad
sohasem húnysz hát, sohasem únsz hát?

Az ablak, az ajtó, az asztal, az ágy is
sóhajtó lelkek új díszre kelnek...
az óra is zökken... tán ha jóra
állítja be Ujjad, mutatója
rabság kálváriájából kiszökken
- Isten országában nincsen Idő -
a jó perc megáll s öröklétbe nő.

Tárgyak teste

Kinyújtom kezem a gyufáért
remegve gyújtok gyertyalángot.
Ez itt szobám, a bizton álló asztal,
nem csalhat meg amit szemem tapasztal:
ez a mosdó, a kályha. Jaj minden álomnál
jobb az élet földhöz ragadt szobája.
Mohón érintem a biztos tárgyak testét:
ez fa és nem más, ez itt az ecset meg a festék,
az ajtó a folyosóra nyílik mely kedvesemhez vezet,
kezét megfoghatja kezem ha már nem is szeret,
s ami most fáj az biztos való fájdalom!
Boldog vagyok hogy ezt a kint még holnap is fájlalhatom.

Kancadal

Selyem hámok, arany hímek -
hol maradtok csengő rímek!

Nyalka szerszám csillant rajtam,
nyakas úrfi vígadt rajtam.

Alattam a kő is csendült,
ostorcsapás csókba lendült,

patkómról csillagok hulltak
sírt sebeim meggyógyultak,

tomporom ütemre ráztam
víg vágtaimat megujráztam,

örömeire új uruknak
kis csikaim szerte futnak.

...Cifra kanca nem divat már,
csinos úrfi gépkocsin jár,

igába mégse fogjatok,
mert biz kifogok rajtatok!

Én az ekét görbén húzom,
a szekeret tönkrezúzom,

úgy elrúgom rossz gazdámat...
Bús szívemen nagy seb támad.

Selyem hámok, csengő rímek,
hol maradtok, arany hímek?

Jaj! magamra mért hagyatok?
Bánatommal bút baktatok.

Vért izzadok - súlyos léptem
barna földből búban tépem...

Inkább fogjatok igába
Ne bitangul, ne hiába!

Könnyű lenne

Mi más itt, mi más itt máma, mint tizenkét évnek előtte,
ki lőtte szíven szökellő, szűz örömem!
Ürömét kinek keze töltötte erem borába,
porával ki hintette csavargó útját gesztenye fűrtnek?
Tűrt gazda? ember vagy Isten?
Mert kinek jó a háló, fényes ficánkos szememre vetve?
ki írt furcsa zárójelt szám köré, keserű ráncot?
a táncot, a csókot ki fogta le rólam kezével?
Voltam bizony táncos és dolgos és dalos és sírtam...
Sírban pihenni kell majd s addig imát kellene tudni,
futni nem lehet, este van, esti imát.
De imádni kit kell, jaj kit kell félni, köszönni?...
Önti a nap a fényt, ember a vérét, a könnyét,
drága csókját a szánk;
de ki az, aki kezében tartja a laktató korsót?
Könnyű lenne elmennünk innen, ha tudnánk, ki az Atyánk.

Könyörgés

Ti csúfos zenebonák,
gonosz szemű babonák,
mért oly csorba és fonák
a megrettent lélek?

Kísértő kísértetek,
tovább ne kísérjete!
Jöjjenek már jobb jelek
...íz-ig-vér-ig félek!

Rend legyen és nap legyen,
illatozó csend legyen,
mint azon a szent hegyen,
hol az Úr tanított.

Lássak, mint a pásztorok,
higgyek, mint az asszonyok,
bízzak, mint az angyalok,
kiket andalított.

Vagy legalább úgy higgyek,
mint azok az ördögök,
akiket kiüldözött
sok megszállott testből.

Kik veszettül dúltanak,
de ha megfordultanak:
Úr arcára láttanak
poklok küszöbéről.

Bizalomban úgy legyek,
mint a kis vörösbegyek,
akik ott fecsegtének
a Golgota táján:

Mikor vére csepegett,
megmártották csőrüket,
úgy csivogtak éneket
kínos kereszt fáján.

Lássak, mint a némberek,
kik ott térdepeltek,
hol sírverme felszakadt,
s féltek, mit találnak,

elvonták a lepedőt,
keresték Úr tetemét,
szíve felett a sebet:
s mert nem látták: láttak.

Lennék úgy, mint Magdolna,
ki ha máma itt volna,
rossz kocsmákban dalolna
- de a poharában

arany árnyék gyúlna fel,
ablak sírva nyílna fel,
Úr szamaragolna el
az útnak porában.

Elhallgatna az ének,
vendégek rezzennének,
egymásra ránéznének:
ember embert látna.

Mindenikük szomorú
sűrűsödik a ború,
mintha égiháború
dörgéssel dorgálna.

Azt se tudnák, hogy miért:
boruk íze keserül,
szívük íze édesül,
mintha mézzé válna.

Elszégynének magukat,
felvennék batyujukat,
terelgetnék juhukat
váró pusztaságban...

Pajtások, ha nem máma,
várhatjuk nemsokára,
talán már éjszakára
miközöttünk ballag.

Mindenki a helyére,
pásztorok legelőre!
Hadd lássa meg a csillag
nem bújunk előle.

Kéthangú ének

Itt állok most útvesztetten,
valamit eltévesztettem.
Mit akartam, mit vesztettem,
kajlán melyik tettem tettem?
Talán kár volt délre vágyni,
déli napból szélbe hágni,
világvégi palánk élén
a lábamat lelógázni.
Mi volt csókot szüretelni,
szárnyas szó nyáját terelni,
minden csalogány-hívásra
kiállani baj vívásra!

Lássad az utat:
szorgalmas csíkját túrja a fekete földbe,
úgy megyen nappal, éjjel setéten
metszi az irtást, siet a réten,
bújja az erdőt, vágta a porban,
kanyarog árnyékfoltos fasorban.
Dús mező mellett, gyér falun által
utak loholnak türelmes háttal,
szekerek járnak rajtuk görögve,
örökös róvást róva a rögbe,
hordanak szalmát, gabonát, lisztet,
szolgálván híven ősjogú tisztet.

Megyeútján mért nem jártam,
mért eprésztem vad határban?
Talán kár volt csatangolni,
csalit cselén kóborolni!

Lássad a falu hársát:
terebély koronát hordoz recés törzse sudárán,
viselvén gyapjas virágát óriás mennyei bárány
bojtos-rojtos arannyal legeli a vidéket.
De gyökere ezernyi éket ver vak földi sötétbe
táplálni lombját illatos rétek s feledett sírok hevével.
El nem mozdul, rigót ringat, a cinkét őrzi,
harmatos dallal hinti a tikkadt falusi csendet,
nyugtalan gyíkot, izgága mókust ő rejt,
hiába izegnek-mozognak, nem ejt el senkit,
helytáll. Törzse húsába
pirosnyelű bicska szívet vés.
Alatta lányok nevetnek, találkát nem késnek,
pipás ember, koldus ki tálcát hord mert jár neki a krajcár,
keresztvizet váró kisdéd ünneplős bába karján,
lakodalmi menet, keszkenő-szárnynon lejtő,
a hárs lábához sereglik mind

lesve, hogy nyíljék az árnyas templomi ajtó.
Sóhajtó koporsó is ballag, jő-megy a falu népe
századok óta,
de századok óta ezzel a hárssal cégéres falunknak képe,
mert ő csak helytáll.

Mért nem maradtam keményen
termő ősi televényen?
Talán kár volt messze járni,
keresztúton csodát várni!

Lássad a gazdát:
ott halad négy súlyos mozgású ökre nyomában,
eke vasával sorra ír sok testvér barázdát
hullámos völgy talajába.
Lassú ütemben lép ki a lába, szemét
a föld termő húsára szegzi,
átlát a közelgő téli hótakaróján
a dombok tarkóján serkenni sejt
tavaszok zöld hajaszálát,
mohón számlálja máris hány kincses szemet
rejt a jövőendő kalász.
Konokul vár, szolgálja az évadoknak,
de ura s parancsolója családnak, cselédnek
s a jámbor jószág is szavára hajlik.
Ilyen a gazda:
se gyászban se nászban se torban meg nem torpan,
talpa a földön, marka a munkán, hite a magban.
Most ér föl a dombra a végső bátor barázda.
A közeli hegyek bolyhos ormán
már rőten óriássá nőtte
guggol a nap s felhasadt felhőkbe kap.
Az alkony színe előtt megáll a gazda,
erős keze lankad.
Ökrei visszabámulnak feléje, rázzák a jármot,
lángol a szarvuk s homlokcsontjuk felett
arannyá vált a göndör szőrpamacs.
Felbődülnek hörgő bögéssel
illatos jászlat, altató almot szimatolván:
„Estvélik, munkánk mára véget ért,
most minden élőlény pihenni tér”.

Hazatérnék én is máma
édes szülém hajlékába,
kinek tején növekedtem:
anyám szavát nem követtem,
hiába kapott utánam,
magamfonta pókfonálon
öléből leereszkedtem.
Simogattam rétek szőrét,
csókolgattam rigó csőrét,

szarvasokkal szövetkeztem,
almafával szeretkeztem,
lepkék lelkét magyaráztam,
piros kedvem rongyát ráztam...
Jobb lett volna csendben rendben
meghúzódni a szegletben!

Lássad a házat:

ablaka rendre kíváncsi szemmel
nézi az udvart, ügyel a csendre,
tornáca napos, messzire látszó,
lapos rőt kövön gyereket játszó.
Árnyékos pitvara sok delet hűtött,
kandallós terme sok estét fűtött,
padmalya dajkált ficánkos léptet,
boltíves mennye álomlepiet...
Van pihenő pad is meg diványos szeglet
s kíváncsú asztal, köréje sereglett
jóétű néppel. Megrakva polca tarka cseréppel,
regélő könyvvel, beszédes képpel... Ó hímes mesékkal
gyulladó gyermeki estek!
Fel mért nem kerestek ölembe férő
kincseitekkel... S vannak ott
lággy ágyak kikbe a fáradt testek
tejízű teljes álomba esnek
s az is aki meghalt már, békén jár,
láthatatlan lélek meghitt holmi között,
megboldogult, de el nem költözött.
Mert szomszédol ott a föld a másvilággal
s millió mécsvilággal
a csillagos ég pásztortüzes földig ég.

Mért nem vagyok ma is gyermek
kit dajkálnak, meg is vernek?
Talán kár volt nagyra nőni
szívem nyilát mesze löni,
talán kár volt verset írni,
estharmattal versenyt sírni!

A jó orvos halálára

Guttman Lipót barátom emlékére

Buxus között a friss havon
serceg, páráll a fájdalom.
Rövid a fény, az est halad.
Három napja vagy föld alatt.
Mintha ismét édesatyám
látnám rideg ravatalán
s tanácstalan húsz évemet
ingatnám szemfedőd felett;
s holt testvérem most menne el
gyerekkorunk emlékével...
Te, kinek orvosló kezétől
testem-lelkem oly gyakran épült
- balzsamos varázslat a kínban -
gyógyítani tudsz még a sírban.
Felköltöd, amit elfeledtem,
visszahozod, akit szerettem,
hogyan őket, kik fakultak lassan
ma ismét izzón megsirassam.
Nem tudtam, mennyi könny maradt:
magamban hordom a nyarat
csapkodó gazdag záporával,
bő zokogások mámorával.
Ha a barát ily drága kincs még
úgy érdemes szenvedni ismét.
Fájdalmamtól frissülni vélek:
nem koptatott még el az élet.
Hogy te többé nem láthatod:
jobban kívánom a napot.
Hideg a föld, melyben te alszol,
meleg a vér, mely engem hajszol,
a levegő kristályos tiszta,
nem szíhatod, de ajkam issza.
Adakozón úgy, mint te tetted
élni akarok most helyetted.
Jól esnék, ha te, hű barát,
„kikopogtatnád” odaát,
milyen frissen dobog szívem
érted fakadt keserviben.

Közelről

Mi történik ma délután a földön?...
Pihenőmet lesznei kertben töltöm,
zöld tányéron kék bura ég alatt,
óriási vendég magam uzsonnáján.
Előttem a gyep őserdeje táján
útilapun egy gyors bogár szalad,
már ott billeget a pirosló zsályán.
A templom árnyéka békén halad,
nem állja útját a kapu köve,
kék ujjal írja az idő rovását
mint lassú kezű szemüveges néni
teleír utat, pázsitot, falat.
Hol pici hangyák sáncaikat ássák,
a nyüzsgésre lesírva zöld levelét
szomorúfűz borzolja kócos fejét...
Csak én vagyok ma délután a kertben.
A csend cukros levét magamba mertem,
testemmel a levegőt homorítom,
a fél kertet köntösömmel borítom,
másik felét beissza két szemem.
Fényét a nap mályvapohárba tölti,
térdemre csurran, ha ujjam árnyéka félredönti.
A hársfa gyapját vállaimra öltöm,
rigó úgy ébred fel, ha dalra költöm,
mellettem nem is fér el senki más,
meg kell kerüljön a szélsuttogás.
A harkályt talán még befogadom:
kopácsoljon fenyőtobozokon,
hiszen a fa törzse sem idegen,
szerelmetesen átölelhetem.
Még egy mókust varázsolok ide
hadd marjon a mogyoró belibe.
...Zsúfolt a kert, én is zsúfolt vagyok,
bejönni többé senkit sem hagyok.
Borostyán falán már se ki se be,
senki sebe se fér idebe.
El azzal is, ami szívembe fáj!
Vándor bogár a zsályáról letért,
borostyán-lombok hűvösébe ért,
lomb árnya bántja, meglapulva fázik,
ideges csáppal citerázik.
Tétován megáll... most tovább siet,
egy vékony indán inog, megijed
s átbukik a kertem falán.
Istenem: mi van a fal túloldalán?
Minden itt benn van, ott künn semmi sincsen!
...Halál babrál a kertajtó-kilincsen.

Halk n6ta

Most v6n torn6com k6vein meg6l6k...
Senki sem hall, de d6dolom a n6t6m.
Kicsit nagyot hallok, h6t 6n se hallom,
lehet rossz n6ta, de lehet hogy j6 t6n.
Mindegy ez m6r, mindegy ez m6r, bevallom,
az 6szi lombok arany l6bon j6rnek
s felcsipegetnek minden 6r6m-morzs6t.
Kezemben 6gy tartom az 6letet,
mint kicsi korban kukorica-torzs6t,
ler6gtam r6la az 6des szemet:
j6llaktam m6r, nem t6rt6nhet bajom -
eldobhatom, ha akarom -
s ha kedvem tartja, j6tszom m6g vele!

Vendéglátás

Mint rejtelmes kis szigeten,
pihenünk ketten idebenn.
Gyermekkoromnak fészke ez,
hol minden ág tavaszt legyez.
Az erősebb itt én vagyok,
mert itt az én múltam ragyog -
most én látlak vendégemül
vándort, ki a lócámra ül.
Kérdelem: még egyre keresed
a régi szent grál-serleget?
Te válaszolsz: hát hogyan tenném!
S ha kezem most kezédbe vennéd,
azt mondanád: jöjj el velem,
áldott kaland az életem!
Felelnék: lásd, én úttalan
ülök itt békén, untalan,
távol varázsban nem hiszek,
kertemben termelek hitet.
Tarka riskánk tejel csodát,
tündérek lakják a szobát,
s ha száz esztendőt várok itt,
testem-lelkem megújhodik,
s oly szép leszek egy reggelen,
hogy te is itt maradsz velem!

Sánta padkán

Miről regélhet még az ének?
Jaj, mi dukálhat még a vénnek,
szegény vénecskének mi jár még!
Félig napfény és félig árnyék,
sánta padka a kertszegélyen
hol múlt képekkel elbeszéljen -
senki se kérdi, mire vár még.

Hajnalban teljes volt a jussom -
hogy vidám kezeimbe jusson
szökellt élémbe minden óra.
Dalolva térdepeltem borsón,
megválaszoltam minden szóra,
az életet ölelni kellett -
így ért tetten minden lehellet.

Hogy virítottam sebbel-lobbal!
Rideg évadot váltva jobbal
ontottam nyári záporom!
Ajkam közül kelt ki a nap,
kontyom alól az alkonyat,
méztengeren, tűz hímponon
gázolt át vad ifjúkorom.

De mi dukálhat még a vénnek,
ki már lemorzsolta magáról,
mint törökbúzá torzsokáról
örömei piros szemét.
Éjjelre ér - számadást róván
elbáméskodhat szanaszéjjel
terített tarlók takaróján.

Arra eszmél: minden alak
alszik kemény magház alatt,
ponyvát dobtak a víg bazárra.
Hamuszín ősz méléz le némán,
hol dúlt avaron, vánnyadt szénán
még illat bujkál szerteszét,
csiklandva elfásult szívét.

Mert vénecskének, jaj mi jár még?
Félig napfény és félig árnyék -
vad öröm gyilkos kést ne mártson
a vén szívbe, ki meztelen
piheg elhervadt levelen,
mint ért gyümölcs - és megreped
meghal, ha életért eped -
- jó Isten, könyörülj szegényen!

Ma még

1938 őszén

Szemünk kíséri a fecskét s a parti rozsokra
meghitt játékkal simul a csiklandós tenyér.
Ma még itt száll le nekünk a nap, hol vérét szüleink látták,
itt izzik ifjú arcotok az est pirosában,
mint ösötöké, ki egykor itt megvetette lábát,
s dacosan mondta: „Otthonom ez, innen nem állok odébb”.
Itt vagytok, szépeim, szakasztott mása nékik,
kik veletek nőttek, másutt sose jártak;
testvérei selyem patakban fürdő arany csikónak.
Lábatok térdig a földben, fejetek ég süvegében,
törzsetek körül jegenyék törzse: idehaza.
Ezért hát ebben a búcsús alkonyi percben
szegezzük le gyorsan, véssük elomló habokba,
rójuk könnyű homokba siető újjal
szőjük be illó tündéri magyar szóba,
siessünk, írjuk, mert máris késő leírni:
„Itthon vagyunk együtt, itthon az Ondova partján!”
Írjuk, siessünk, mert hiszen alig igaz már.
Mindennél tűnőbb édes, hazug valóság!

Őszi varázslat

Homály erjed bomlott avarból,
gyűrött gyepből víz bugyborékol,
cuppog a zsombék, duzzad az ér,
földből buggyan a barna vér,
a halmok gőzzel töltött csutorák.

Sötét vadkan magát beássa,
szarkák csörögnek a szántásra,
rögök kövér varanggyá válnak,
iramló nyulak ködbe válnak,
szétvetett karral izzadnak a fák.

Veres irhájú alkonyat
kérődzik zörgő ág alatt,
ég lóbálja ködemlejét,
egy szarvas felveti fejét,
aggancsa repedt fellegbe akad.

Párakendő hull hegytetőre,
nyirkos kígyó kúszik fenyérre,
roppant hulló az ősi sárban:
árny hentereg nyögő határban,
a völgyek vemhes öle felszakad.

Növény, kő mozdul, állat dermed,
széjjelfoszlik a biztos termet,
élőt elnyelnek lomha vermek,
vak holtak üstököst kevernek,
elomlik a bátor, a restnek szárnya termett

Minden, mi rend volt, gyönyörűség,
emberalakra szabott szépség,
ember szívéhez mért öröm:
átcsörtet most a zárt körön,
megkergült kéjjel káoszba rohan.

Veled mi lesz? Ejtsd el magad,
s a hömpölygő ár elragad...
Vagy kulcsold össze két kezed,
s mint aki célba érkezett,
itt van, nem tágít, megmarad:
most mutasd meg az arcodat!

1938-1950

*Nem tudja már, mért lépett oly sokat,
szeme mért látott nagy városokat,
szíve elszállt - nem sejtí, hol a rév -
számára sosem teljesül az év.*

Napló

1938

Köd alattam, köd felettem,
rég volt, hogy világra jöttem.
Születésem óta fáj:
egyszer meghalni muszáj!
Azt, mi közben történt velem,
nem írja meg történelem.
Kanyargós úton haladtam,
kedv fölöttem, kín alattam.

Köd mögöttem, köd előttem...
Száz batyuból szedelődtem,
szász lány tején nevelődtem,
zsidó vérrel magyar lettem,
tótok közé keveredtem,
földjükön leheveredtem...
Sok gyökérből eggyé nőttem,
vád mögöttem, vágy előttem.

Sejtlit viselt a szépanyám,
díszmagyart az édesapám,
rokonságom pálinkát mért,
bátyám meghalt a hazáért,
egy pajtásom négyesen járt,
a másokra börtönőr várt...
Furcsa álmuk összeszóttem,
had mögöttem, harc előttem.

Felem örül, felem búsul,
tartogatom magam túsul
- mindenik vér az én vérem -
el ne áruljam testvérem.
Ezt szeretem, azt megértem,
ezt lázítom, azt meg kérem,
ezt csitítom, azt meg szánom...
Sír mögöttem, seb utánam.

Felrettenek pihenőben,
visszanézek elmenőben:
itt is haltam, ott is voltam,
sajátomon vándorsorban.
Szülöttem elszéledtek,
idegen kenyeret szelnek...
Házam forog kacsalábon,
láp alattam, éj utánam.

Nincs templomom, csak keresztem,
nem találom, mit kerestem,
nem azt kapom, amit kérek,
nem érem el, amit érek.
Azt a csóvát, aki voltam,
tarlótűzre pazaroltam.
Görbe sorsom mégse bánom,
köd előttem, köd utánam.

1939

Itt állok köztetek. Lehántva rólam
a föld is, mely táplált, hogy őt szeressem.
Megsebzett testem meztelen mered,
nyomorék csont a kitépett gyökér.

Mert nem enyém már, amiből eredtem.
Mi hozzám tapadt, már hozzám se ér.
Sikong a vadlúd a vad őszi széllel:
ki itt marad, az száz halállal vész el.

Jaj annak, aki szeretni merészel!
Nem lombosodhatok, ha ti örültök.
Mikor virítok, messze elkerültök.
Méregnek mondjátok mézes gyümölcsöm.

Kitől kérjek most apát, anyát kölcsön,
ösöket, kik nem ezt a tájat járták?
Testvért, aki nem ti értetek halt meg?
s más kertben fakadt ifjúság virágát?

Szeretőt, aki nem köztetek nőtt fel
s páru szemelt, hogy kettesben szeresse
együtt velem azt, amit ti szerettek,
s együtt hordja velem a ti kereszttek?

Mert Isten is, ki anyává tett engem,
ölemet a ti sorsotoknak szánta.
Barázdátok az én testembe szántva
magot termelt, mely a ti magotok.

Most kiteszítok. Egyedül vagyok.
Elraboljátok a fiaim jussát.
Érzem szerelmes asszonyállamon
gyűlöleteknek kemény puskatussát.

Mennék - de ajkamról a szavatok,
a ti szavatok zokog vissza rátok.
S hogy ajkatokról rámszakad az átok
bölcsődalomnak ütemét idézi.

Igézet ez, amelynek mása nincsen!
Ha megsebeztek, a ti véretek hull.
Ha kidőlök, a ti sorotok ritkul.
S bárhol pusztulok: síromba kísértek.
Előrenézek s mégis visszalátok.
Jussom s hazám nekem a ti hazátok!
Mert szívós ám a száműzött kísértet:
ti elporladtok, de én hazajárok.

1940

A fák is, mint az emberek,
némák itt és idegenek.
Nem játszom bűvócskát alattok,
komor menetben nem haladtak
apám koporsója felett...
A fák itt mért szeressenek?

A házak is, akár a fák,
menhelyek, nem meghitt tanyák.
Nem itt tanultam járni én,
botlom a szobák küszöbén.
A deszka: deszka, s a kövek...
A házak, mint az emberek.

S az emberek is, mint a házak:
nem értem hogy mit magyaráznak.
A szó csak üres, balga hang,
nem rigófütty, nem estharang,
nem gügyög, mint a kisgyerek...
A szó is, mint az emberek.

Az öröm is csak pusztá szó:
nem enyhítő, nem laktató.
Üres edény, csalóka tál,
elepeszt, ha szomjan talál.
S ha kacagni hallod magad
friss bánatod is felfakad.

S a fájdalom... felelj dalom:
milyen ízű a fájdalom?
Nincs sava borsa, tompa súly,
megbénít, hogyha rád borul.
A bánatra se ösmerek -
idegen, mint az emberek.

S én is, mint aki sose látott,
enmagam mellett meg se állok.
„Ki ez?” kérdelem - s kissé kitérek,
jobb lesz tán, ha hozzá se érek.
Szemérmesen néz el szemem...
Sárga folt van a szívemen.

S a nap is egy nagy sárga folt.
Régente reggel rám hajolt,
ágyamból frissen kikerített,
szerelmes delet terített.
Most ő is, mint az emberek...
eléget, ha leheverek.

Ne állhass, hisz a föld forog.
Rohannak az autósorok.
Ne hadd magad, ne add magad,
hordd el magad, add el magad...
A föld se rét, se legelő,
választófal a levegő.

Az utak céltalan szaladnak.
Be igazuk van az utaknak!
Hová vinnének - nincs hazám,
magam se vagyok igazán...
Az út csak céltalan szalad -
addig szalad, míg megszakad.

1946

Nincs semmi még, nincs semmi már
terád a Semmi torka vár.
A semmi nem is fájdalom
mert semmi sem fáj már nagyon.
Mi fájna még, ha elveszett
az elsőszülött gyermeked,
szülőházad, házad, hited,
nem szeret már, ki szeretett.
De írva vagyon: egy veréb
se hull le holtan, mielőtt
az Úristen elrendeli,
s a sorsunk Törvénnyel teli.
A Semmi tán egy teli ház
hol gyöngyborrá erjed a gyász;
ott sok magános lelkeket
szőttesbe szőnek szent kezek.
Vagyon ott egy jó cserepes
ki felszedi a cserepet,
összefódozza aranydróttal,
mind egybe az élőt a hóttal
és rálehel és lásd mi lett:
felépült törött csereped.
És van ott egy jó köszörűs
ki tompa kedvet köszörül,
nem is kell soká köszörülni:
megint tudsz fájni és örülni.
S ha újra ép vagy és egész,

a nehéz ajtó nyílni kész
s mint édesanyádnak öléből,
úgy hullasz ki a semmiségből.
Az élet ismét rád szakad,
újszülött szíved fennakad
valami kusza ágbogon,
nem ring nagyon, nem üt agyon.
Fészket rak benned egy madár,
párra lel, fiókákra vár,
versenyt dalol a többi szívvvel...
Az ág az éjszakába ível.
Jön a vihar, törik az ág
és összeomlik a világ.
Így vár örökkön rád a vég
s nincs semmi már, nincs semmi még.

Hazatérés

Láthatáron kék hegyek -
be jó, hogy hazamegyek!
Fáradt vagyok, alhatnék -
mennyre van Leszna még?
Árnyas utca, barna sár,
fehér kapupillér vár,
pilléren túl más világ,
piros zsálya, mákvirág.
Tornác kövén hűvös csend,
benn még apám hangja cseng,
búgó szava hívó kürt,
kacagása szőlőfürt.
Kip-kop, a lépcső fokán
hogyan siet szegény anyám!
Sok a vendég, nagy a ház,
Marcsa mindent elhibáz.
Hársfasorban hirtelen
zúgás pergő levelen
s ki kedvesnél melegebb
tenyerével illetett,
előbbvult ősz szerelem:
testvérbátyám jár velem.
Kedves kerek udvarunk
gyöpén ketten ballagunk
együtt - s már nem egyedül,
hozzánk új pajtás kerül.
Vágyott, hitt, ölelt alak:
pitymallattól vártalak!
Mint pagonyt vendég vadász
verte fel sorsom a nász:
ijedt vadak, rebbenés,
lihegő les, kergetés,
rátalálás, siralom
könnyecsepp piros avaron -
mind múlt már s elmúlt vele
életem rózsás fele!
Már a rózsák mind lehullt,
be kár, hogy halott a múlt:
házába nem mehetek,
lépcsőn fel nem mehetek,
nem játszhatom veletek
rég társak, kedvesek,
kik alusztok s hívesek
vagytok hideg föld alatt,
melyen léptem elhalad.

Piros zsálya, mákvirág,
mérget küld a holt világ,
kelyhét ha megízlelném
magamat itt feledném.
Pázsiton elterülnék,
puha rögbe merülnék,
sima sírom verdesnék
sarló szárnyal a fecskék -
mindig otthon lehetnék!

Jegenyefa

Bámul a jegenye,
teheti, mert magas!
A kis falut nézi
amely mint a méhkas
lapul a doni alá,
s a tömzsi kápolnát
aki megtetézi.

Követi az utat
melyen szekér halad,
fáradt kanca nyomán
kacér csikó szalad.
Meg a parasztot is
ki ostor nyelével
lova tomporáról
egy bögölyt tessékel
miközben vitázik
a világ sorával.
„Májusban szárazság,
aratásra eső!
Miért nem tart ottfenn
mennyei naptárban
rendet a Teremtő!”

Lelát a jegenye
a nagy szemtáblára
hol rendet kaszálnak.
A kopasztott tarlón
szép szemet pazarlón
alázott kalászkok
hullnak garmadára.

Széttekint odébb is
hol haragos zölddel
a lucernás gőzöl,
méhek ülnek rajta.
Szegélyén egy szegény
tilosba ment tehén
kövér vesztét falja.

A kastélyt is látja
őrző hárs csokrában,
meg a kastély-kertet
melynek oszlopára
talán nemsokára
hangos árverési
cédulákat vernek.

S Isten avított házát
hol fürge menyecskék
fodros szoknyáikból
kedvelt bűneiknek
sűrű lisztjét rázzák.
Véneknek itt mennyek
útját magyarázzák.

A paplakot lesi,
kántor meg az ólat
amelyben hét malac
kolerában kókad.
Hátha még azt tudná
amit a jegenye:
hogyan tehene hol jár!
Megenné a fene.

Számlálja, a zsidó
boltjára az ajtó
hányadszor nyit, csenget:
ködmön alatt titkon
hányadik a flaskó,
hányadik szakajtó
mit ki- és beenged.

Lát az iskolára:
nagy fekete tábla
krétajeggyel ékes.
Marcsa pofont kapott,
Mizsuka kap legott,
a Hanyicska rongyos,
a Jurájka éhes.

Belelát a csűrbe:
ingujját feltűrve
robotol a gazda,
kutya hasal gazra,
kölykök szilvát lopnak,
a nagyapó zsörtöl,
édesanya szoptat.

A kertek alá is
beles a jegenye,
hol szerelmeseknek
van találkahelye.
De nem nagyon figyel
őreájuk, mivel
mindig egyet tesznek.

Sudár szép jegenye
milyen messze láthat!
Soha meg nem unja,
sose fordít hátat,
merthogy háta nincs is:
hiszen körös-körül
mindenmerre elől
kerek csokra derül.

Bár én is így állnék
szemben mindenkivel!
Békésen mustrálnám
hogyan ki-mit mivel.
Száz szemmel a múltba,
százzal a jövőbe,
megújódó lombbal
úsznék az időbe!

Vallomás

Szelíd mátká minden nászban,
részes minden elmúlásban,
arany kéve rakott csűrben
lobogok csillagos úrben.

Velem virítók a rétek,
az erdők velem sötétek,
anyatejben hósín harmat,
kisdedek engem akarnak.

Vadvizekben mennyek mása,
csorda égre-bámulása,
bimbó elszánt hasadása
vagyok óhaj sóhajtása.

Fürj s fogollyal vérzik tollam,
hangya terhét háton hordom,
balzsam a hűsítő írban,
lázadok esthajnal-pírban.

Zálya feledt temetőben,
mindenütt van ismerősöm,
gálya kóbor kikötőben,
hazatartok elmenőben.

Gránit a siratófalban,
ütem magyarajkú dalban,
ívelő híd óceánon,
mindenik vágy az én ágyam.

Áttelelő rügy a fagyban,
ítatókút sivatagban,
erjedő must mély pincében,
én vagyok mindenben ébren.

Moha bitófa tövében,
rózsa kisasszony övében,
öröm vagyok termő ölben,
senki fia meg nem ölhet.

Rossz tréfa

Holt szülők vissza nem jönnek
vén vagyok már szeretőnek
gyerekek messzire nőnek.

Pedig bőséggel szerettem
szívemet parázsra tettem
ropogósra sütögettem.

Legelőbb kedves szülémnek
kínáltam csemegémet
bólíntott rá hogy édes.

Felhordottam tiszta tálon
tiszta szóval meleg számon
jól vetett nyoszolyámon.

Fiókák bújtak ölembe
örömem morzsákra törtem
tátott kis csőrük betömtem.

Nemcsak véremnek adtam
kóstolgatni mást is hagytam
ha ízlett jól mulattam.

Máma be rossz napom van.
Öregedő koromban
itt állok egymagamban,

hálókamrámb bezárva.
...Te is mehetnél már drága
el tőlem a nagy világba!

Velem tán jóságot tennél
ha más szeretőre lelnél
karoddal őt ölelnéd.

Kerülj el kedves kímélet
mit tengődjél tovább vélem
mikor úgy fáj az élet!

Kutya-könyörgés

Be nincs kedvem búcsúzni még,
egy rongyos élet nem elég.
Nem falhattam teli magam,
be fáj ha maradéka van.
Nem szerettem még eleget,
sohsem kaptam egész eget,
a földből kerek karajat,
valami mindig elmaradt.
Ha innen máma menni kell
Uram, kelletlen megyek el,
lábatlankodni fog Tenálad
egy életszomjas emberállat.
Mint vizsla, ki vad szelét érzi
orrával ketrecét bevérzi,
körmöm a mennyek kékjét vájja -
s beszakad az eged ponyvája.
Ha rajt élet szagát alítom
csukott markod sebbel szakítom
veszett eb rohanok Neked
- elkárhozik a gyermeked.
Mért engednél pusztulni éhen
Uram, bővelkedel a létben,
inkább vess nékem még egy koncot.
Rabod leszek, boldog bolondod,
kergetek hozzád friss vadat,
kis gyereket, szép ifjakat,
hímes képet, víg verseket,
szavakat, ízes nyerseket.
Röptében mint a fürge fürjet
kit lebegő félelem sürget
szárnyánál kapom az imát,
hozzád hozom sok lápon át,
megmarom ellened inát.
Bölcsőhöz, hol fiaid nőnek
állíthatsz biztos őrizőnek.
...Hadd hajtom fejem tenyeredbe,
éhezem drága kenyeredre,
lásd édes nyál csurog a számból,
sosem lehet elég a mából!
Hidd el, megszolgálom Neked
vess még egy sorsnyi életet!

Dalol a dzsin

Lázadó dzsint karcú flaskóba fogva
találtál engem, jó halász.
...Sejtelek... S máris feldobogva
dagad szívem, nyújtózó pára
hullámzom hangod hallatára...
Törd fel börtönöm rossz falát
ki dzsinre lel, kincset talál.

Jaj szegény fogoly dzsin vagyok
szűk flaskó mélyén vacogok
megkínoztak vágyak, dacok
éhes vagyok, szomjas vagyok.
Hidd el nekem, kedves halász
megszolgálom, hogy rámtalálsz
ha kieresztsz, rabod leszek.

Kedvedért mindent megteszek!
Mosolygásom sohasem bágyad
rózsa szirmával vetem ágyad
legyezgetlek pálmalevéllal
itatlak hús szőlő levével
mosdatlak csókokkal és könnyel.
Ne késlekedj, a flaskóm törd el.

Bűnhődni rendelt ős varázslat!
Tapaszd ajkamra piros szádat
törd fel Salamon hét pecsétjét
vállald a dzsinek vérét, vétkét
vállald a bűnt, vállald a kínt...
Dzsin urának szerencse int
tengermélyre ne vess megint!

Bontsatok ki, ifjú kezek
nektek gyönyörre vetkezek
arany leszek, rubint leszek
napfény leszek, holdfény leszek
tenger habján csókom rezeg
betöltök földet és eget
siessetek, kedves kezek.

De jaj ha félsz, ha veszni vélsz
ha elejtesz, ha mitse sejtessz
ha ítélsz felettem ki élek
koldus maradsz szegény halász
ki rongyhálóval kotorász
mocsaras parton barangolván,
zsákmányra sohasem találasz...

Reszkessen, ki dzsinre talált
s nem oldja fel a bús rabot.
A lelketlen gyáva legényen
bosszút áll bűvös büntetésem:
benne ifjú gerjedelem
szökőkútja jégcsappá hűl
amint fölém hullám terül!

Rab dzsin, gonosz tündér vagyok
megátkozom, ki elhagyott!
Minden jószága tűzzel ég
mert szíve lángja nem elég.
Ne kétkedj hát, ne tétovázz:
kit élni csal a dzsinni dal
csak akkor él, ha csókba hal.

Ifjúságom képeskönyve

Én festettem őket s íme köröttem állnak
Gyerekkorom képei, ügyetlen groteszk alakok,
Kékítőlébe mártott cipóhegyek,
furcsa szűk völgybe tűzdelt piros torony.
Alatta kis házak; Jankó, Hancsa, Mari
a pici pitvarajtóba bele se férnek.
Középett súlyos járású óriás tőgyű tehén
bálványos nemtő: nézi a népes falut.
Koldus is billeg, falábat emel derűs pofával,
ibrikben tejet kínálnak neki s karéj kenyeret.
Amott meredek dombról igyekszik a rakott szénásszekér
piciny kocsis-terelte hamuszín ökreivel.
Emitt meg homályos fényben oszlopos tornác dereng,
sötét reverenda szárnya virít sárga falon;
ott papunk szidja a cigányt s a harangszoknyájú menyecskét
ki képe elé szégyelli rezes tenyerét.
Lejjebb a falu fája ágaskodik,
zöld levél-ujjal mutatja, törzse köré
hoggy gyűlik a fontosszavú kupaktanács.
Látod, mint páráll elé bajsok alól
pipafüst szárnyán idő, vetés, perek,
mindaz, mit hordoz az élet rendje-sora.
De jobbra egy ódon szép falról pereg a méz
s tündérudvarra nyílik az ékes rácsos kapu:
zöld zsalugáteres ablak, szárnyas zszindelyfedél
terített asztal hátán ízes ebéd.
A kertfalon által kecsegtető ágak hajolnak,
lehúzza őket sok tarka mesevirág:
rózsa meg szegfű, ősalakú tulipántok,
alma, cseresznye, barack egyszerre terem.
Ősz is van, nyár is. Hajnalok, delek és estek
egybevegyülnek az emlék hátterein.
Barna kígyózó út a kép közepén
kerget, áruval a hátán, egy batyus zsidót,
széles setét kalapja árnyalja a vállát,
botjára lendül a teste - messzire tart,
hol más falvak várják: várják s kergetik egyre
a kékítőlébe mártott hegyek felé.

Én festettem őket s íme itt nyüzsög köröttem
gyermekkorom teljes mézesbábos világa.
Jaj miért feledtem ki önmagam ebből a képből?
Száműzött óriás, kitagadott Gulliver,
kit sosem fogad be többé a békés keret!
Én festettem őket, íme itt állok előttük,
de senki sem int a kicsiny ablak mögül:
„gyere már kedves, siess, várunk haza!”

Egyszer, még egyszer

Egyszer, még egyszer Uram engedd hogy lássam
- úgy szeretett nézni és keveset látott a lányod -
az otthoni táj vásznán vonuló évadok rendjét.

Nyúljanak karcsún habos fehér egekbe
a meztelen tavasz könyörgő karjai.
Fáid ázott fekete kérge repedjen zölddel
és forduljon ki szerelmes boldog nyögéssel
a föld bele elszánt bagzó ekéktől.

Daloljon a fiatalasszony az eke szarva mellett
mert érzi hogy mozdul méhében a boldog gyümölcs
s a torony felnyúló piros ujja alatt
keresztelőt virít az ódon templomi ajtó.

Ott hol a réten kíváncsi kankalin szorong a fű közt
kis borjak szökelljenek, rózsalevével
hintse be gyenge szőrük a bőkezű alkonyi fény.

Súlyosabb lánggal hasaljon a dél már felettünk,
nyarak jóllakott hímpora fedezzen minden mezőt.

A déli sugár kékgyilkos törét szegezze a rögre.
Uram, adj aratást, bőséges rendet, libbenő szoknyát
és kévét, mely alatt boldogan törpül hangyává
ki rakja keresztbe. Nőjön a kazal, az asztag.

Adj zöld, nyárvégi mennyet, hús fuvalattal
foszlányba tépett kisdéd fellegeket.
Gólyák meg fecskék és más vándormadaraid
róják sötét betűik áttetsző lapodra.
Jó ilyenkor biztos gyökérről elvágyni messzi vidékre
hol más világok fénylő szövedéke húz el felettünk.

Szeptember... almafák nehézzé kókadó ágát kívánom
s koppanva hulló kerek gyümölcseit,
sűrűn törje meg neszük a várandós csendet.
Rebbenjen a lomb közt csipogva egy árva pirók.

Ősz szekerét rakd meg feszülő sárga daróccal,
barna burgonya dagassza kerekre a durva zsákok hasát.
A térő szekeret girhes fakó gebéstől
nyelje el lágyan a falu szürke köde,
messziről már csak a vén paraszt ködmöne égjen
s válaszul gyúljanak tenyérenyi ablak-világok.

November: az Óriás, dajkameséből kikelve,
fektesse völgyünk testére párás ködtenyerét,
a hegynek csak búbja lássék ki már kezéből,
kis csibévé válják az erdős sötét orom.
Rakják be azt is bizton az öblös kosárba,
alája zsúptetőt s elrozsdált játékfák csokrát
s a picike embert mint babros búzaszemet.

Alhat a táj már - csak házunk éljen még
minden szobában gyújtsa fel lámpaszívét,
a bútorok meleg teste lihegjen a kályha körül
s az ijedt árnyak bújjanak rejtett sarokba.

Tél legyen. Ablakom rozettás rácsa előtt
ősi emlékek hőse, loholjon a szélvész
nyargaljon sáfrányszín felhőn a halott vitéz.
Trisztán te meghaltál, meghaltál régi kedves
mint ahogy meghalok én is rég hűtlen rossz szeretőd.
Pedig mesénknek minden drága lapja közé
ősz liliom buja szirmait raktam, hogy éljen,
és csókkal-sűrű ajkadhoz préseltem piros szívem.
Be rég volt, be rég volt!
Add még egyszer tékozló múltamat Isten
és azt a jövőndőt, azt a végtelent
mely élne bennünk ha nem teremtesz halált
sorompóul minden hozzád rohanó útnak.
Add még egyszer hitem a szárnyas szabad akarásban,
add még egyszer félelem nélkül innom világod ízét!

Rigmusom kántálom

Rigmusom kántálom
- valóság vagy álom -
végső varázsigém
vajon eltalálom?

Hol nem volt, hol volt is
élő voltam s holt is
szültem, öltem, adtam,
egyedül maradtam.

Égtem s voltam hús is
királylány s regös is
néhanapján hős is
ki tudja, mi más is.

Kívántam, hogy lássak,
s mikor ifjak láttak,
szerettem, ha érzem
sóbálvánnyá váltak.

Bőven csordult jó nap
sok keserves hónap,
kedvesem karomban -
önmagam karoltam.

Kifejtem, kibontom
vágyaimnak hímét
sorsom köntösének
befordítom színét.

Lelkemről most hántom
kívánások kérgét,
megtelik a csésze
betelik a mérték.

A múltak termeit
most kitakarítom
lobogó fáklyáit
hamuval borítom.

Csengő csókok mézét
számról letörülöm -
nem kell már örülnöm
harcban sikerülnöm.

Éden virágai
hervadnak egy szálig,
az Élet fájából
zord keresztfa válik.

Rejtélyem megfejtve:
magam elfelejtem -
mint az ég a napot
sistergő szívemet

megnyílt tenyeremből
- kinek kéne másnak -
óperenciásnak
mély vízébe ejtem.

Nyári éj

Nagy aranyvár tárt kapukkal
...nyár nyár... mire vár a nyár?
Csillagsibe fiastyúkkal
hindu égen körbe jár...
De lám elborul a menny
változás lesz fenn és lenn!
Ében égen arany rojt
villám fénye végig ront
testvér fellegek között
indul égi ütközet.
Rózsapiros felhő sajkán
ijedten bujkál a hold
de jaj lásd felét szegénynek
szegény méla holdlegénynek
éj-komondora befalta
- falkája rossz bűvös fajta -.
Megette már a napot
aztán a holdba kapott
hold húzával jóllakott
hegy hátára baktatott...
Nyári éjfél kire les
suta szellő kit keres?
Üres még a mályva-tál
benne szemet nem talál
golya fészke túl tele:
három fiók két öreg
szellő-szárny sem fér bele.
Suta szellő tova hág,
zsúpon surran, mécsfény csurran
korhadtszindely dübörög
odvas törzsön görcsös ág
a kuvikhoz bezörög.
Kuvik kuvik süvíts fel
jaj annak ki rád figyel
kerék nyomán pocsolyában
halódó varangy hörög.
Bú meg bánat felneszel
lány felsóhajt: „Ki vesz el?
Kuvikszóra a halál
szúzi ágyra rátalál.”
Legény ágyán sincs remény:
„Kaszárnyapriccs kőkemény
de a fegyver még keményebb
ha halni kell minek éljek?”
Szüle szívéen félelem,
dédanyóka jó meleg

dunnák közt is didereg.
Mellyel minden gond rokon
az emberi hajlokon
túlrepül a bús elem,
ott kaszál a réteken
zöld szilva közt hadonász
kipergeti a kalászt.
Krumpli répa csenevész,
rémülten bög a tehén
dúlt ménében borja vész,
odakint a temetőn
eb sír ura tetemén...
Nyári éjfélt kit keres
szomjas szellő kire les?
Most lessetek sóvár lányok
lessetek szomjas legények
apák anyák figyeljetelek
aggok ti is örvendjetelek:
elhallgatott a kuvik,
hold sarlója kibúvik
rejtő árnyból menekül
fény-udvarral kerekül,
kackiásan hadonászó
gyökérig sugárban ázó
jegenye ormán megül.
Más kocsis került a bakra!
Sok búsongó árnyalakra
ránevet a hús ezüst,
felcsillámló tejút füstje
mennyei lakoma üstje
körül fickándó sereg
csillagmadár csicsereg.
Hindosztáni kék legelőn
aranycsibés fiastyúk is
szemet szedni jár legelől.
Ott a göncölszekeréről
- szerelmesek rakták raja -
millió búzaszem pereg,
ki a csillagot számlálja
teljesedik csókszámhája.
Nagy aranyvár lett az égből
melyben csupa csoda épül
minden ablak minden út
melyen szemed mennybe jut.
Ki holdat lát: lát szép voltat
boldogulva mennybe holtat.
Tejút fénye dajkád melle,
kicsorduló teje kell-e?
Földre konyul könnyes szemed

terhet anyaölbe temet,
szülőházad felidézed
akit szeretsz, itt van véled.
Ámult pillád árnyba mártod
szálló pillangóvá váltod,
fák meg halmok térdre hullnak,
zsongító virágos ujjak
sajgó sebekre simulnak.
Te ki éjfél térdén ringó
pirkadások rendjét sejtet
szíved kelyhét el ne ejtsed!
Te vagy boldog, te vagy táltos,
benned kél az átkot kötő,
áldást keltő ifjú jövő,
neked élőt szülnek holtak,
Messiásod minden holnap.

1951-1965

*Míg idegen úton magad nótájára
járod a világot versmondók módjára,
mások örömeivel sózott könnyed sírod:
út porával együtt lerázod a sírod.*

Mádi bor

Változatok egy régi nótára

Bor bor bor,
jaj de furcsa bor
ez a mádi bor.
Kitől az úrfi szerelmes,
a kisasszony engedelmes...
Volt volt volt,
jaj de régen volt
boldog égen nap és hold.

Álmos lelkem elkábultan
hever kérődzve a múlton.
A múlt nem rét, élő sárkány,
ágaskodik súlyos lábán.
Rét rét rét,
jaj de furcsa rét
ez a sárkányrét.
Hengeredik, fölém görnyed,
hogyan ölben haljak szörnyet.

Keresek vajákos szókat,
bűvös sárkányt bódítókat:
„Adj kóstolót mult időből
sok csöcsődnek egyikéből.”
Tej tej tej,
jaj de furcsa tej
ez a sárkánytej.
Minden cseppje édes ízű
mézes multat felidéző.

Amott jó már ifjúkorom,
panaszkodik, panaszkodom:
„Hadd el komám, ma már értjük,
nem volt érdemes, de kértük.”
Vér vér vér,
jaj de furcsa vér
ez az ifjú vér.
Kitől az úrfi szerelmes,
a kisasszony engedelmes.

Kevés voltunk, mi se lettünk,
félíg tettük, amit tettünk,
rövid az élet, hiába,
hétmérföldes a csizmája.
Sors sors sors,
jaj de furcsa sors
ez a kerge sors.
Pereg, perdül, mint az orsó,
gördül, gurul, mint a borsó.

Öröl, forog, öröl, forog,
az örült malom nyikorog
elnyel bennünket a garat,
megemészt vért, lelket, sarat.
Liszt liszt liszt,
jaj de furcsa liszt
ez a marék liszt.
Kenyér nem telik belőle
de hajunk fehér lett tőle.

Szedett tőkén fűrt nem gerjed,
pincénkben most must nem erjed,
se must, se bor, csapra verték,
kedvünk nyakát kitekerték.
Bor bor bor,
jaj de furcsa bor
az elprédált bor.
Odakint már terítenek,
halotti tort készítenek.

Kopogtatnak és keresnek
ha kilépünk, sírba vetnek.
Fogatlanul, keservesen
rágódunk még emlékeken.
Sír sír sír,
jaj de furcsa sír
ez a hideg sír.
Mint a légy madár begyében
eltűnünk a sír jegében.

Nap hiába jár az égen,
fázkódunk a föld mélyében,
elkallódott kamaszkorom
poroddal egyesül porom.
Por por por,
ja de furcsa por
ez a földi por.
Mennyi élet, mennyi bánat
veszett bele, s fel nem támad.

Hanem mégse hagyjuk abba,
vágyjunk vissza virradatba,
dőlt ott a csók, a bók esőtől,
csengő barack szeretőstől.
Csók csók csók,
jaj de furcsa csók
az elcsattant csók.
Visszaszáll halott ajakra,
fészket kihűlt szívbe rakja.

Nemrég még menyecske voltam,
szoknyám korcát megoldottam,

de amire felébredtem,
pólyás szuszogott mellettem.
Rég rég rég,
jaj de furcsa még,
ami elmúlt rég.
Hadd szállni az esztendőket,
kalitba nem zárod őket.

Sejtelmes és rejtős rege,
őrző angyalok serege
szárnnyal takarta el ágyunk,
ne lássa más, mit csinálunk.
Szárny szárny szárny,
jaj de furcsa szárny
az az angyalszárny.
Semmi jónak megrontója,
tisztul tőle szivünk ólja.

Zöld ágon nevető alma,
szóló szőlő birodalma,
védő tető feszül rajta:
apám karimás kalapja.
Édesanyám kis kezétől
kék folt gyógyul, játék épül.
Kéz kéz kéz,
jaj de furcsa kéz
ez az anyakéz -
simítása lépesméz.

Most kapom meg, amit kértem,
anyám méhéig elértem,
szerelmetes meleg verem,
kiben megfogant életem.
Út út út,
jaj de furcsa út
ez a hazaút.
Ölek öle hazatérés,
megérik itt mindenérés.

Bocsáss meg te régi nóta,
kit dúdolok száz év óta,
megtoldtalak néhány rímmel,
hímeztelek tarka hímmel.
Dal dal dal,
jaj de furcsa dal
ez a régi dal.
Fel-felébred aki fűjja
ha meg is hal, éled újra.
Bor bor bor,
jaj de furcsa bor
ez a mádi bor.

Lelkem ne vesztegelj

Testem idegen, fáradt, tompa rög,
durva muszájok lejtőjén görög.
Lelkem hová lett? Kisdéd volt s kevés,
kerített kertben csengő nevetés.
De lélek volt, eleven és enyém,
együtt serkentünk az Úr tenyerén.
Hol maradt el? Tán nem hallotta meg
sírok sírását s a lég mérgezett
szele nem gyújtja gyapját félelemmel.
Bízon játszódik még négy biztos elemmel:
földet tapos, hús vízzel kergetőzik,
nap tüze melengeti szerelemmel,
kék levegőt lehel ki-be,
s a múltnak hímes szőnyegén pihen.
Lelkem! az emlék foszló fonadék,
ne vesztegelj, hol elhunyt gyertya ég
s néma óra ketyeg a holt falon;
az ablak rácsa rajzos és fehér,
de nincs élő kenyér az asztalon,
korsónk üres, az ágy ködből rakott
s nincs otthon már az, ki otthon lakott.
Az otthonunk a holdba költözött,
minden távol van mert a tér törött,
minden határ lett mert már nincs határ,
idejét múlta mind, mert nincs idő.
Én bárányom, kísérő, térítő,
terelő lelkem, jajgatok utánad,
szomjúság perzseli cserepes számat.
A patakra, mely való vízzel habzik,
a rétre, ahol életfű fogamzik,
az örök honba, mely reményen épül,
nincsen elérésünk egymás nélkül.
Mért nem szánod meg a kiürült aklod,
rendeltetésed, hogy bennem kell laknod.
Pusztá testemben magam nem lelem,
kit ápolgassak, ha nem vagy velem,
kire lássak, ha a szemem bezárul,
kitől búcsúzzam, ha nem vállalsz páru,
hogyan szakadjak el, mikor nincs mitől,
nincsen szabadulás a semmiből...
Száműzött sírhant rideg hideg sorban,
maréknyi porszem vadidegen porban,
hamu, amelyben szikra sose sercen -
így pusztuljak el én? A végső percben
hadd találkozzunk a lét peremén.

Ünnepi korholás

Jászi Oszkár nyolcvanadik születésnapjára

Oberlini szikár szilfasorok között
tisztos sötét ruhába öltözött
öreg úr ballag a tavasz-előben.
Árva feje felett szállnak a fellegek
s a vándormadarak húznak költözőben.

Öreg úr, mondjalak meghitt jóbarátnak?
harcos pajtásomnak, vagy volt hitestársnak?
bölcsnek, vezérünknek, vagy akárki másnak?
Mindegy az, ünnep van. Idézzünk ma ketten
Oberlin utcáin budai sétákat,
istenhegyi hajnalt, pasaréti fákat...

Hiába beszélek, mélabús maradtál,
születésed napján rám mosolyoghatnál!
Ma ér és megillet téged sok dicséret,
akik megtagadtak is utadra térnek...
Ha ez se derít fel, hát én nem dicsérlek.

Gazdája vétkei az öreg cselédnél,
urának vétkei elvált feleségnél
ki ismerné jobban? Ismerlek sok éve,
tudlak is betéve. Mindent összevéve
megszolgáltam jogom az őszinteségre.
Minek kíméljelek?

Hét éven át voltunk hites házasságok:
fagyos nyarak jöttek miránk s forró telek,
kívül is, belül is, egyre háború volt.
Te dörögtél, srápnelt s tüzet szórt az égbolt,
ostromolt hazában laktunk izzó lázban.

Mivel nem szállt belénk szelíd galamb-jellem,
harcot vívtunk együtt s gyakran egymás ellen.
Október zápora átviharzott rajtunk,
szabadságot hívtunk, számkivetést kaptunk.
Jött az összeomlás, jött a világ vége,
lógattuk a lábunk a nagy semmiségbe.

Az óperencián pőrén áthaladtunk,
a földgömb is nyögve fordult meg alattunk
- s mint óriás cápa ki mérget okádik,
kiszemelt prédáját követi halálig -
háború kísért el mind Amerikáig.

Semmi sem maradt ép, csak a barátságunk,
barátságunk, amely páratlanul páros,
kemény hűségében mesével határos.
Még a hűtlenségünk is többet ér százszor
mint száz egyéb hűség. No de erről másszor.

Megálltad helyedet s mégis tépelődöl?
Burjánzik a kétely itt amúgy is csőstől,
bolondot nem várunk becsületes csőztől.
Dőre, ki ha jégtől pusztul a fuszulyka,
a furkósbótjával önnönmagát sújtja.

Te, kit ifjak sokan szeretnek, követnek,
te, gondozó atyja legszebb magyar hitnek,
te, kinek a hangját Duna hordja hátán:
számadó kezedtől nem kérheti számon
se Isten, se Sátán sors kezétől sujtott
magyaroknak vesztét, sírtalan keresztjét.

Bízzál a markodban, ha bízol a magban.
Hiszel önmagadnak, s nem hinnél magadban?
Saját sebeidnek hitetlen Tamása,
ne kísértsd az Istent. Akárki belássa,
minden terhes asszony kilenc hónapot vár:
várni kell, várni kell a feltámadásra.

De minek is szidlak... Utolért az este,
lankadsz a sétába, elfárad a tested,
ballagtál eleget, most pihenni vágyol.
Oberlini szilfák szikár sora között
lakodnak ablaka már idevilágot.

De te tovább döcögsz azértis egy házzal,
nem alkuszol könnyen semmi fáradsággal.
Dolgozol míg bírod, legszebb könyved írod,
mert bár tépelődöl: sohasem vagy gyáva.
Félig csodálkozva, félig csodálattal
kacsint rád az égbolt fénytszóró világa.

Mennyek magtárából elhamvadt csillagok
sok millió éves ifjú fénye ragyog.
Ők nem panaszojják hogy hiú-hiába
küldöttek sugarat a vak éjszakába.
Csillagok szemével tenmagadat lássad!

Mert mire megérik kalászkod, vetésed,
olyan mindegy leszen hogy ha kissé késett!
Az Isten az időt nem vékával méri:
örök jelen van csak, múlt és jövő nincsen,
amelyet elérhetsz, emberi cél sincsen,
csak az Úristen van és a mag vetője.

S kinek az öröklét igaz szeretője,
valóság: az e m b e r és egyetlen útja.
Áldott az, ki útját mindvégig befutja
és ha meg is sántul sok vészes határon,
útjáról le nem tért, soha, semmi áron.

Régi honvágy képeskönyve

I

Emlék képeskönyvem e régi lapján hat éves a kislány.
Párás áprili fény szökell a kövezeten.
Amott fordul a házsor, ott kezdődik a máshol a szegleten.
Fején piros fez, törökmézt árul az álmos bosnyák,
csoportba gyűlnek előtte az iskolából kiömlő fiúk,
hull a rézkrajcár, szeletet szel a nagy kés - úrfiak, tessék!
Ingó lajtorja a kerek litfász oszlop előtt,
óriás ecsettel pepecsel a hirdetést ragasztó talján.
Mint csalogány rózsafaágon, csattog ajkán a dal.
Kép lekerül, kép szétterül, kép elszakad,
rejtélyes félábrát mutat, mit lánykaszem mohón kutat.
Épp most ért véget a nóta, százat ragasztott azóta.
...Betérnek anya és lánya a boltíves Haris bazárba
hol hosszú pultokon millió gyönyör hever,
meztelen porcelánbábu rikoltó réztrombita mellett
s kelleti magát virágos rőfösáru garmadával.
Még az sincs kizárva, hogy gumiszálra akasztott
pamutmajomra találnak s mama meg is leli
szakasztott párját a tegnap eltörött tálnak,
madár volt ráfestve, Marcsa bocsánatot kért. A tál három hatost ért,
de sokkal nagyobb kár, hogy már háromszor végigjártak
a pompás bazáron és mégis és most is és mindig végire érnek!
...Az Erzsébet-tér rácsa mellett sietni kell.
Ott télen-nyáron szemtelen verebek szórnak szemetet
s nemcsak gyerekekre hull a pecsét,
hanem - s ez kellemetlen - úrra s nőre is,
ki félti elegáns öltözetét.
Nézd csak, kis Anna, már rügyet hányt a farkasalma
s apró halma alól, mit puha földből raktak,
kitolja zöld csőrét sok szép hagymás növény!
Mint ők, örülünk mi is a tavasznak. „Légy óvatos, lánykám,
most átmegyünk a kocsitun, fogd a kezem, maradj mellettem, várj!
Hát nem látod, hogy erre omnibusz jár?”
S szemük előtt eldübörög a veszélyes jármű.
„Most mi is mehetünk.” Szuszognak még és megpihennek.
A hentesbolt kirakatában óriás üvegtálban
cikázva keringő aranyhalak, eleven orsók,
fésűvel fésüli haját felettük a negédes üvegsellő.
Lebben a házak között a hűvös dunai szellő
sok rongyos papírcafatot kergetve balgán.
„Nézz oda, kis Anna, a Müller cukrászda máma
milyen ünnepi díszben ragyog!”
Torta meg fánk meg kuglóf, százféle sütemény néz ránk

számtalan hímes tojás az üveglak mögött,
 hósínű húsvéti bárány bársonytakaróval a hátán,
 kis piros zászlót lenget arany kereszttel.
 Ereszd el kezem, anyukám, hadd nézem közelről,
 hátha látni lehet, hogy válik a bárány Jézus gyerekké!
 Vagy csak akkor történik csoda mikor senki se nézi?
 Itt meg magyarruhás húsvéti nyuszi botorkál,
 tarkóján pörge kalap, piros-fehér-zöld szalag szegi gatyáját.
 Böszöknyás nyuszimama nemzeti díszben üli meg fészket.
 Hosszú lapátfül kandikál kalap és kendő alól.
 Itt aztán igazán meg kell állni, anyuskám!
 Gyerekláb gyökeret ver, mohó kis ajkak lihegnek,
 mágnes ujjú kívánság kap a gyermeki szivbe...
 Ó öröm, ó hála! nyílik az ajtó, bemennek.
 ...Tíz perc csodája letellett, ismét tárul az ajtó,
 szívszakajtó búcsú édes mesevilágtól!
 A teljesedés felold minden varázst...
 A kislány hiába szorongat marokra barna staniclit,
 a neki kijáró húsvéti kincset rejtegetőt -
 mit ér fél kiló cukorka, ha kiűzték a paradicsomból!
 Miért nem időzhet örökkön az édes világ kellő közepén,
 a bárány oltára s a nyuszi fészke között!
 Búsan tipeg. A staniclit tömzsi keze elejti -
 mindent vagy semmit, lázong lelkében a dac.
 És sejti: ami nem minden, az mindig kevés! Lesznai Anna,
 tán ez volt az első száműzetés.

2

Tüsszentető hímport hint a platán. Sétatér, május.
 Ne fuss a fübe, kis Anna, mert elfog téged az őr.
 Melyre a haza bölcse unottan terpeszti árnyát,
 ez a kavicsos kis kör, csak ez legyen jussod?
 Anna iramodni szeretne, de nincs hová,
 levetné magát a gyepre, de nem lehet,
 kóstonná virágok ízét, de nem szabad.
 Meddig kell itt maradnunk, dadám, siessünk haza!
 „Messze a dél még, türelem rózsát terem.
 Annácska, ne vágj pofát mert úgy marad,
 senki sem ismer rád, saját mamád sem.
 Ne öltsd ki a nyelved, kitépik mint a kőoroszlánét
 ki a Lánchíd láncái végén búsan hasal.”
 Kondul a déli harangszó, jönnek már a fiúk,
 arany palacsintát talál az égre a nap
 Buda és Pest felett. „Szedd össze a holmid, megyünk.”
 Hátha palacsintát sütnék otthon ebédre?
 Feledve a bánat - enni öröm.

Dorottya-utca. Könyvet vásárolni a Dorottya-utcán!
 Katz bácsi, élsz még? Él még hapajka segéded?
 Ezeregyéjszakát nyújtott le tündéri létrán
 porlepte polcraól pírlepte lánykaarcig.
 „Szolgálhatok még mással is kérem, kicsi kisasszony,
 ifjúsági regény, vagy tán Petőfi-vers kell?”
 Intimen, halkan súgja: „Mind közt legszebb az Apostol”,
 s ha nem posztol a madmazell a pultnál:
 „olvassa titkon, kislány” sugja fülembé,
 „higgye el nékem, több a jövő a multnál.
 Nem sejti még senki, de én is költő vagyok,
 megjelenendő könyvem címe: Harangvirágok.”
 ...Harang, harang, estéli édes harangvirágok,
 a Dunán által dombokról viisszaszálló
 zengőn himbáló estéli fátyol,
 vándorhabok taraján ringó harmatos háló.
 És én, korán magbaváló, rövid rokolyában
 esetlenül járó, Őt (nagy Ő-vel) a Korzó felől
 lelkendezve váró ábrándos fehérccseléd.
 Ó harangoknál hangosabb hívású szív!
 Szívni a pesti utcák rizsporos illatát...
 Ő most csapott át a sarkon. Rohanni, rohanni elébe!
 „Merre futsz, Anna, megint, kit keresel?
 Jaj de nehéz egy csitri őrzőangyala lenni!”
 Ismét elillant álmaid kedvese oda, hol nem vagy,
 ezer az utca, miért kerülne éppen melléd a drága?
 ...Sárga már a platánok ága a népes Körúton,
 amott picit konflis fityeg sok hazatérő börröndön.
 Bár én ülhetnék rajta, a kóbor Lesznai Anna!
 De eltűntem mintha én is álmaim kedvese volnék.
 Minek keressem magam? Nincsen hazám.

Nyárvégi dél a lesznai kertben.
 Makulátlan kék ponyváról pottyán a nap,
 ablakom rácsán keresztül bukfencét veti szobámba,
 ügyes bohóc, tornázik meztelen ágak libegő karján,
 rázza arany rongyát, tányéroz a bámész fellegek közt.
 Sárguló hársfák tallérja penegve hullik feléje.
 Százsugaras ujjá gyorsan felkapja bérét,
 a háztetőre szökken, hol hárfát pengetve táncol.
 Szellő se szóljon: most jő a remek bűvészmutatvány!
 (...Őszi sovány nap, vénülő bűvész, ma feléd se nézek!
 Idegen piac terén unom a cirkuszt.)

Hajón. A hullám ezüstjét szórja számba.
 Obulus íze van, Léthe vizére szánt búcsúajándék.
 Sirató hajjal úsznak a kigyúló felhők.
 Szárnyafosztottan fekszem, nyomja a testem a vánkost
 s a vánkos rögében egyre messzebb süpped a mennytől.
 Szívem kicsinyke katlan kiben sűrűre forrtak millió világok.
 Mindent vagy semmit, mindent vagy semmit - dohogja daccal -
 ha nem kapok mindent, nem forralok többé se vágyat, se verset!
 Szakácsod voltam sokáig s régi szolgálód, Uram.
 Házadban éhes maradtam!
 Tegnapok szőnyegét valaki kihúzta alólam,
 holnapok hídja keblemmek szegezve roppan.
 Ki többé haza nem érhet, fél minden úttól...
 Megmondtam Isten, mikor még kicsike voltam
 s szemem kerek tükrében békélten hordtam a képed:
 adj meg mindent, mit szépen kérek Tőled,
 jó kislányod leszek, de játékom ne vedd el! -
 Minden fűszálad igent bólintott imámra,
 de Te szegted meg az alkut, nem én!
 Szélvésszel kopasztottad kertünk fáit,
 tetőnk besüppedt, a bútorok törtek, az emberek holtak...
 Engem, felesleges málhát, hajóra tettek.
 Ha minden elmúlt, dacosan múlok el én is,
 jó lányod nem leszek többé!
 Tenyerem síkján ne nőjön tavaszi rét,
 ne fakasszak rózsát ujjam piros rügyéből,
 ne szórjak holdat, csillagot marékka egedre!
 Eggyé már nem lesz kettő meleg ölemben,
 kettőből hármat sem termék már Néked, Uram,
 közös játékunk titkát durcásan felejttem.
 Szemem kié volt? Szívem kié volt? Voltam és vége.

Idegenben is tavasz üti be orrát egy-egy bokorba,
 nyílik az almavirág, tárul a hyácint,
 itt-ott kerített körben pöttön mosoly...
 De Budán más kikelet nyargal nyerítve a sárga Dunán!
 Nyeregkápája narancsszín alkony,
 parti sóhajok ostorozzák,
 visongó gesztenyerügyek kapkodják sörényét.
 Párzó kutyák vigadnak a Viziváros porában,
 a Krisztinában boltíves kapuk sötétjén
 rózsaszín bimbókra tapad csecsemők csucsorgó szája.
 Jóllakott ajkon fehérén reszket a csepp...
 Tabánban feledt szeretőim, hová ültettétek
 húsz évem tulipánját? Virítok-e még valamerre?

A budai utcán immár leszállt az alkony,
legények ülnek sorban, várják az éjjelt,
pipájuk füstje sok gyorsan szálló világot épít.
Fejükre asszonyok csüggnek, ünnepi fürtök az ablakokból.
Nagy szőlőtőke-házak lebegnek a sűrűdő árnyban,
bennük édes nedű jár a pinceodútól
a fent lakó nagysága fehér kezéig.
Nóta-freskót fest szerelmesek hangja az égre.
Régi kertekben növények nedve megindul,
nincs, nincs már padlója sok jól épült teremnek,
felküldi a föld zöld gyermekeit házak húsába nőni.
A kéményen beszökken a nyirkos áprili szellő
keringve kap el szemet és szívet s kergeti táncba.
Pajták a házak, csűrök a lelkek, rügyek az ajkak, rög az ölünk.
Budapest szent nagy falu, odaadja magát a földnek.
Az utcákon fürgén riszálnak a szoknyák,
süpped az aszfalt hímek patája alatt,
fehér üszők sötét szeméből csorog a vágy.
Sikátorok sírnak, elnyúlnak nyögve a kertek,
lankák lecsúsznak mohó völgyek ölébe,
viselős lányok a fák, hordják ágaikon
parádéját ajándékul ígért kerek gyümölcsnek:
almavirág, szilva, hamvas barackvirág.
A gyümölcsök még el nem jöttek
de már elébük indultak a fák.
A Bátyasétány felett csillagok,
zsibongó csillagok, víg csillagok
fészket keresnek buja buzgalommal
s ijedt csivittel fürtünkbe verődnek,
szárnyuk széthordja a menny hímporát.
Kinek, kinek, kinek szívébe rakja
a hímes csillag hős holnaptojását?
A Messiást kinek ölébe szüli?
Türt süvegű magyarnak, gyűrött megtürt zsidónak
hozza a holnapot, sátorost, szőnyegest,
borost, búzaszemest, aranyparipásat,
zsoltárost, ölelőt, szép meg nem nyesettet,
pihenőst, biztosat, álommal álmosat,
semmiért felelőst, örökkön örökköt,
jóllakott békítőt magyarnak, zsidónak,
nem is csak a jónak, hanem mindenknek.
Mert nem igazság kell szegény embereknek
hanem megbocsájtás,
csóستól dülő áldás, ingyen adott béke.
Szállj le hozzánk, Isten, játsszál velünk itt lenn,
édenkertet ültess búsult Budapesten,
magyar mezők mentén, román rétek rendjén,
szlovák sziklák szirtjén, déli vizek partján.
Virágzó bokorban jelenjél meg mindnek,

akár keres Téged, akár kerül Téged.
Adj meg mindent nekünk amit szépen kérünk:
sose érjen véget álmaink bazárja,
paradicsomkerted kezéd el ne zárja,
otthoni fészekbe engedj hazatérnünk,
játékunk ne vedd el, szabadjon elérnünk
mit nagy Ő-vel irunk! Úgy meglásd, öreg Isten,
többet sose sírunk s Te is megpihenhetsz
odafenn a mennyben, békén leszünk itt lenn.

Félelem

1

Most kukorékol a kakas
megpattan fenn az égi kas
kirajzanak a sugarak...
A tócsák mézszín poharak.
Lobog a fák fáklyás feje,
buggyan a rét harmatteje
s mint nyúl után bolond agár,
friss fény nyomán fut a határ.
Minden porszem kinccsel dagad...
Sötétítsd be ablakomat!

2

Ablakom rácsa mereven
nyújtózik hideg egeken.
A juharlomb idegesen
kapkod a rideg üvegen.
Négy falam közt a félelem
- betolakodott idegen -
citerázik a szívemen.

3

Ősszegyűrök egy rózsát
egy kavicsot félretaszítok.
Megölöm ezt a nyarat
mert benne nem én virítok.

4

Egy pici felleg szállt a nap felett
s a végtelen völgy elsötétedett
sorvadt a nap mint a bús özvegyek
kik soványkodnak fátylaik megett.
A jegenyefák tördelték a karjuk
óriássá nőttek a fekete varjak.

Kemény burkot von a bánat köröttem.
Nézem őket, kiket mostig szerettem
messze siklanak, már egy sem enyém.
Én utazom, különös küldemény,
elindítottak más címek felé.
...Mit szólnál ha a csomag felzokogna
eltépné a kötelet, mely lefogja
ágaskodva kapaszkodnék beléd!
Megrémülnél... elejtenéd.

Végső szó

1

Semmi se voltam,
feneketlen vizek emeltek
gőgre és búra.
Semmi se voltam
egy rövidke perc csak
s elnyeletek újra.
Élek és máris felednek
s a többiek majd elfelednek holtan.
Buborék énem
ki nevem titkot rejtő rovását viselte
szólni tudó lelkes alakját lefejtve
nyomtalanul a múltba hull.
Szerte foszlik gyöngyös habbá bomoltan
nem lesz ami van
azzá leszek ami voltam.

2

Minek születtem?
Arasznyi utat tettem az időben
de minden utam ma is mégis mint rég is
hosszú zarándoklás lankadt litániára.
Múlás a létnek ára
csal az emlékezésem,
sosem volt Éden
s mit felszínre ébredésem mindóta vár:
nincsen menyország.
Ingoványban fakad az élet fája
hiába aggat rája aranyalmát az álom
kígyót terem csak
azzal kell hálnom
sosem az ember fiával...
A vágy lehullik hontalan
s az utam elvész nyomtalan
semmibe múlok akár a hang a szín a tett.
Nem lesz ami volt és nincs ami lett.

3

Örök csak egy:
 a halál sohasem muló pillanata.
 Párája áthatja minden ízem
 feneketlen kút vizében
 ízlelem ízét a rettenetnek.
 Minden hullámban temetnek
 minden elemben félelem
 múlt és jövő fél velem.
 Lám nincs jelen melyben megállhatok
 estére hull a hajnal hozott
 holtan születnek a gondolatok.
 Elindítottak, szállanom muszáj
 a nemlét csendes mélyéből kiűztek
 s bár küldetésemnek nincsen hazája
 keringek kerge kérdések jajában.
 Választ nem ad a kút fekete szája
 a felszín tarka tükrén némaság
 forog az örvény, semmisem örök
 a sosem lettnél halottabb a holt
 nem lesz jövő és sosem volt a volt.

4

A mélybe szálllok
 ám nem félek többé
 egyre lejjebb süppedve
 a feneketlen kútba
 időtlenné válok.
 Feloldódva lankasztó kergeségben
 várom a végem
 hazaomolva bomlok a habba.
 A lét a Minden szegényebb fele
 hanem a Semmi dús kincsel tele.
 Hol nincs jövő és nincs jelen
 nem férhet oda félelem
 hol nincsen Lét minden lehet
 mért sirassam életemet?
 Ki nem lel sorsra jót talál
 hol élet nincs nincsen halál
 hol halál nincs ott nincsen semmi
 áldott lehet semmivé lenni
 ámen.

Táltos remény

...Aztán paripámat hazavezettem
elébe ezüst zabszemet vetettem
hátán hálásan végigveregettem.
Nem hív már mámor, nem kerget veszély
táltos pajtás pihenjünk meg mi ketten.
Az okos állat megfordult utánam:
„Nem bánom ha bolondokat beszélsz
én itt leszek ha kellek, sose félj.”
Kamrámba térve kincseimmel játsztam
tündér hozta rég a keresztelőmre
mit kezdjek velük megmondta előre:
„Mire kifogytál tettekből és csókból
úgy ezeket vedd elő a fiókból
szivárvány selymét színszálakra fosszad
föld kerekességét kis képekre osszad
magányos szóból szőjél olyan kelmét
mi a gyermeknek, a ha felnőtt is kell még.
Ha télen hideg széllel verekednél
magyar szó rózselángján melegedjél
ütem patakján rímek rengő hídján
dajkamesék honába menekedjél.”
...Pereg a guzsaly zümmögöm a nótám
megöregedni merő élvezet
ha jól megy ezer évig folytatom tán...
Hanem az ember izgága és léha
az öregedést is megunja néha.
Épp szürkületre szállott le az este
falunk útjára egy pillantást szántam
hát a Kaszás volt, kit ballagni láttam!
Megállt, kissé pihent a cinteremnél
ivóba benéz, templom mellett elmén
lépte alatt deszkapalló ropog
csontos ujja egy-egy ajtón kopog
most megbúvik az akácos mögött
most meg egészen ködbe öltözött...
Guzsalyom megállt nem pereg
ablakra nézni sem merek
de a kuckóban egy kis egér súgja:
„Halljad, táltosod jászla falát rúgja.”
Derék táltos rajtam sokszor segített
egyik bajból a másikba kerített
mikor hátára vett repülni készen
sok régi fájást új kalandnak néztem.
Hanem a halál fájóbb fájdalom
legeslegrosszabb a Semmi lehet
hol nincs már seb s nincs akit seb sebezhet.

Táltos barátom, drága bűvös állat
tanácsért lám ismét előtted állok
hallod-e nyomomban jár a halál.
„Anyám finom hallást hagyott reám
kedves úrnóm, én hogyne hallanám.”
Nos, mi lesz? „Nos” feleli a táltos
„baj nem történhet, ez világos!
Kifogunk mi az ostoba Kaszáson
hallgasd meg három bölcs tanácsom:
vesd magad mögé tettek sokaságát
mert abból vad töviserdő fakad
Kaszás kaszája benne fennakad.
Ez az első tanács, de most vigyázz:
szerelmed csupa óperenciás
öntsd el vele útunk nyomát.
Kaszás odaér, belenéz
elkábítja a könny, a csók, a méz
s mire feleszmél, túljársz hét határon.
Jól figyelj mert szólásom három:
vágyaidat lobbantsd lángra megetted
legott megolvad a nagy kasza érce
Kaszást dühében a fene megette!
Csak szólj nekem ha indulni akarsz.”
Dehogy akarok előbb, mint muszáj.
„Akkor nyughass meg, idején nyerítek.”
...Derék paripa a táltos remény
három gyémánt patája nem vásik el
és szárnya nő, ha szállni kell.
Még meg se indult, célba érünk
Öröklét házában menedéket kérünk.
Szól az Öröklét: „Nos te táltos
elhoztad a vénasszonyt már most?
Hát ha elhoytad úgy itt is marad.
Csak bízzék szépen magában és másban
higgyen minden feltámadásban
ne törje fejét és aludjon csendben
majd meglássa, hogy itt se rosszabb mint lenn.”

Készülődés

Hallgass meg, uram! Hozzád hordom
alázatos hetvenkedésem:
hálás vagyok, hogy halni-érten
és jóval túl a hetvenhétén
fájnak a tavasz és a szerelem.
Még borzongat a hold hatalma,
Nesszus-köntösként borítom magamra
az orgona bársonyos illatát,
a rózsza tömött kelyhe, ma mint hajdan
pírba fullasztó kalandokra int:
tovább kergető, kisztő labirint.
Az alkonyat is kéjes kíznókamra,
egyre az örök holnapot akarja
s a cifra cirmos friss rügyeknek karma
felsebzi álmaimnak gyenge bőrét.
Akár Lukrécia - ki dőre régi ábrán
tisztasága törét döfi magába
mialatt kába mosoly lebeg ajkán -
vesémbe mártom vágyaim vasát
s mosolygok fröccsenő vérem patakján,
mert aki vérzik él és nem halott tetem.
Így hát még élek csúfan, vénen
- én, eleven húr holt hegedű fáján -
s vendégül régvolt társaimat látom:
volt szeretők és hűtlen vőlegények
hazajárnak vetett nyoszolyám táján,
nálamnál mind-mind vénebbek szegények,
mert elfeledtek de én tudok róluk.
Én vagyok örökifjú rabtartójuk,
ők engedelmesen enyémeek,
alázatos, szerelmetes legények
térdepelnek múltamnak szőnyegén.
Bár hóba hervad barna hajaszálam,
csepp régi kedvet még lelhetnek nálam,
érett szívemből egy-egy kis falat
leválik és más kezébe akad.
Így van rendjén: ha jut is és marad.
Megújhodást mindez már nem jelent,
múlt poharában virít a jelen
s minden tegnap után ismét ma van:
tetőtől talpig szeretem magam.
Örzöm vétkeim minden árva szálát,
hát még erényeim halvány virágát
s ifjú éveim vajákos varázsát!
Fájok minden elmúlt öröm halálán,
együtt fájok mindennel, mi halandó.

Az élet értékét most tanulom,
menekülve tudom, hogy élni jó,
tudom, hogy élek és hogy félni jó,
mert amíg félek az élet fél bennem
és amíg élek él félelem bennem.
A semmi lesz a végső stáció.
Még nem léptem át a hűvös határon
hol emlék nélkül egyedül kell jánom.

Boszorkánydal

I

Vérfelhős ég, tépett este
ki a kezemet kereste
eleresztett, messze ment
ki a szememet kereste
elfordult már, elköszönt.
Sírhatnék, de nevetnék is,
aki elment, itt van mégis
nem is kell, hogy én kövessem
az se kell, hogy megkövessen
hogyan nyoszolyát nálam vessen.
Olyan tágas az én szívem,
akármilyen messze járjon,
nem veszhet el, amíg várom.
Mert akit én megszerettem,
azt mélyen magamba vettem,
mély verembe bevettem,
verem kulcsát elrejtettem.
Tudd meg, tudd meg, kósza párom
köd előttem, köd utánam,
köd és álom hét határon
kedved, csókod, álmod nálam
belém nőttél arany száron.
Kósza utad visszalesem
várom, hívom, kényszerítem,
szerelmedet rám terítem,
mosolyomat rád derítem,
körbe-körbe örök ölbe,
kedvre kelve csókba ölvé,
vissza vissza visszacsallak,
úgy szeretlek, majd felfallak.
Hozzám értél, foglyom vagy már,
elhagyulnál, ha elhagynál,
megölnélek, meg is hálnék,
temetőben veled hálnék.
Az én vérem a te véred,
italodban ízét érzed,
a te ajkad az én ajkam,
ha akarom, itt ég rajtam.
Ezer közül ezt kerestem:
a te tested az én testem.

Mért torpanok könnybe ázva,
 bensőm rettenet mért rázza?
 Jaj, varázsom nem sajátom,
 rámvetődött egy tisztáson
 hársak alatt, bükkök alatt
 ott, ahol a szarvas szalad,
 ott, ahol fácánok futnak,
 mielőtt vesztükre jutnak.
 Ahogy rám szállt, el is szállhat,
 rólam szegényről leválhat.
 Jaj, jaj, ha boszorkány-erőm
 levedlenék a télelőn,
 varázs vágyás elfakulna,
 parazsamra hamu hullna,
 bűvös vonzás elernyedne,
 szerelmed csáléra menne.
 S mire másért gyúlnál kedvre
 magas hegyek mozdulnának
 nagy templomok pusztulnának
 nagy tengerek kilépnének
 viharok tölgyet tépnének.
 ...Ajkaim megrezdülnének,
 pilláim nedvesednének
 elhallgatna hívó ének,
 énnkem szegénynek vénnek
 koporsót készítenének.

De még koporsó se kéne
 volt boszorkány teste-vére
 földi jószág, rögbe vész
 varázs múltán veszni kész.
 Lekókadnék a mezőre
 telik ott gaz szemfedőre,
 maró csók csalán-csipkébe
 mézem farkastej mérgébe
 tövis nőne tenyeremben
 maszlag csurogna eremben,
 holt húségem bogáncs horga
 senki gondja, senki dolga
 fennakadna felöltődben,
 szél onnan is kisodorna...
 Én kedvesem, ha meghalok
 el nem megyek, itt maradok
 álmat látni itt hagyjatok.

Míg nem száll meg új varázs
szálljon felettem darázs
bagoly, dongó, denevér
fény sem ér és szó sem ér.
Varázs múltán jó a semmi,
nem kell többé inni enni
rima reményekbe hinni
mókás meséknek felülni
seprűnyélen felrepülni
holdban ázni, napon fázni
lidércekkal rongyot rázni
legényekkel kacarászni.
Lekókadok a mezőn
gaz meg gyom a szemfedőm.

Lesznai Annáról

Méltó magas kort ért teljességben és épségben, mint gyökérben és koronában kiteljesedett ősplatán: szélesen markolta a földet, szomjasan és az egyensúly titáni feszültségében emelve és földbe kötözve egekbe nyúló magát.

Akár a cet, teljes létével közegébe, a tengerbe ágyazva, körülvéve elemével s egyúttal örök szükséggel a levegőhöz kötve:

*Tér nincs köztetek s köztem, világ gyümölcsei, dolgok,
Tér nincs, viszony nincs, csak boldog egymáshozérés*

de mégis ugyanígy kötötte őt a szellem oxigénjének szükséglete, a megfogalmazás, az emberi lény, a költő tudatossága.

És minthogy asszony volt, ő, milyen nagy illetődöttséggel volt hozzád közel, föld:

*Föld, kebles halmaidat illetem öblös tenyérrel,
Televény, elér tehozzád, megpihen rajtad kezem.*

(Dolgok öröme)

Mivel minden övé, megkérdi fiaitól:

*Mit hagyjak rátok, picinyke bimbók,
Hajnalt vagy alkonyt, hajnalt vagy alkonyt?
Hajnali szívem most kél ki a völgyből
Piros és duzzadt delek levével.
Nem tudja hol járt, sejdíti mit hoz
Csupa ajándék, csupa öröm.*

(Örökség)

Nem tudok róla másként beszélni, csak ódai hangon. Verset kellene írni róla. Írni? De méltóvá sikerülne-e testi és lelki hatalmasságához? Lírája a testi-lelki óriások lírája volt, termékeny melege ki nem alvó vulkáné, mely szőlősorokat emel enyhe egekbe. S kit tudnék emlegetni nagy rokonául? Händelt, a szintén testi-lelki óriást, aki a boldogságnak, a létezés örömének minden hangszereken megszólaltatója, az ünnepi tűzijátéknak, ragyogó, sodró víznek, a szerelem cseresznye-édességének, bogyók pirosságának énekesét. Őt, Händelt hallom, Lesznai Annát hallgatva, amint a dús, a jóllakott életet, a delit, termékenyt dicséri, apját:

*Mert adni jó és kapni jó a jól születettnek
Ki nem fél önmagától és bízón rogy halálba.
Teljesen éli le éltét: kerek hibátlan egész;
Nagy alchimistája ő a létnek, kezében minden arany -
Dúsak, drágák, szentek a jóllakottak!*

(Apám dicsérete)

S mivel ő maga határtalan volt, határtalan volt izgalma és nyugalma:

Keskeny hold kél hegyek megett

*Lelkem határain hevernek.
Rájuk fél vágyak fénye hull
Félénken ha a hold kigyúl.*

(Alkonyi szavak)

Csak csúcsaiban tudom megítélni a hegységet, és ennek a költészetnek magas csúcsai vannak.
Goethe azt mondta volna róla:

*Mert Övé a napkelet
És Övé a napnyugat,
Tenyerén mint aranyalma
Nyugszik észak s dél hatalma.*

Istennő volt. Nyugodtan ment el, hazament, az istenekhez, családjá körébe.

Hajnal Anna